

SPLOŠNA STAVKA V KAMPANIJ / POBUDA SINDIKATOV CGIL, CISL, UIL

Neapelj množično zahteval delo in obsodil kamoro

Tajnik CISL D'Antoni pozval vlado in tudi industrijske k večji zavzetosti

NEAPELJ - Ne gre za protest proti vladi, temveč proti njenim neizpolnjenim obvezam glede dela in vlaganja v razvoj južnega predela Italije. Tako je med drugim rekel generalni tajnik CISL D'Antoni, ki je govoril v imenu pobudnikov včerajšnje stavke, sindikatov CGIL, CISL in UIL. Na poziv sindikatov se je odzvalo večdeset tisoč ljudi, ki so glasno zahtevali delovna mesta. Možnost zaposlovanja pa si bi moč kamore, ki je trenutno velika, je bilo rečeno. Protesta so se med drugimi udeležili tudi neapeljski zupan Bassolino in predstavniki krajevne Cerkve in organizacij voluntariata.

Na 2. strani

Obletnica smrti Mirana Hrovatina

TRST - Na dan četrte obletnice umora snemalca Mirana Hrovatina, ki so ga ubili v Mogadishu skupaj z novinarko Ilario Alpi, so svečano predali namenu Center za otroke žrtve vojn in neustreznih socialnih razmer. Uredila ga je fundacija, ki je poimenovana po članih tržaške Raieve ekipe Marcu Luchetti, Sasi Oti in Dariu D'Angelu, ki so padli med snemanjem v Mostarju, ter po Miranu Hrovatinu.

Na 4. strani

FRANCIJA / PRAVI POTRES

Levica je bila opeharjena

PARIZ - Pet francoskih deželnih predsednikov so včeraj izvolili z odločujočimi glasovi svetovalec Le Penove neofasistične Nacionalne fronte. Desnosredinska UDF jih je takoj izključila, a s tem ne bo popravila mučnega vtisa, ki ga je izvolitev povzročila na francoskem političnem prizorišču. UDF je v zagati, saj je na dlani, da je prišlo v tej federaciji desničarskih strank do pravega razkola. Degolistični RPR je besen, ker se zaveda, da bo tak zaplet negativno vplival na vso desno opozicijo. Levica se seveda čuti opeharjeno, saj je imela zmago že v žepu, sedaj pa se je izničila.

Na 11. strani

KOSOVO / OBETI

Pristanek na pogajanja?

BEOGRAD, PRISTINA - Pogajanja med Srbijo in kosovskimi Albanci bi se lahko začela že prihodnji teden, odsotnost »mednarodnega posrednika« pa po besedah srbske ministric za informiranje Milentijeve ne predstavlja »nepremostljivega problema«. Jugoslovanski predsednik Milošević je

kot posebnega odposlanca na pogovorih z vodstvom kosovskih Albancev imenoval podpredsednika jugoslovanske vlade Kutlesića. Vodja kosovskih Albancev Rugova je včeraj povedal, da njegova stran za začetek pogovorov z Beogradom ne postavlja nobenih pogojev. Mednarodna skupnost seveda nadaljuje s pritiski proti Beogradu. V Bruslju je o kosovski krizi razpravljala kontaktna skupina. V Bruslju pa so se sestali tudi predstavniki albanskega obrambnega ministra in predstavniki zveze Nato, ki so sprejeli poseben program vojaške pomoči Albaniji zaradi krize na Kosovu. Severnoatlantski svet (NAC) pa bo prihodnji ponedeljek razpravljal o različnih pobudah za krepitev varnosti držav, ki mejijo na ZR Jugoslavijo.

Na 11. strani

SOVODNJE / OBČNI ZBOR ZŠSDI

Analiza opravljenega dela

O vlogi športnega gibanja v širši skupnosti - Delovni značaj

Sinoci je bil v Kulturnem domu v Sovodnjah redni občni zbor Združenja slovenskih športnih društev Italiji. Odkar je ZSSDI član širše družine Italijanskega olimpijskega odbora, obnavljajo odbor ob koncu štiriletnega olimpijskega cikla, se pravi, da sinočnja skupščina ni bila volilnega temveč izključno

delovnega značaja. V svojem poročilu je predsednik Združenja slovenskih športnih društev v Italiji Jurij Kufersin analiziral vse probleme, s katerimi se sooča naše športno gibanje, od njegove vloge v naši širši skupnosti do kadrovskih, finančnih, prostorskih in drugih težav.

Zadnje darilo naših kolegov

SERGIJ PREMUR

»Kako bi bilo lepo, ko bi te strukture sploh ne potrebovali...« je vzkliznil - sicer v njemu lastnem zadržanem tonu - zupan Illy na včerajšnjem svečanem odprtju tržaškega Centra za otroke žrtve vojne in neustreznih socialnih razmer. Pa vemo, da žal ne bo tako, da se vedno veliko otrok trpi zaradi vseh vrst nasilja. Tega so se morda se najbolj zavedali prav nekateri, ki so bili na včerajšnji slovesnosti prisotni v spomin na Mirana Hrovatina in na druge tržaške žrtve vojnega nasilja: matere, vdove in sirote, ki »so blagoslovile ta Center s svojimi solzami,« kot je dejal msgr. Ravignani.

Nova balkanska morija grozi na Kosovu, kjer že skoraj deset let velja družbena ureditev, ki jo lahko primerjamo samo z nekdanjim južnoafriškim apartheidom, kjer se najbolj trpijo prav otroci. Tudi po Bosni, v Krajini, v Slavoniji so rane vse prej kot zaceljene in trpljenje vse prej kot končano, se zlasti med otroci. Iz se bolj oddaljenih dežel pritiskajo nesrečneži, ki trumoma bežijo pred nevzdržljivimi razmerami in nasiljem: pomislimo samo na Kurde, ki vedno bolj pogosto isčejo zatočišče prav v Trstu in velikokrat pripeljejo s seboj otroke, da bi jim nudili boljše prihodnost. Družbeno nasilje in revščina sta se preveč prisotna tudi pri nas, čeprav si marsikdaj domisljamo, da je vsa družba lepo spolirana, kot nam jo prikazujejo televizijske nadaljevanke.

Spomeniki, kipi in plošče so potrebni, da ohranjamo spomin, a v njih zremo samo žalost, bolest in morda tudi jezo zaradi krivičnih smrti. Center, ki so ga včeraj posvetili spominu Mirana Hrovatina, pa tudi Marca Luchette, Sase Ote in Dariu D'Angela pa bo dom otrok in torej življenja, bo simbol in konkretni kraj ljubezni, ki obnavlja življenje in premaga smrt.

In nenazadnje je lepo, da je tak Center nastal prav v Trstu, stičišču svetov in ljudi, ki je verjetno prav zaradi tega placal s stiriimi se mladimi življenji svojo vlogo posrednika. Dom za otroke žrtve nasilja je zato zadnje darilo naših padlih kolegov.

Velika izbira
PERZIJSKIH PREPROG
vseh velikosti
po izredno ugodnih
cenah

PODOBNIK

na Opčinah, ul. Salici 1

Izkoristite priložnost
plačila na obroke

ZENSKA APRICCI

VABIMO VAS
v Ulico delle Torri 1
v Trstu, kjer boste
spoznale modne novosti
za ženske Plus v
merah Plus.
Pri nas bogate obline
naravno zaživijo z
izbiro oblek in modnih
dodatkov
nad mero 46

Vsem strankam nudimo
10% popust ob nakupu
med 14. marcem in 28.
marcem

APRICCI Ul. Torri 1

TRST - Slovenski minister za znanost in tehnologijo dr. Lojze Marincek se je včeraj mudil na celodnevem obisku v Trstu. Prišel je na pobudo ravnatelja Mednarodnega centra za teoretsko fiziko iz Miramara Miguela Vilasora, s katerim se je pogovarjal o sodelovanju Slovenije s to znanstveno ustanovo, obiskal pa je tudi tržaško univerzo ter padriški znanstveni park s sinhrotronom vred.

Na 5. strani

Damjan Paulin še na čelu ZSKP

GORICA - Na četrtkovem občnem zboru Zveze slovenske katoliške prosvete so ocenili, da je utrip kulturnega udejstvovanja v mestu spet živahnejši in se to odraža predvsem na pevske, glasbenem in likovnem področju. Za predsednika Zveze, ki združuje enajst društev, pevskih zborov in raznih skupin na Goriškem je bil potrjen Damjan Paulin.

Na 8. strani

Trgovci Gorice in Nove Gorice skupaj

GORICA - Trgovci Gorice in Nove Gorice želijo sodelovati pri reševanju skupnih problemov in promociji obeh mest. V ta namen bodo ustanovili tri mešane komisije, v katerih bodo predstavniki goriškega združenja Ascom, odbora za trgovino pri Gospodarski zbornici Nova Gorica in Slovenskega gospodarskega združenja, ki je bil pobudnik te akcije.

Na 9. strani

POLITIKA / SREČANJE S PRODIJEM

D'Alema za zakonodajni pakt in stabilnost Prodijske vlade

RIM - Predsednik vlade Romano Prodi se je včeraj sestal z voditelji treh koalicijskih strank, tajnikom Demokracije stranke levice Massimo D'Alema, tajnikom Ljudske stranke Francom Marinijem in tajnikom Italijanske prenovne Lambertom Dinijem. Vsi so podprli vlado in naglasili, da mora nadaljevati po zacrtani poti. D'Alema je nato na tiskovni konferenci potrdil upravičenost predloga o tako imenovanem »zakonodajnem paktu«, da bi podpora večinske koalicije vladi trajala do izteka zakonodajne dobe. Le na ta način je po D'Alemovem mnenju možno zagotoviti stabilnost vlade, kar je neobhodno potrebno za izvajanje programa in za sprejem potrebnih ustavnih sprememb. Če vlada pade, ne bo reform, je poudaril, in dodal, da nasprotuje taki možnosti. »Zakonodajni pakt« je naletel na kritike Stranke komunistične prenovne, D'Alema pa je Bertinottiju odgovoril, da sta za izvajanje programa potreben določen čas in stabilnost vlade.

Večji del posega je posvetil gospodarski pomoči italijanskemu Jugu. Ne gre za nekakšno reprizo državnega podjetja IRI, pač pa za pomoč predvsem majhnim podjetjem. Glede ustavnih sprememb je tajnik DSL priporočil večjo pozornost parlamenta do tega vprašanja. V zadnjih dveh tednih je namreč poslanska zbornica posvetila ustavnim reformam le dve dopoldanski seji.

NEAPELJ / PROTESTNI SHOD SINDIKATOV CGIL, CISL, UIL PROTI BREZPOSELNOSTI

D'Antoni pozval vlado k bolj odločnim posegom

Protesta se je udeležilo na desetine tisočev ljudi - Brez neredov

NEAPELJ - Na desetine tisočev ljudi (po podatkih sindikatov jih je bilo 80.000, policija govori o 50.000), se je včeraj udeležilo množičnega protesta zaradi pomanjkanja delovnih mest in vse višje brezposelnosti. Brez dela je tudi moč camorre večja, so vzklikali med včerajšnjim protestnim sprevodom, stavka v Kampeniji pa je po mnenju tajnika sindikata CISL D'Antoniya lahko tudi »priprava« na vsedrjavni protest. Vsekakor pa ne gre, je se izjavil novinarjem D'Antoni, za protest proti vladi, temveč proti njenim neizpolnjenim obvezam. Ob predstavnikih sindikatov CGIL, CISL in UIL, ki so oklicali stavko, so se protestnega sprevoda po srediscu Neaplja udeležili

tudi zupan Bassolino v družbi številnih kolegov, tajnik SKP Bertinotti, predsednik združenja Confcommercio Billè, predstavniki krajevne Cerkve in organizacij volontariata, tajnik stranke MSI- Fiamma tricolore Pino Rauti in več znanih osebnosti.

Protestni sprevod, med katerim ni bilo večjih neredov, razen nekaj manjših na repu, kjer so se zbrale večje skupine brezposelnih, se je zaključil na Trgu Matteotti, kjer je spregovoril generalni tajnik CISL D'Antoni. Za resitev izredno težkega položaja v Kampeniji in na celotnem območju italijanskega juga je potrebno veliko zavzevanje na vsedrjavni ravni. Včerajšnji množični protest v Neaplju je samo začetek nove faze, ki se bo lahko zaključila samo, ko se bodo pokazali prvi konkretni rezultati. Po njegovem in mnenju drugih sindikalnih predstavnikov pa mora vlada vsaj toliko truda, ki ga je vlagala in ga se vloga v to, da bi Italija takoj pristopila v enotno monetarno unijo, vložiti tudi v reševanje hude brezposelnosti. Udeleženci protestnega shoda so namreč vladi jasno povedali, da je za njih vprašanje zaposlovanja primarnega pomena. Vsekakor pa bi se morala ob državni zavzetosti izkazati tudi pripravljenost zasebnikov, se pravi industrijcev. D'Antoni je tudi ostro obsodil potezo predsednika združenja industrijcev Fosse, gre namreč za izzivanje sindikatov in sindikati so nanj pripravljeni odgovoriti.

FINANČNA STRAŽA / ORGANIZIRANEMU KRIMINALU

Zaplenili uranovo palico

CATANIA - Osrednja preiskovalna služba o organiziranem kriminalu finančnih stražnikov SCICO je v Rimu na neki osamljeni kmetiji v Ulici Monti di Pietralata zaplenila uranovo palico in med takratno in kasnejšo operacijo aretirala 14 oseb. To so včeraj sporočili na tiskovni konferenci v Catanii.

SCICO je prilisilc organizirani kriminal s pomočjo vrtnjencev, ki so od mafijcev nameravali kupiti uranovo palico. Najprej so ceno zbili s 40 na 20 milijard lir in se domenili, da bodo denar naložili na neko švicarsko banko. Ko je bilo vse zmenjeno in so kriminalci izročili uranovo palico »inženirju posredniku« in dvema »egiptovskima poslovezem«, je stopila v akcijo finančna straža, ki je na kmetiji aretirala osem oseb. Istoca-

sno so v kraju Ponte Chiasso na meji s Svico aretirali se dve osebi, ki bo morala preveriti, ali so res nakazali znesek na predviden tekoči račun.

Kot so povedali finančni stražniki, uranova palica tehta nekaj manj kot 10 kilogramov, dolga je 70 centimetrov, široka pa 4 centimetre. V njej je 200 gramov urana 238 in 38 gramov urana 235. Izdelali so jo leta 1971 v obratih General Atomic v kalifornijskem San Diegu. Prodali so jo Zairu kot gorivo za neko jedrsko elektrarno, ki pa je niso nikoli zgradili. Palico naj bi skupaj z najmanj drugimi osmimi ilegalno izvozili v Italijo maja leta 1997, ko se je v popolni zmedbi zairska državljanska vojna blizala koncu. Sveženj devetih uranovih gorilnih palic je po mnenju izvedencev vreden kakih 200 milijard lir.

Namestnik državnega pravdnika Sebastiano Ardita je prišel na sled celotni zadevi pri preiskavi, v katero je bil vpleten 41-letni Salvatore Tringale, član mafijskega klana Santapaola. Iz prisluskovanj so preiskovalci ugotovili, da se je Tringale pogajal za nakup ruskih jedrskih konic in raznega radioaktivnega materiala. Njegovi sogovorniki, ki so imeli stike s kalabrijsko n'drangheto in s člani tolpe »Magliana« so se namreč hvalili, da razpolagajo z jedrskim orožjem.

Finančni stražniki so lahko zadovoljni z uspešno akcijo, manj spodbudna pa je ugotovitev, da je v rokah organiziranega kriminala najmanj se osem uranovih gorilnih palic, ki predstavljajo izredno nevarnost, ker bi lahko prislo do jedrskega onesnaženja.

MURDOCH / PREVISOKA CENA

Berlusconi ne bo prodal svojih televizijskih mrež

MILAN - Pogajanja med lastnikom multimedialnega imperija svetovnih razsežnosti Murdochom za odkup Berlusconijevega sklopa televizijskih mrež Mediaseta so prekinili. Kot v najbolj klasičnih pogajanjih je do razbitja prislo zaradi cene: avstralski mogotec je bil pripravljen plačati 10 tisoč lir za delnico, Berlusconi pa je zahteval 12 tisoč lir.

Vidnejši predstavniki Mediasetovih mrež so se oddahnili: za Enrica Mentano »smo se izognili veliki nevarnosti«, za zvestega Emilia Fedaja pa je to »dokaz, da je Berlusconi prevec zaljubljen v to televizijo.« Bolj hladna je bila ocena Enza Biagija: »Je sploh res, da je Berlusconi hotel prodati svoje televizije?« se sprašuje znani komentator.

Zvečer je Fininvest, zakladnica Berlusconijevega imperija, ki ga sestavlja nesteto družb in dejavnosti, uradno sporočila, da ne vodi nobenega pogajanja za prodajo delnice Mediaseta.

Milanska borza je reagirala na možnost prodaje s padcem vrednosti Mediasetovih delnic (-1, 19%), obvesti o prekinutvi pogajanj pa je vrednost poskocila navzgor za 3, 24%.

RIM / MINISTRSKI SVET ODOBRILO NOVOSTI

Čelade obvezne za vse motocikliste Slane globe za ljubitelje mobitelov

Spremembe k prometnemu zakoniku mora odobriti še parlament

RIM - Obvezna celada tudi za polnoletne motocikliste, bolj slane globe za tiste, ki med vožnjo pritiskajo na uho prenosni telefon, zaplenba motornih koles, ki so jih ojacili. To so nekatere novosti zakonskega osnutka, ki ga je včeraj odobril ministrski svet in ki vnasa nekatere spremembe v prometni zakonik. Sedaj mora osnutek v odobritev parlamenta. Največje novosti so naslednje:

CELADA: obvezna je za vse, ki uporabljajo motorno vozilo. Doslej so se polnoletni motociklisti lahko temu izognili, vendar si bodo sedaj morali nadeti celado, ker bodo tako, pravi minister za javna dela, znatno omilili številne težke posledice raznih incidentov. Podatki so zgornji: število nesreč z motornimi kolesi se je znatno povečalo (8.300 leta 1995, ko je bilo 152 smrtnih žrtev in več kot 8 tisoč ranjencev),

a smrtna kosa je precej več kosila med polnoletnimi (samo 32% ima manj kot 20 let). Ministrstvo za zdravstvo je tudi izračunalo, da bi zdravstveni in družbeni stroški za okrog 2-3 tisoč milijard lir nizji, če bi vsi rabili celado.

PRENOSNI TELEFONI IN NAOČNIKI: povišali so globe za tiste, ki med vožnjo uporabljajo prenosne telefone ali si nataknejo slušalke za poslušanje glasbe. Isto velja za tiste, ki morajo nositi naočnike. Najnižja globa se bo s sedanjih 58.750 lir povišala na 100.000 lir, najvišja z 235.000 na 400.000 lir.

ALKOHOL IN MAMILA: tistemu, ki bo zavrnil alkoholni test ali test o uživanju mamil, bodo lahko odvzeli voznisko dovoljenje. Sedanji zakonik predvideva samo denarno kazen.

OJACENA MOTORNA KOLESJA: strožje bodo kaznovali vse tiste, ki iz svojega motornega

kolesa z različnimi posegi (predvsem s povečanjem kubature) skušajo »iztisniti« se nekaj moči, kot tudi tiste, ki se s takimi kolesi prevzajajo. Vozilo bodo lahko tudi zaplenili, če nepravilnosti ne odstranijo. Znižali pa so kazni za nedovoljeno parkiranje (danes od 58.750 do 235.000 lir, po novem od 35.250 do največ 141.000 lir). Poskusne registrske tablice bodo uvedli tudi za manjša motorna kolesa.

CISTEJESE CESTE: povišali bodo denarne kazni za tiste, ki bodo poskodovali, odstranili ali pomazali cestne znake, a tudi za tiste, ki mažejo ceste ali se smeti znebijo tako, da jih enostavno odvržejo skozi okno. Najnižja globa se bo z 58.740 lir povišala na 117.500 lir, najvišja z 235.000 na 470.000 lir. Ustanove, ki upravljajo ceste, bodo lahko takoj odstranile vse plakate ali panoje, za katere ni bila vložena ustrežna prošnja.

NOVE GLOBE: uvedli bodo dve novi globi, in sicer za tiste, ki vozila puscajo tako, da ovirajo pešce, kot tudi tiste, ki puscajo prizgano vozilo in tako prispevajo k onesnaženju (kazen bo od najmanj 58.750 lir do največ 235.000 lir).

OBCINE: predviden je poseben komisar v primeru, da občine ne bodo poskrbele za prometni načrt in za cestne oznake.

TAXI: kdor ima licenco za upravljanje taxija, bo vozilo lahko uporabljal tudi za zasebne potrebe.

VARNOST NA CESTI: občine, ki so dolžne sprejeti mestni prometni načrt, morajo ustanoviti posebne informacijske centre ob glavnih vpadnicah v obljudene centre. Ustanove, lastnice cest (a tudi tiste, ki so dolžne skrbeti za civilno varnost) morajo zagotoviti, da ne prihaja do usadov ali padanja kamenja, ki lahko ogrožajo varnost.

Prijava davkov z novim »740« do 15.6.

RIM - Ministrski svet je odobril dekret, ki finančnemu ministru omogoča 15-dnevno podaljšanje (do 15. junija) roka za davčno prijavo, ki jo bomo letos izpolnili na novem poenotenem obrazcu 740. Sedaj mora minister sprejeti ustrežni ukrep, ki bo obenem dolocal, da za prvi mesec morebitni zamudniki plačajo dodatnih 0, 5% (doslej je ta rok znašal 20 dni, a predno so jim zaračunali se višje kazni, so zamudniki imeli na razpolago se tri dni, vendar s 3% poviskom zamudnih obresti).

Nova podtajnika bosta Garilli in Testa

RIM - Mesto podtajnika na notranjem ministrstvu bo zasedel 58-letni Lucio Testa, docent z bolonjske univerze. Testa, ki je v Dinijevi vladi že bil podtajnik na ministrstvu za delo, bo nadomestil odstavljene Angela Giorgannija. Kot podtajnik za delo pa bo imenovan prof. Alessandro Garilli, ki bo prevzel mesto Elene Montecchi, ki je sedaj zadolžena za stike s parlamentom. Državnemu podtajniku za zunanje zadeve Pieru Fassinu pa bodo poverili tudi pristojnosti na področju politike EU.

VIDEM / NA UNIVERZI

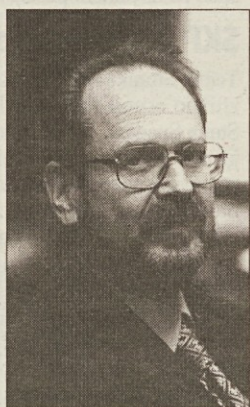
Marko Kravos predstavil našo literarno ustvarjalnost

VIDEM - V prostori zavoda Malignani v Vidmu je bilo ta teden predavanje Marka Kravosa. Književnik, med drugim tudi predsednik slovenskega PEN kluba in docent slovenske literature na tržaski univerzi, se je spoprijel (uspešno) z zahtevno nalogo, kako v omejenem času predstaviti slovensko poezijo in prozo v nasi deželi, segajoč v obdobje zadnjih dveh stoletij.

Kravos je večji del pozornosti usmeril na avtorje in dela iz zadnjih petdesetih let, čeprav je začel pri koncu 18. stoletja, ko se je slovenska literatura po eni strani želela navezati na razvoj evropske kulture, po drugi strani pa je obdržala v pisanju koncept, ki ga je Kravos opredelil za "real-političnega", s slogom, ki je bil se vedno blizu ljudem, torej na valovni dolžini podeželja.

Kravos je izpostavil dejstvo, da to protislovje vsekakor ni izgledalo tako korenito. V Trstu in Gorici mor-da zato, ker je na tem območju obstajal tudi neki občutek pripadnosti mediteranskemu prostoru. Na Primorskem je po začetku tega stoletja nastopilo obdobje fasističnega zatiranja, ko so slovenski pisatelji skušali preživeti, mnogi izmed njih pa so se zatekli v tujino.

Po drugi svetovni vojni si je najprej opo-

mogla proza z avtorji kot so Boris Pahor, Alojz Rebula, Milan Lipovec, Ciril Kosmač, medtem ko je Kravos med najmlajšimi omenil Dušana Jelincica, Igorja Skamperla in Marka Sosica. Poezija se je razživela proti koncu petdesetih let in je prisotna tudi danes z avtorji kot so Miroslav Kosuta, Ace Mermolja, Marij Cuk, Alenka Rebula, Boris Pangerc. V videmski pokrajini je Kravos opozoril na Renata Quaglio in Micheleja Obita, omenil pa je tudi Goricana Paola Maurensiga, ki živi v Vidmu in obvlada slovenscino, čeprav piše v italijanscini.

Tudi srečanje z Markom Kravosom je bilo organizirano v okviru ciklusa "spoznajmo se", pri organizaciji katerega sodelujejo Goriska evropeistična akademija, Studijski center Nediza, Kulturno društvo Ivan Trinko in oddelek za kulture in jezike srednjevzhodne Evrope videmske univerze.

LJUBLJANA / DELEGACIJA PARLAMENTA JUGOSLAVIJE

Znaki zbližanja med Slovenijo in ZRJ

Govor o medsebojnih odnosih, pa tudi o vključevanju v integracijske procese

LJUBLJANA - V Ljubljani sta se včeraj sestali delegaciji odbora za mednarodne odnose državnega zbora in zunanje-političnega odbora zbora državljanov zvezne skupščine ZRJ. Predsednika odborov Jelko Kacin in Ljubisa Ristić sta se po pogovorih zavzela za krepitev stikov med državama in iskanje možnosti za vzpostavitev diplomatskih odnosov med Ljubljano in Beogradom.

Včerajšnje srečanje je bilo prvo uradno srečanje med predstavniki parlamentov Slovenije in ZRJ po razpadu nekdanje skupne države. Obe strani sta pogovore, na katerih so izmenjali stališča glede vrste dvostranskih vprašanj, ugodno ocenili. Po besedah predsednika OMO Jelka Kacina so bili pogovori "kakovostni in dragoceni", zlasti pomembno pa je, da se je dialog na parlamentarni ravni začel.

Kacin je dejal, da sta se delegaciji dogovorili, da bosta vladi obeh držav pozvali, naj se njuni predstavniki čimprej sestanejo in skušajo najti možnosti odpravitve diplomatskih odnosov med državama. Slovenska stran se je zavzela, da bi sprva dosegli vsaj vzpostavitev konzularnih odnosov, saj bi na ta način olajšali življenje številnih državljanov obeh držav.

Delegaciji sta se strinjali, da je nujno vzpostaviti neposredno komuniciranje med državama. Slednje je po Kacinovih besedah za Slovenijo koristno tudi spravo njenega članstva v Varnostnem svetu ZN.

Ljubisa Ristić je poudaril, da bi morali obe strani k reševanju odprtih

vprašanj - med njimi je v ospredju pozornosti seveda nasledstvo nekdanje Jugoslavije - pristopiti z več pripravljenosti na kompromis in z večjim razumevanjem za interese druge strani. Vodja jugoslovanske delegacije je posebej izpostavil potrebo po vzpostavitvi polnih diplomatskih odnosov, saj le ti lahko omogočijo ustrezen razvoj odnosov tudi na drugih področjih, od gospodarstva do kulture. Med Ljubljano in Beogradom bi moralo nastati več zaupanja, preseči pa bi bilo treba tudi misljenje, da ima katera od držav koristi, če je druga v težavah, je dejal Ristić in dodal, da je zdaj bistvena prihodnost, s preteklostjo pa naj se ukvarjajo zgodovinarji.

Za ZRJ je bistvenega po-

mena vključitev v mednarodne integracije, kakršna je na primer Svet Evrope, je povedal Ristić. To naj bi po njegovem Beogradu omogočilo, da bo zacele izvajati evropska konvencije s področja varovanja človekovih pravic in pravic manjšin, ki so hkrati za ZRJ zagotovilo, da ne bo prišlo do odcepitve delov njenega ozemlja ali oblikovanja nove države na njenem ozemlju.

V delegacijah obeh odborov danes ni bilo predstavnikov vseh parlamentarnih strank - na slovenski strani se pogovorov niso udeležili predstavniki SDS in SKD, na jugoslovanski strani pa ni bilo poslancev Radikalne stranke. Te, kot je dejal Ristić, urejanje odnosov s Slovenijo ne zanima. (STA)

HRVAŠKA / SKUPNO S FARNESINO

Tudi F-JK bo sodelovala pri obnovi Slavonije

ZAGREB - Furlanija-Juljska krajina bo sodelovala pri obnovi Slavonije na Hrvaškem, ki jo je srbsko-hrvatska vojna hudo opustošila, in sicer v okviru posebnega projekta, ki ga pripravlja sporazumno z italijanskim zunanjim ministrstvom na osnovi doslej malo uporabljene zakona iz leta 1987 o »decentrirani kooperaciji«.

Projekt predvideva vrsto posegov za ožvitev slovenskega kmetijstva, predelovalne industrije, obrtništva in male industrije, pa tudi za ureditev temeljne socialne in gospodarske infrastrukture, od sol do cest. Projekt bi moral zajeti županije Osijek, Vukovar, Srijem in Baranjo, poleg večinskega hrvaškega prebivalstva pa bi morala pri njem sodelovati tudi tamkajšnja srbska manjšina.

O vsem tem je tekla včeraj beseda v Zagrebu. Na sestanku so poleg predstavnikov osrednjih hrvaških in slavonskih oblasti sodelovali predstavniki italijanskega zunanjega ministrstva, Dezele FJK in finančne družbe Finest, ki bi morala pri projektu odigrati posebno vlogo. Projekt bodo poglobili na drugem sestanku maja letos.

NOVICE

Andrea Montich prevzel županske posle v Vidmu

VIDEM - Ker videmski župan Enzo Barazza ni preklcal svojega odstopa, je včeraj dokončno zapustil župansko mesto, ki ga je prevzel dosedanja podžupan Andrea Montich. Videmsko občino bo vodil do predčasnih volitev, ki bodo predvidoma jeseni. Pri tem bo imel verjetno nemalo težav, ker je koalicijska Ojlika, ki je izvolila Barazzo, dejansko razpadla in ni znano, na kakšno večino lahko Montich, ki je predstavnik DSL, računa v občinskem svetu.

KHD zahteva spremembo zakona o manjšinskem šolstvu

CELOVEC - Koroški Heimatdienst je včeraj v Celovcu zahteval spremembo zakona o manjšinskem šolstvu. Dosedanja ureditev je "v nasprotju z državno pogodbo in protizakonita", saj nemškogovoreče otroke in učitelje postavlja v slabši položaj. Vodstvo KHD zahteva zakonsko usklajeno ureditev avstrijskih sol za slovenske otroke, ki bo ustrezala evropski solski praksi. Otrokom nemškogovorečega večinskega prebivalstva ob meji naj bi ponudili slovenski jezik kot izbirni predmet. Dosedanja ureditev skupnih sol oziroma razredov otrokom nemškogovorečec večine po mnenju predstavnikov KHD onemogoča avstrijsko šolo s poukom v nemškem jeziku. (STA/APA)

Istra želi sodelovati s Koroško

CELOVEC - Predsednik regionalne vlade za Istro Stevo Žufić, ki se je te dni mudil na uradnem obisku na Koroškem, je v pogovoru s koroškim deželnim glavarjem Zernattom izrazil željo po tesnejšem sodelovanju s Koroško. Poseben interes zato obstaja za področja turizma, gospodarstva in kulture, je dejal Žufić, ki je ob tej priliki za konec aprila letos povabil koroško gospodarsko delegacijo v Istro. V okviru srečanja z namestnikom deželnega glavarja Michaelom Ausserwinklerjem je gost iz Istre podpisal kulturni sporazum, ki mdr. predvideva literarno prireditve v Pazinu, na kateri bodo sodelovale tudi koroške založbe. (I.L.)

Vse manj podelitev avstrijskega državljanstva

CELOVEC - Restriktivna politika Avstrije do inozemcev se izraža tudi v znatnem upadanju števila podelitev avstrijskega državljanstva osebam s tujim državljanstvom. Na Koroškem je leta 1997 bilo podeljeno avstrijsko državljanstvo samo se 219 inozemcem - 119 ženskam in 100 moškim. Delež Koroške pri podelitvi avstrijskega državljanstva v Avstriji znaša samo se 1,3 odstotka. Največ novih avstrijskih državljanov je iz območja nekdanje Jugoslavije (predvsem iz Bosne in Hercegovine) in iz Turcije, le 16 oseb pa iz držav-clanic Evropske unije. Le pet oseb je imelo status begunca. Največ podelitev državljanstev v tekočem desetletju je bilo leta 1993 (315), leta 1983 pa je avstrijsko državljanstvo bilo podeljeno 490 osebam. (I.L.)

»Goriški sprehodi« po TV Koper

Vsako soboto ob 18.00 je na sporedu na frekveni TV Koper Capodistria oddaja BREZ MEJE, ki jo več let uspešno vodi in urejuje Martina Kafol. Redakcija se je v novem letu odločila za uredniško potezo, ki bi obogatila sicer že zanimive tedenske vsebine. V mesečnem ritmu bo na ekranu zamenjal voditeljico Ales Doktoric, ki je sprejel vabilo uredništva, da bi oddaja dala poseben glas goriskemu prostoru. Prva oddaja "Goriških sprehodov" (tak podnaslov bodo imele oddaje BREZ MEJE, ki bodo posvečene temam z Goriskega), bo na sporedu prihodnjo soboto, 21. marca, vedno ob 18.00. Ales Doktoric bo vodil pogovor z gosti v studiu. Prvi bo zgodovinar dr. Egon Pelikan. Njegova doktorska disertacija o figuri goriskega medvojnege politika dr. Engelberta Besednjaka, kršćanskega socialca, je odprla nove poglede na gorisko in primorsko medvojno obdobje in njene ljudi. Dr. Egon Pelikan bo v oddaji sam razkril, kaj se je skrivalo v doslej se neobdelanem osebnem arhivu Engelberta Besednjaka. Drugi gost v studiu bo prof. Aldo Rupel, znani telesnokulturni in družbeni organizator, raziskovalec pri goriskem sedežu SLO-RI-ja, ki bo predstavil svojo zadnjo knjigo SKICE GORICE. Pogovor bo torej o avtorjevem pisanju, goriski topografiji in življenju in o skupni družbeni preteklosti...

SLOVENSKO KULTURNO SREDIŠČE PLANIKA KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA CELOVEC ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE ZVEZA CERKVENIH SLOVENSKIH ZBOROV ZDRUŽENJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

prisrčno vabijo na koncert mednarodne revije

Koroška in Primorska poje '98

jutri, 22. marca 1998, ob 15. uri
v Kulturnem središču na Trbižu

ALPE-JADRAN / PO POTOVANJU PREDSTAVNIŠTVA DEŽELNEGA ODBORA

Delegacija deželnega sveta F-JK na prijateljskem obisku na Bavarskem

V ospredju pogovorov okrepitev sodelovanja in ureditev krajevnih avtonomij

MUENCHEN - Po delegaciji deželnega odbora se je v minulih dneh mudilo na obisku na Bavarskem tudi predstavništvo deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine. Sestavljali so ga podpredsednik Matteo Bortuzzo (SL), član predsedstva Giancarlo Casula (NZ), predsednica komisije za zunanje stike Silva Fabris ter svetovalec Bruno Longo (LS) in Alberto Tomat (CDU). Namen obiska je bil po eni strani utrditi medsebojne odnose sodelovanja med deželama, po drugi strani pa tudi pozanimati se, kako je na na Bavarskem in sploh na Nemškem urejen sistem krajevnih avtonomij. Kot je znano, je namrec Avtonomna dežela Furlanija-Juljska krajina na onovi ustavnega zakona st. 2 iz leta 1993 postala polno pristojna za ureditev krajevnih uprav in v okviru priprave reformo, ki bo po vsej verjetnosti odobrena sele po junijskih volitvah, je smatralo za potrebno, da

se podrobneje seznani tudi z nemškimi izkušnjami.

Predstavništvo iz Furlanije-Juljske krajine se je prav zato v Münchnu najprej sestalo z Združenjem občin na Bavarskem. Njegov poddirektor Gerhard Blumenstein je gostom iz Italije podrobneje obrazložil, kakšne pristojnosti imajo pri njih občine in svobodna mesta, kako so izvoljeni občinski in sploh krajevni sveti ipd.

O tej problematiki je tekla beseda tudi na srečanju, ki ga je delegacija iz Furlanije-Juljske krajine imela pozneje s predstavništvom bavarskega parlamenta, ki so ga sestavljali predsednik Johann Boehm, podpredsednica Anelise Fischer, predsednik komisije za krajeвне uprave Herbert Kempfler ter njegov namestnik Peter Paul Gantzer.

Predstavniki bavarskega parlamenta so poudarili, da predstavlja sistem krajevnih avtonomij z

občinami na celu vogelni kamen nemške demokracije. Občine in druge krajeвне uprave imajo velike pristojnosti, začensi s pristojnostjo izterjevanja davkov, po drugi strani pa so delezne močnega ljudskega nadzora, saj gre za uprave, ki so tako rekoč najbolj neposredno v stiku z ljudmi.

Kar zadeva odnose med Bavarsko in Furlanijo-Juljsko krajino, je podpredsednik Bortuzzo na srečanju izrazil zadovoljstvo, da se je sodelovanje med deželama že dokaj utrdilo zlasti v okviru Delovne skupnosti Alpe-Jadran, poudaril pa je, da namerava Furlanija-Juljska krajina v bodoče se utrdili svojo vlogo na mednarodnem prizorišču, in to bodisi na relaciji Vzhod-Zahod kot na relaciji Sever-Jug. V ta skop se uokvirjajo tudi prizadevanja za izboljšanje prevoznih infrastruktur, ki povezujejo tržasko pristanišče in sirso deželno stvarnost z avstrijskimi in nemškimi deželami, pa tudi

projekt finančnega off-shorea, ki naj bi se razvil v Trstu. Bortuzzo je dejal, da je Bavarska za Furlanijo-Juljsko krajino z marsikaterega vidika naravnost idealni partner.

Predstavništvo bavarskega parlamenta s predsednikom Boehmom na celu je z zadovoljstvom vzelo na znanje izvajanja podpredsednika Bortuzzo iz ostalih gostov iz Italije. Strinjalo se je, da Maastrichtski sporazum odpira številne možnosti neposrednega sodelovanja med deželami različnih držav Evropske unije, kakor tudi, da Furlanija-Juljska krajina predstavlja za Bavarsko z marsikaterega vidika posebno zanimivega partnerja.

Na srečanju je bil govor tudi o drugih zadevah. Tako je beseda tekla o pristojnostih bavarskega parlamenta, o delovanju informacijskega in se zlasti televizijskega sistema na Nemškem, o problemih finančnega upravljanja itd.

OBLETNICA / 4 LETA PO UMORU MIRANA HROVATINA

Spomin bo živel v Centru za otroke žrtve nasilja

Svečanost na pobudo Fundacije Luchetta, Ota, D'Angelo in Hrovatin

Po tolikih besedah nekaj konkretnega, kar bo ostalo kot trajen spomin na stiri trzask padle za informacijo: novi Center za otroke, žrtve vojne in neustreznih družbenih razmer. Odprli so ga včeraj, na dan četrte obletnice tistega 20. marca 1994, ko so v Mogadišu umorili trzaskega snemalca Mirana Hrovatina skupaj z rimsko novinarko Ilario Alpi.

Center je v Ul. Valussi (prečnici Ulice Buonarroti, na vogalu je nekod stal prvi slovenski Dijaski dom), kjer so opuščen poslopje last trzasko pokrajinske uprave preuredili v sprejemni center s stiri sobami s kopalnico v vsakem od treh nadstropij in z večjo dnevno sobo, kuhinjo in jedilnico. Dela za obnovo so pričeli 28. januarja 1995, torej na dan prve obletnice smrti v Mostarju treh članov trzasko televizijske ekipe Marca Luchetta, Sase Ote in Daria D'Angela, zaključili pa tri leta pozneje, 28. januarja letos z bistvenim prispevkom deželne uprave v višini 750 milijoni lir.

Sedaj pa je na vrsti stvarni začetek delovanja Centra, ki ga je Fundacija Luchetta, Ota, D'Angelo in Hrovatin namenila kot zavetišče za otroke, ki so jih prizadele vojne ali druge oblike nasilja. Po pravici rečeno, so v zadnjih letih že poskrbeli za več takih primerov v začasnem stanovanju: slo je za otroke iz Bosne, ki so jih zdravili v bolnišnici Burlo Garofalo. Vodenje Centra bo prevzel g. Mario Vatta, duhovnik, ki se že desetletja neumorno ukvarja z osebami, ki so

Svečanost se je odvila na dvorišču prenovljenega poslopja v Ul. Valussi 5 (foto KROMA)

na družbenem obrobju in ki nudi največje jamstvo za učinkovito in pravično delovanje v korist otrok.

Lepo bi bilo, ko ne bi sploh bilo treba novega Centra, ko ne bi bilo več vojne in nasilja, je dejal župan Riccardo Illy med krajšo slovesnostjo s katero so središče izročili namenu in na kateri so bili sorodniki Mirana Hrovatina in drugih padlih, pa tudi številni predstavniki javnega življenja. Veter, ki spet piha na Balkanu, konkretno na Kosovu, pa daje slutiti, da se bodo k nam se zatekali otroci, ki jih bo prizadelo vojno ali drugačno nasilje. Mednarodna skupnost in predvsem Evropska unija bi morali nastopiti odločno, neprimerno bolj odločno kot ob pričetku klanja v Bosni, je dejal župan, ki je zagotovil Albancem s Kosova podporo Trsta in

apeliral, naj mediji poročajo o tragediji tega naroda. Župan se je posebej spomnil Mirana Hrovatina, ki ga je spoznal med snemanjem reklamnega spota za njegovo prvo volilno kampanjo.

Pred mikrofonom je stopila še vrsta javnih predstavnikov: naj omenimo deželnega odbornika za zdravstvo Cristiana Degana, ki je kot nekdanji Rai-ov novinar bil prijatelj s padlimi v Mostarju, pokrajinska odbornika Fabia Scocimarra in Manfredija Poiluccioni, pa tudi predsednika upravnega sveta Rai Roberta Zaccario in generalnega direktorja Pierluigija Cellija, ki sta zagotovila podporo Raia delovanju Centra in podčrtala vlogo javne radiotelevizijske ustanove pri informiranju italijanske javnosti.

Ganljivo pričevanje je podal škof Evgen Ravigni

z nedavnega srečanja boscanskih škofov v Mostarju, kjer so mu naglasili, da se vedno hranijo v najlepšem spominu mlado trzasko ekipo, ki jo je grnata pokončala, ko so snemali otroka pod bombnim napadom. Msgr. Ravignani je blagoslovil Center, »ki so ga sicer že blagoslovile solze mater, žena in otrok.«

V Vidmu bodo kmalu posvetili Ilarii Alpi trg, v Trstu, kjer je se pred leti podžupan najavljaval vrt posvečen spominu Mirana Hrovatina, pa kot vedno čakamo, zaostajamo in pozabljamo. Bodo morda poskrbeli do prihodnje, pete obletnice?

Za konec pa še novica, da je včeraj popoldne bila v barkovljanski cerkvi maša za dušnico za pokojnim Miranom Hrovatinom, kot že stiri leta vsakega 20. v mesecu.

Dvojni umor v Mogadišu: resnica še ni prišla na dan

Danes ne vemo o umoru Mirana Hrovatina in Ilarie Alpi dosti več kot tisto nedeljo pred stiri leti, ko je televizija se preveč hitro - preden bi sploh obvestili družinske člane - predvajala krute posnetke dvojnega umora. Hipotez je bilo že nekaj: poročevalca iz Somalije naj bi ubili, ker sta odkrila umazane posle italijanske kooperacije s Somalijo ali pa kriminalno prodajo orožja eni od tolikih somalskih frakcij, morda celo trgovanje kemičnih in radioaktivnih odpadkov, nenazadnje pa je govor tudi o možnosti masčevanja Somalcev nad prvima nezascitenima Italijanima (ubogi Miran!), ki sta jim prišla pod roko po tolikem nasilju s strani italijanskih vojakov.

V Italiji je v zadnjih desetletjih tekla kri v potokih, vendar niso ugotovili storilcev niti enega pokola, enega samega skandala. Verjetno bo ista usoda doletela tudi ta primer, kot izhaja iz dosedanjih zmedenih in meglenih pričevanj in preiskav.

Več koles na openski tramvaj

Vodstvo konzorcijalnega prevoznega podjetja ACT sporoča, da bo od jutri openski tramvaj lahko prevahal 9 koles, da bi tako zadostili vedno večjemu povpraševanju izletnikov, ki radi kolesarijo po Krasu, kamor se radi pripeljejo s tramvajem. Gre za poskus in ne za dokončni sklep, in sicer samo za sobotne in nedeljske vožnje, ki odpotujejo s Trga Oberdan 11 minut po 9., 10. in 11. uri. Na prednji del tramvaja bo mogoče obestiti, kot vedno, tri kolesa, pri omenjenih voznih pa bo mogoče namestiti še nadaljnjih šest koles v notranjosti tramvaja, in sicer v prednjem delu, kjer je voznik in kamor ne bodo smeli stopiti potniki. Seveda bo treba plačati vozovnico za kolo, namestiti pa ga bo mogoče samo na začetnem postajališču na Trgu Oberdan, sneti pa na končni postaji na Opcinah.

SKP pozitivno o stališčih tajnika LD

Tajnik Stranke komunistične prenovle Jacopo Venier je pozitivno ocenil zadnja stališča tajnika Levih demokratov Stelia Spadara. Venier meni, da je Spadaro prvič opozoril javnost na nevarnost, da bi Lista Illy prevzela vlogo centristične sile po zgledu nekdanje petstranske koalicije. Venier izraza upanje, da gre za prvi znak nove usmeritve Levih demokratov. SKP je na nedavni programski konferenci že ocenila Illyjevo stranko kot izraz nove politične desnice in kot os, okrog katere se vrtila nova oblast za porazdelitev mestnih interesov. Zanimivo je, da se tudi Spadaro zaveda konservatorizma Illyjeve stranke in namena, da ohrani oblast za vsako ceno, meni Venier, za katerega je to priložnost, da ugotovijo stopnjo samostojnosti Levih demokratov v odnosu do zupana. Illy bo po prihodnjih deželnih volitvah pripravljen na vsako levo sredinsko in desnosredinsko zavezništvo, menijo pri SKP. Iz Spadarovih izjav bi lahko vel nov interes za enotnost reformistične in opozicijske leve, trdi Venier, po katerem bi lahko pričeli novo sodelovanje, če bo LD pripravljena na soočenje o zahtevah delavcev in manj zascitenih slojev proti desničarskim in avtoritarnim Illyjevim teznjam.

V sredo predavanje M. Pahorja o starih glasbilih

Zavarovalnica Assicurazioni Generali že nekaj let prireja zanimive pobjude na različne teme. Odgovorni za te pobjude Andrea Sgarro je že pokazal veliko zanimanja za staro glasbo in glasbila. V sredo, 25. t.m. ob 17.45 pa bo v dvorani Baroncini v Ul. Trento 8 predavanje Milosa Pahorja, profesorja na trzaskem konservatoriju G. Tartini na temo »Poučevanje glasbe in tehnologija starih glasbil«. Milos Pahor bo govoril o glasbeni vzgoji nasploh in o možnosti vzgoje s starimi glasbili, predvsem s kljunasto flavto in viololo da gamba. Ob pedagoških prijemih bo Milos Pahor predstavil tudi zgradbo viole da gamba in razložil, kako bi si lahko glasbilo zgradili sami. Sodelovali pa bodo tudi gojenci viole da gamba, ki se učijo v razredu Irene Pahor na Glasbeni matici. (L.A.)

Skice Gorice v torek v SK

Ob 1000-letnici mesta moras izkazati svojo prisotnost, moras povedati, kako svoje mesto doživljaš, kaj ti pomeni. Zato sta Aldo Rupel in Hijacint Jussa pripravila knjigo Skice Gorice, v kateri se v besedi in risbi odrazata njuna pogleda na nekdanjo, sedanjo in bodočo Gorico. Ruplova pripoved je sestavljena iz dvanajstih opisov, ki se medsebojno nadgrajujejo in prehajajo od širokega pogleda na dogajanje do razgaljenja lastne notranjosti v upanju, da se medsebojni odnosi razčistijo. Nelahko tematiko dopolnjujejo ilustracije H. Jussa. Skice Gorice bodo predstavili v Slovenskem klubu v torek, 24. t.m., ob 20.30 (Gregorčičeva dvorana, ul. S. Franciska 20). Na večeru bo o svojem 11. literarnem delu spregovoril avtor sam in prisotnim osvetlil svoj pogled na našo stvarnost. (B.K.)

ŠOLSTVO / NA ŠOLI S. KOSEVELA

Mladi matematiki reševali zanke za Vegovo priznanje

Na nizji srednji soli Srečka Kosovela so se včeraj zbrali najboljši mladi matematiki in se pomerili v znanju matematike za bronasto Vegovo priznanje. Tekmovanje prireja Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije, v zamejstvu pa so dali pobudo za tekmovanje profesorji matematike, ki poučujejo na trzaskih nizjih srednjih solah.

Odziv na tekmovanje je bil velik. Na tekmovanje se je prijavilo več kot 60 dijakov nizjih srednjih sol, ki so bili razdeljeni v dve starostni skupini: dijaki prvih in drugih razredov so reševali naloge namenjene 5. in 6. razredu slovenske osemletke, dijaki 3. razredov pa so se spoprijeli z neznankami za 7. in 8. razred osemletke. Rezultate bo pregledala 4-članska komisija. Najboljši dijaki se bodo udeležili tekmovanja za srebrno in zlato Vegovo priznanje, ki bo v Sloveniji.

PO NAJDBI EKSPLOZIVA / OBSEŽNA AKCIJA

Prečesali so celotno območje, vendar zaman

Iščejo še posebej v smeri kriminalnih organizacij - Eksploziv naj bi nedaleč od avtoceste ležal že nekaj dni

Preiskava v zvezi z najdbo razstreliva in detonatorja blizu avtocestnega izhoda pri Zgoniku je v polnem teku, včeraj so pregledali celotno področje, prislo je osebe iz posebnih oddelkov, uporabili so helikopter, za iskanje razstreliva posebej izurjene pse, metal-detektorje, vendar kaže, da zaenkrat niso odkrili nič koristnega. Kot je povedal podpolkovnik Giuseppe Gasparotto, isčejo v vse smeri, se zlasti v smeri organiziranega kriminala, tako domačega kot tujega, vendar lahko samo ugibajo, »natančnejših hipotez ne moremo delati, nismo prepričani, da so sploh karkoli nameravali narediti.« Podpolkovnik pa je poudaril, da je vsakršna bojazen odveč, teritorij je pod učinkovito kontrolo.

Razstrelivo T5 (bilo ga je pol kilograma, kar zadostuje za popolno uničenje vsaj dveh avtomobilov) in detonator je našel upoko-

jenec, in sicer na stranski cesti, ki teče vzporedno z avtocesto. Kaže, da so detonator pridobili iz naprave proti avtomobilskim tativnam, razstrelivo pa uporabljajo v vojaške namene, poslužujejo se ga tudi pri podiranju večjih poslopij. Nikjer pa ni bilo

timerja, kar pomeni, da bi takoj prislo do eksplozije. Je morda kdo pripravljale demonstrativno akcijo in so ga pri »delu« zmotili ali pa je eksploziv enostavno kam prenašal, vendar se je premislil in se ga je znebil? Zakaj pa ga je pustil prav pri Zgoniku? Ta-

ka in podobna vprašanja so brez odgovora. Pri pregledu najdenega materiala so izvedenci prisli do zaključka, da je tamle ležal okrog 4 ali 5 dni, torej so ga pustili v dne, ko sta v Trstu bila Fini in Violante. Vsakršna hipoteza pa je tvegana, vendar velja se

omeniti, da je na avtocesti, prav nasproti kraja, kjer je prislo do najdbe, pokrov cestnega odtočnega kanala.

Na fotografijah (KROMA): levo krabinjerji so s policijskimi psi prečesali vse območje, desno pa razstrelivo in detonator

ZNANOST / NA POBUDO MIRAMARSKEGA FIZIKALNEGA CENTRA

Minister Marinček na obisku v Trstu

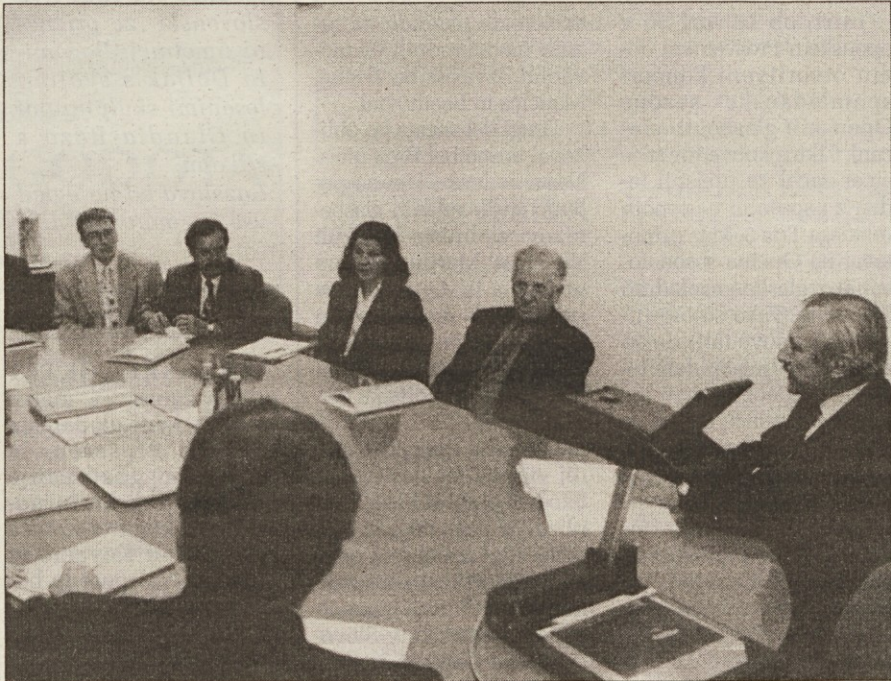
Bil je tudi na Univerzi in v Znanstvenem parku

Slovenski minister za znanost in tehnologijo Lojze Marinček se je včeraj mudil na celodnevem obisku v Trstu. Prišel je na pobudo ravnateljice Mednarodnega centra za teoretsko fiziko iz Miramara Miguela Vilasora. Vedeti je namreč treba, da miramarska znanstvena ustanova že dolga leta plodno sodeluje z Institutom Jozefa Stefana iz Ljubljane, in sicer na osnovi sporazuma, ki ga je podpisala slovenska vlada. To med drugim omogoča raziskovalcem miramarskega centra, da dosega doktorat znanosti v Ljubljani.

Na včerajšnjem srečanju pa je Vilasora slovenskega ministra seznanil s projektom, da bi ustanovili mrežo večjih evropskih znanstvenih ustanov, ki naj bi sodelovale z raziskovalci Tretjega sveta. Vanjo je povabil tudi Institut Jozef Stefan ter morebiti se druga slovenska znanstvena središča.

Minister Marinček pa je včeraj imel v Trstu še vrsto drugih srečanj. Na Univerzi ga je sprejel rektor Lucio Delcaro, v padriškem Znanstvenem parku, kjer se je mudil v popoldanskih urah, pa predsednik Luciano Susmel in ravnatelj Mirano Sancin, kakor tudi ravnatelj tamkajšnjega Mednarodnega centra za genetsko inženirstvo in biotehnologijo Arturo Falaschi, predstavniki Mednarodnega centra za znanost in visoko tehnologijo in drugi.

Slovenski minister si je s posebnim zanimanjem ogledal sinhrotron pri Bazovici. Kot je znano, ta visokotehnološka naprava zdaj že polno obratuje in pri njej sodelujejo tudi znanstveniki iz sosednje Slovenije. Le-ta bi morala v kratkem razpolagati s svojo svetlobno linijo. Minister Marinček se je seveda pozanimal, kako je s pripravami na njeno odprtje, z vodstvom sinhrotrona pa se je pogovarjal tudi o drugih projektih.

Minister Marinček med pogovorom z voditelji znanstvenega središča (f.KROMA)

FERLUGI / SEJA RAJONSKEGA SOSVETA

Škodljive pretvornike bodo premestili

Za to bo potrebno več časa - Antonione se bo za rešitev problema osebno zavzel

Prebivalci od Ferlugov bodo po večletnem boju najbrž dosegli to, kar jim je najbolj pri srcu. Trzaski občinski regulacijski nacrt predvideva namreč premestitev radijskih in televizijskih pretvornikov, ki baje povzročajo rakasta obolenja, na drugo območje, čeprav bo za to potrebno precej časa.

O tem perečem problemu je bil govor v četrtek zvečer v vili Primc na seji, ki jo je sklical rajonski svet. Na srečanju (foto KROMA), ki se ga je udeležil tudi predsednik deželnega sveta Roberto Antonione, je bila prisotna delegacija prebivalcev od Ferlugov, v imenu katerih je spregovoril Rado Andolsek. Kot so vnovič poudarili, so tamkajšnji repetitorji škodljivi zdravju (ceprav to ni se znanstveno povsem dokazano, saj se znanstveniki delijo v dva nasprotujoča si tabora). V zadnjih letih, so izpostavili Ferlugovci, je le ena oseba umrla iz naravnih razlogov, vse ostale so umrle za rakom. Nujno

je torej kaj storiti, so povedali, in to v najkrajšem času.

Odgovor na to je prišel iz zagotovitve, da je nov prostor za pretvornike že določen (500-600 m. daleč od Ferlugov, proti Obelisku, nam je povedal rajonski svetovalec SSk Aleksander Furlan), a bo za njihovo premestitev potre-

bno dalj časa. Obstaja vse, kakor namen, da bi uresnicili nacrt. S pripravami so na dobri poti, za to pa sta odgovorna Trzaska občina in RAI. To gre poudariti, je dejal Furlan, saj so ljudje mislili, da imajo ključ v rokah rajonski svetovalci, a ni tako.

Andolsek je nato od odgovornih zahteval, naj

napravijo studio ali vsaj anketo, da bi ugotovili, zakaj ljudje od Ferlugov umirajo za rakom. Nejevolji je skušal odgovoriti Antonione, ki je prisotnim zagotovil svojo angaziranost pri reševanju problema. »Osebnost bom pozanimal, pisal bom tudi odgovornim,« je med drugim povedal.

Aljoša Gasperlin

PREDSTAVITEV

Vodič s štirimi pešpotmi ob obali

V okviru pobud WWF

Stiri pešpoti od izvirov Timave do Miramarskega rta: to je doprinos miramarskega morskemu parku in trzaskemu sedežu WWF ob dnevu, ki ga slednja na vsedrjavni ravni posveča zaščiti 85 »naravnih oaz«. Vodiča z reklamnim videom so predstavili včeraj v konferenčni dvorani Naravoslovnega muzeja, jutri pa bodo zainteresirane tudi vodili po dveh od starih poti. Kot je poudaril direktor miramarskega morskemu parku Maurizio Spoto, ki je tudi uredil publikacijo in video (posnela ga je družba Videost), je glavni namen pobude na spostljiv način ovrednoti naravno okolje.

NOVICE

Romu z 9 otroki zgorela hiša

Z enim od svojih devetih otrok je bil Claudio Karis v bolnišnici Burlo Garofolo, ko je ogenj zajel leseno barako v Ul. Curiel v Naselju sv. Sergija, kjer je prebival. Nihče ni bil ranjen, številna romska družina pa je ostala brez strehe nad glavo, tako da so se pri družbenem centru takoj angazirali in poskrbeli za zasilno bivališče.

Požar, ki je povsem uničil precej veliko barako, v kateri sta bili dve sobi, kopalnica, dnevna soba, je izbruhnil okrog 10.40, verjetno ga je povzročila pecica na plin (kratek stik je treba izključiti, ker so pred mesecem dni izklopili električni tok). Gasilce je poklical moški, ki je prav tedaj sel mimo. V baraki ni bilo nikogar, saj je tudi Karisova žena bila v bolnišnici.

Zaradi bega iz zapora bo »sedel« 4 mesece

Galliano Granato, 23-letni Tržančan, ki je v nedeljo zbežal iz koronejskega zapora, bo svojo »pustolovščino« plačal s štirimi meseci in dvema dnevnoma zapora: toliko znaša dogovorna kazen, s katero se je strinjala tudi pretorka Annalisa Barzazi.

Granato je pobegnil ob uri oddiha na dvorišču. Izkoristil je trenutek nepazljivosti paznikov in preplezal visok zid in naposled skočil na cesto. Ves dan naj bi se bil sprehajal po mestu, prišel je celo do Grljana, zvečer pa naj bi srečal neko znanko, 18-letno dekle, bil je v njeni družbi, ko so ga pri Poncani ustavili agenti. Pri sebi ni imel dokumentov, tako da so ga odpeljali na kvesturo, kjer je prišlo na dan, da je pravzaprav ubežnik, ki ga iščejo. O njegovem begu iz Koroneje, za katerega naj ne bi bilo nobene določene razloga, je v teku upravna preiskava. Dekle bodo morda osumili nudenja pomoči, Granata pa sedaj čaka, da ga premestijo v kakšno drugo kaznilnico v Furlaniji-Juljski krajini.

Neobičajna nesreča pri delu

Bil je zaposlen na gradbišču nedaleč od sedeža Banche d'Italia, ob sebi je imel steklenico z vodo, vsaj mislil je, da je voda. Ko pa se je odzdej, ga je obsla slabost in sedaj se 27-letni Saša Tomić, ki sicer prebiva v našem mestu, zdravi v bolnišnici, prognoza je pridržana. V steklenici je bilo močno čistilno sredstvo, morda mu ga je kdo podtaknil ali pa je sam zamenjal steklenice. Na srečo kaže, da ni v življenjski nevarnosti.

Zasadili bodo toliko dreves kolikor je bilo novorojenčkov

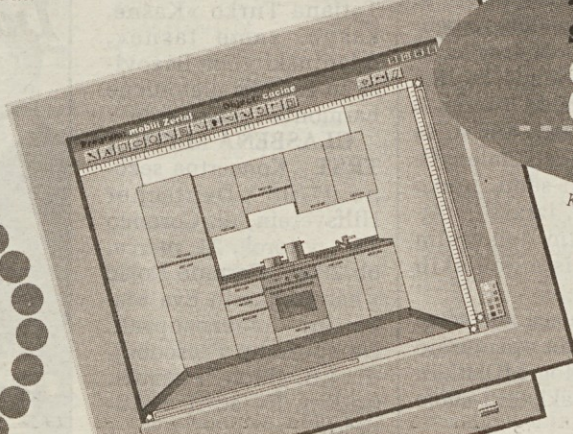
Predlanskim se je v Trstu rodilo 1335 otrok in prav toliko bo dreves, ki jih bodo zasadili v mestu in okolici. Podobna akcija bo tudi drugje po državi, kot določa zakon 113/92. Na vsakem drevesu bo napis z imenom otroka, kateremu je namenjeno, označili pa bodo tudi, za kakšno vrsto rastline gre. Pobudo bodo pričeli uresničevati z današnjo krajšo slovesnostjo na igriščih na Reski cesti (vhod je na številkah 48-50), kjer se bodo ob 10.30 poleg drugih zbrali odborniki za javna dela Uberto Fortuna Dressi, predsednik V. okraja Lorenzo Spagna in mali Manuel Kainradi, ki je leta 1996 prvi privekal na svet. Akcijo bodo nadaljevali s sajenjem rastlin v vseh okrajih, v katerih so se otroci rodili, opri čemer bodo večjo pozornost posvetili javnim prostorom (sole, parki in podobno). Pobudo je omogočilo tudi sodelovanje deželne direkcije za gozdove, ki je priskrbela rastline.

Lippi se boji ukinitve ugodnosti bencina po znižani ceni

Popredsednik Pokrajine Trst Paris Lippi se je obrnil do finančnega ministra Visca v zvezi z domnevno odločenostjo Evropske unije, da konec leta ukinejo ugodnosti bencina in nafte po znižani ceni. V pismu, ki ga je poslal tudi trzaskim parlamentarcem, se Lippi zavzema za takojšen poseg pri pristojni evropski komisiji ter se zlasti pri italijanskih komisarjih Mariu Montiju in Emmi Bonino, tako da bi dosegli stiri letno podaljšanje sedanega režima v vsej trzaski pokrajini.

NAJLEPŠE KUHINJE S POPUSTOM DO

POSLANO OBVESTILO, ROK 31. MAREC 1998

Kuhinja znane firme - 2,55 m
s hladilnikom, pečico, kuhalno ploščo, koritom, napo

2.990.000 lir

Ali 24 obrokov po 125.000 lir

Kom isijski predujem 6% - T.A.N.0% - T.A.E.G. 6,125%

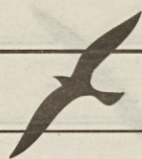
ZERIAL
MOBILI DI QUALITÀ

TRST, UL. SETTEFONTANE 62 - TEL. (040) 94.45.05

CR
CRTRIESTE
BANCA SPA

60%
nacrti po meri

DVE LETI
NIČ
OBRESTI

RICMANJSKI TEDEN

»Domači bjutiful« navdušil gledalce

Enodejanko pripravila in režirala Tatjana Turco - Za uvod nastop MePZ Slavec

Z Domačim večerom se je na jozefovo zvečer nekako zaključil letosnji Ricmanjski teden: po sedmih dneh prireditev, v glavnem gledaliških večerov, pa tudi raznolike razstavne ponudbe, je že tradicionalni niz, s katerim SKD Slavec počasti vaskega zavetnika, kronal večer v »domačem vzdušju«. Po pozdravu in voščilu predsednika Erika Zerjale je v prireditveni dvorani Babne hiše za prijeten uvod nastopil združeni MePZ Slavec-Slovenec in pod vodstvom Danijela Grbca podal koncertni utrinek iz naše zborovske ustvarjalnosti. Posebno pričakovanje pa je vzbudila drustvena dramska skupina, ki se vsakic prav ob tej priložnosti predstavi s svojim sezonskim »trudom«. Letos je bil na vrsti »Domači bjutiful« (na foto KROMA prizor predstave) narečna enodejanka, ki si jo je izmislila in jo režirala Tatjana Turco. Stevilno občinstvo, ki je kot običajno do zadnjega kotička zapolnilo ricmanjsko dvorano, se je tako pošteno nasmejalo ob dovtipnih in tu pa tam napopranih nastopih na videz navadne družine; v besedni igri dvourni in s kanckom situacijske komike se je na odru odvila taka zgodba, kot jo lahko zasledimo iz že neskončnih epizod slavne TV nadaljevanke. Seveda so bili kraj dogajanja in prav tako dramski liki iz čisto domačega okolja, kar je veseloigri dodalo običajno neposrednost. Peter Tercon, Tamara Rodella, Miljo Coretti, Ivana Tercon, Mairim Cheber, Breda Berzan, Andrea Mura, Edvin Komar, Marta Gulic, ob njih se šepetalka Damjana Romano, scenograf Walter Romano in tehnik Vladimir Furlani se bodo občinstvu spet predstavili nocoj ob 20.30.

Praznovanje sv. Jozefa so kot po navadi počastili tudi zupljani s slovesnimi bogoslužji, petimi masažami, litanijami in ne nazadnje z odprtim razstavi v Baragovem domu, kjer bodo do konca meseca na ogled dela Edija Zerjale. Vse do prihodnjega torka bo v galeriji Babne hiše za obisk odprta tudi razstava Deziderija Svare. Jutri popoldne pa bo ob 15. uri na

ricmanjskem trgu prav tako v okviru praznovanja vaskega zavetnika nastopila tudi domača godba na pihala. Pod vodstvom ka-

pelnika Marina Marsiča bo predstavila bogat in raznolik spored skladb za pihalni orkestrski sestav. (dam)

ŠOLA / IZMENJAVA Z DUBLINOM

Irski učenci aprila v Trstu

Slovenski otroci bodo vrnil obisk irskim vrstnikom maja

Zadnji teden v februarju so ravnateljica Natasa Paulin, ravnatelj Marijan Kravos in koordinatorica Vera Gergolet ter Marina Cebulec O.S. Petra Butkovića - Domna v Sovodnjah in srednje sole Sv. Cirila in Metoda v Trstu poleteli v Dublin in ponovno obiskali irsko solo Scoil Chronain in Rath Cuilu, ki je letos priredila drugi sestanek sodelavcev evropskega vzgojnega projekta »Jezik, kultura, stil življenja«, ki že drugo leto uspešno napreduje.

Kot že septembrski sestanek v Parizu, je sestanek na Irskem bil pomemben, ker smo lahko skupno preverili opravljeno delo, si izmenjali izdelani material in načrtovali dejavnosti do konca letošnjega šolskega leta in za šolsko leto 1998/99, ki bi zaključil, kot predvidevajo dosedanj normativni Evropske skupnosti, triletno sodelovanje obeh slovenskih sol, irske sole in sole v Severnem Walesu.

Najvažnejša točka sestanka, ki je terjala tudi veliko predhodnega dela, je bila organizacija kulturne izmenjave razredov irske sole in obeh slovenskih. 3. aprila bo namreč za teden dni obiskala Trst skupina 38 irskih učenc in učencev v spremstvu učiteljev, ravnateljice in nekaterih staršev. Družine učencev sole »Sv. Cirila in Metoda« bodo otroke gostovale na svojih domovih.

Poleg ogleda mesta, izleta v Slovenijo in po nasi deželi bodo irski otroci sodelovali z našimi otroci na solah bodisi v Trstu kot v Sovodnjah z vrsto audio in video posnetkov.

Izmenjava se bo zaključila, ko bodo naši otroci maja letos vrnil obisk na Irskem. Naših otrok bo skupno okrog 60 v spremstvu profesorjev in učiteljev ter nekaterih staršev.

Marina Cebulec

SOLIDARNOST / DANES V DVORANI TEATRO DEI FABBRI

V Trstu voditelj liverpoolskih »dockersov«

Billy Jenkinson, ki je vodil 28-mesečno bitko, je gost skupine levičarskih organizacij

Danes bo v dvorani Teatro dei Fabbri (istoimenska ulica stev. 2) srečanje z Billyjem Jenkinsonom, ki je vodil 28-mesečno bitko liverpoolskih pristaniških delavcev za ohranitev delovnih mest. Srečanje prirejajo številne levičarske skupine (Linearossa-Rdecasmer, Confederazione Comunisti Autoorganizzati in druge). Srečanje z Jenkinsonom bo priložnost za pogovor o sindikalni bitki, ki je odjeknila po vsem svetu.

V Veliki Britaniji, kot drugod po svetu, so življenjske in delovne razmere delavcev doživlele postopno, a vse bolj pospešeno slabšanje od pricetka osemdesetih let. V ta okvir sodi tudi ukrep leta 1989, s katerim so bila v vseh britanskih pristaniščih ukinjena delavska predstavništva. Le v liverpoolskem pristanišču je delavcem uspelo ohraniti svoje predstavništvo, ki je tako v naslednjih letih uspelo omejiti slabšanje razmer liverpoolskih pristanišnikov. Vendar je septembra 1995 družba Mersey Docks & Harbour Company (MDHC - pri kateri je soudeležena britanska vlada), ki upravlja liverpoolsko pristanišče, ocenila, da lahko tudi s tem pred-

stavnistvom obračuna. MDHC je odpustila iz službe 500 pristaniških delavcev, ker so odklonili, da bi razbili blokade vhodov, ki so jih v teku stavke za redno zaposlitev postavili mladi nestalno zaposleni pristaniški delavci.

Pričela se je dolga borba liverpoolskih pristanišnikov za preklic odpustov in za spoštovanje sindikalnih pravic. Boj dockersov s solidarnostnimi akcijami podprli v Severni Ameriki, Evropi in Avstraliji, delegacije odpuščenih liverpoolskih delavcev so sodelovale na srečanjih in skupščinah pristanišnikov in drugih delavcev v številnih državah. V Italiji je leta 1996 njihova delegacija nastopila na solidarnostnih manifestacijah v Milanu, Neaplju, Viareggiu in Firencah. V Liverpoolu so sami priredili dve mednarodni konferenci, na katerih so sodelovali delegati pristanišnikov nekaj deset pristanišč ter drugih delavcev. Pristanišniki raznih evropskih, ameriških in avstralskih luk so v znak solidarnosti odklonili vkrcanje in izkrcanje blaga z ladij, ki so prihajale ali so bile namenjene v Liverpool. Bojkotirali so tiste plovne družbe, ki so pošiljale svo-

je ladje v liverpoolsko pristanišče, kjer je skušala MDHC zagotoviti vsaj delno obratovanje z najemanjem nestalno zaposlenih stavkav. 20. 1. 1997 so v podporo svojim liverpoolskim tovaršem stavkali delavci v 105 pristaniščih celega sveta. Dockersi so tudi uporabili nove načine boja, kot npr. stalno informiranje londonske borze o stavkah in drugih manifestacijah, ki so prizadevale delovanje MDHC, kar je povzročalo padanje vrednosti delnic družbe na borznem trgu.

Medijsko verjetno najbolj odmevno solidarnostno pobudo je uprizoril srednji napadalec nogometne ekipe Liverpoola Fowler, ki je med tekmo prve angleške lige nosil na majici napis, ki je vabil k solidarnosti z dockersi. Ker so se zavedali pomembnosti delavske solidarnosti so tudi sami, preko svojih zastopnikov, izrazili solidarnost posameznim delavskim borbam, npr. oni istambulskih tekstilnih delav.

Na začetku letošnjega leta so se dockersi odločili, da sprejmejo kompromisni predlog MDHC in so po 28 mesecih zaključili svojo bitko.

JUTRI V PROSVETNEM DOMU

Openska glasbena srečanja z mladimi poustvarjalci

Nastop pianistke Monike Höffler in ansambla Brez meja

Jutri, ob 18. uri bo v openskem Prosvetnem domu otvoritveni koncert spomladanske sezone Openskih glasbenih srečanj. Ciklus koncertov se je sicer začel že prejšnji teden z uspešnim nastopom mladega Tria 3, ki je pripotoval na Opcine v sodelovanju z glasbeno mladino Slovenije. Tako so organizatorji napovedali, da so zdaj (oz. v drugem delu letošnje sezone) na vrsti sami mladi poustvarjalci, v glavnem iz dežel območja Alpe-Adran.

Tokrat se nam bo predstavila najprej Monika Höffler, 20-letna pianistka iz Ljubljane, ki trenutno studira na Akademiji za glasbo pri prof. Tatjani Ognjanovič. Začela je koncertirati pred štirimi leti, istosno pa je že sodelovala in

prejemala nagrade na raznih mednarodnih tekmovanjih. Izvajala bo Bacha, Maticica in Beethovna.

Drugi del večera bo oblikoval ansambel Brez meja. Nastal je lanko leto na pobudo starih mladih glasbenikov: violinista Heidrun Vogel ter Martin Mimura prihajata iz Avstrije, oba sta studirala na celovškem konservatoriju, izpopolnjevala pa sta se tudi v Italiji in Sloveniji; violistka Tamara Tasev iz Ljubljane ima za sabo dokončan studij violine ter designa in fotografije; celist Peter Toeplitzer je prav tako iz Avstrije, diplomiral je z odlično na celovškem konservatoriju, trenutno se izpopolnjuje v Benetkah, v Sloveniji in na Ceskem. Kvartet je bil ustanovljen s ciljem, da bo lahko nastopal v različnih sestavih, kar seveda omogoča široko programsko paleto. Tokrat bo ansambel igral Godalni kvartet D. Sostakovića.

Vsi prijatelji glasbe ste torej vabljeni na Opcine, da prisluhnete mladim, a že izkušenim izvajalcem, ki si utirajo pot v svetu klasične. Naj povemo, da bodo nastopili na naslednjih koncertih tudi zamejski glasbeniki.

Aljoša Saksida

Jutri v Šklednju poklon Kseniji Vidali

V nedeljo, ob 18. uri, se bodo v društvenih prostorih v Šklednju poklonili priznani operni pevk Kseniji Vidali, po rodu iz Šklednja, ki je s svojim glasom dolga leta osvajala gledališča širom Evrope in tudi onkraj oceana in bila dolga leta.

Kiparstvo in grafika v Art Gallery

Grafika in kiparstvo danes je naslov razstave, ki so jo odprli v sredo v Art Gallery v Ul. S. Servolo.

Na razstavi se predstavljajo kar trinajstih umetnikov. Med udeleženci sta tudi dve slovenski že priznani umetnici: Bogomila Doljak s svojimi lesenimi skulpturami in Claudia Raza s slikami. Razstava bo na ogled vse 30. marca. (N.L.)

PRIREDITVE

TRZASKI OKTET prireja danes, 21. marca v občinskem gledališču »France Prešeren« v Boljuncu gostovanje Studentskega kulturno-umetniškega društva Ivan Goran Kovačić iz Zagreba. Na sporedu bodo dalmatinske, hrvaške in »starogradske« pesmi ter slikoviti ljudski plesi iz Slavonije, Medimurja, Bunjeva in Mo-slava.

PRVI KONCERT SPOMLADANSKE SEZONE OPENSKIH GLASBENIH SREČANJ v Prosvetnem domu na Opcinah jutri, 22. t.m., ob 18 uri. Monika Höffler - klavir, na sporedu Bach, Maticič in Beethoven; Godalni kvartet »Ensemble brez meja«, Heidrun Vogel - violina, Martin Mimura - violina, Tamara Tasev - viola in Peter Toeplitzer - violončelo, na sporedu Sostakovič.

GODBA NA PIHALA IZ RICMANJ vabi na koncert ob praznovanju sv. Jozefa jutri, 22. t. m. ob 15. uri na trgu v Ricmanjih. Dirigent Marino Marsic. V primeru slabega vremena bo koncert ob isti uri v Babni hiši.

KD IVAN GRBEC v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev prireja POKLON KSENIJI VIDALI jutri, 22. t. m. ob 18. uri v društvenih prostorih (Šklednjska ulica 124). Slavnostni govor dr. Gojmir Demšar in Fabio Vidali. Nastopajo Neva Merlak - klavir in mezzosopran Nora Jankovič. Povezuje Nikla Panizon. Ob priliki bo v društvenih prostorih razstava o življenju in delu Ksenije Vidali. Na ogled bo v nedeljo, ponedeljek in torek, ob 17. do 19. ure.

KD FRANCE PREŠEREN iz Boljunca vabi jutri, 22. t.m., ob 18. uri v gledališče France Prešeren. Gostovali bodo Mladinski dramski odsek PD Lipa iz Bazovice z enodejanko v narčju, ki jo je režirala Tatjana Turco »Kasne, kasne, same tasne«, mladinski zbor Bazovica in gojenke diatonične harmonike iz Gropade.

GLASBENA MATICA TRST - Koncertna sezona 97/98 - Deutscher Hilfsverein, ul. Coroneo 15 - v torek, 24. marca, ob 20.30: Corrado Rojac - harmonika in Eva Mabbellini - mezzosopran. Na sporedu: Frescobaldi, J.S. Bach, Pozzoli, Cajkin, Rojac in Solotarjov.

V KRALJESTVU PALCKOV - Združena dramska skupina iz Brega vabi v občinsko gledališče France Prešeren v Boljuncu na ogled glasbene pravljice Josipa Ribicica in Ivana Grbca, v režiji Bože Hrvatić in Suzi Bandi. Premiera bo v soboto, 28. marca 1998, ob 20. uri, ponovitev pa v nedeljo, 29. marca 1998, ob 18. uri.

IZLETI

MLADI V ODKRIVANJU SKUPNIH POTI obveščajo, da so na razpolago informacije o izletih za mlade: v DALMACIJO in DUBROVNIK (v organizaciji ZKS, od 25. do 28. 4.), v GARDALAND (v organizaciji SAS, 27. 4.), v MUNCHEN (nakupovalni izlet v organizaciji SAS: 29. 4.). MOSP opozarja tudi, da bo ponovitev musicola Andrewa Lloyda Webbra JESUS CHRIST SUPERSTAR v slovenskem prevodu ter izvedbi mladih pevcev in pevk iz Dravlj in okolice 27. marca in 1. aprila ob 20. uri v Mušičevi cerkvi v Dravljah. Vse informacije dobite na sedežu Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3, tel. št. 370846 (Alenka).

KRISKA SEKCIJA VSEDRŽAVNEGA ZDRUŽENJA PARTIZANOV ITALIJE organizira 30. in 31. maja dvodnevni izlet v Iseo in Lumezzane. Za vpis se lahko javite Zofici Sirk (tel. št. 20251), najpozneje do 15. aprila.

ČESTITKE

Danes se sreča z Abrahamom naš dragi stric ZORAN. Vse naj...naj... mu voscijo Tamara in Eddi.

ZORAN slavi danes okroglo obletnico. Vse najboljše mu zelijo mama Marija, Edda, Livio in Tatjana.

Danes praznuje ZORAN CORBATTI 50 let. Se mnogo zdravih in srečnih let mu vošči SKD Slavec.

V Bazovici hisica stoji, v njej KRISTINA danes 18 let slavi. Vse kar si sama zeli, ji voscijo mama, očka in brat Marko.

Draga SUZI, z Edijem, Petrom in Katerino se tudi mi veselimo in ti ob tvoji 40-letnici vse lepo zazelimo: Tvoji prijatelji.

V Nabrezini praznuje

Bogomil

50 pomladi.

Da bi se tako mladostno zivel v krogu svojih dragih, mu zelijo

Nadja, Christian, Jan, Petra, Rosanna, Franko, Marija, Elena in Milko

Darujte za

Sklad Albina Bubniča

TRŽAŠKI OKTET

prireja gostovanje

ŠTUDENTSKEGA KULTURNO-UMETNIŠKEGA DRUŠTVA

IVAN GORAN KOVAČIČ

iz Zagreba

danes, 21. marca 1998, ob 20.30

v Občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu

MOŠKI VOKALNI ANSAMBEL

dalmatinske, hrvatske narodne in »starogradske« pesmi

FOLKLORNA SKUPINA

ples iz Slavonije, iz Medijmurja, bunjevaški in moslavaški plesi

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE

Samuel Beckett

ČAKAJOČ GODOTA

Režija: MARKO SOSIC

danes, 21. t. m., ob 20.30 uri IZVEN

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA,
21. marca 1998

BENEDIKT

Sonce vzide ob 6.07 in
zaton ob 18.18 - Dolžina
dneva 12.11 - Luna vzide
ob 1.18 in zaton ob 10.57

Jutri, NEDELJA,
22. marca 1998

LEA

VREME VČERAJ OB 12.

URI: temperatura zraka
7,7 stopinje, zračni tlak
1027 mb pada, brezvetrje,
vlaga 73-odstotna, nebo
rahlo pooblačeno, morje
skoraj mirno, temperatura
morja 10,2 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN
OKLICI

Rodil se je Paolo Boni-
vento.

Umrli so: 67-letna Giu-
seppe Buttò Artale, 85-let-
ni Carlo Fano, 67-letna
Paola Ferneti, 63-letni
Bruno Battilana, 56-letna
Mariagrazia Maraspin, 83-
letni Danilo Sirca.

Oklici: sofer Gianluca
Loi in uradnica Cristiana
Rovis, s svobodnim pokli-
cem Gianluigi Vardabasso
in uradnica Marina Smo-
tlak, trgovec Costantino
Brezzi in uradnica Elena
Bembi, vzgojitelj Claudio
Caniglia in solnica Elena
Cassino, uradnik Giuliano
Furluga in frizerka Eliana
Spadaro, vrtnar Andrea
Blason in uradnica Isabel-
la Cipollino, izvedenec Vi-
to Pentassuglia in zoboz-
dravniška asistentka Laura
Furlan, delavec Maurizio
Fegac in uradnica Barbara
Manzin, uradnik Alessan-
dro Furlan in arhitekt Lu-
cia Ritossa, finančni straž-
nik Cosimo Santoro in stu-
dentka Patrizia Mitri,
uradnik Paolo Mercusa in
v pričakovanju zaposlitve
Francesca Brezigar, bar-
man Duilio Lupi in de-
lavka Marina Danieli, de-
lavce Franco Troian in
poklicna bolnicarka Laura
Jannitti, agent za nepre-
micnine Maurizio Foti in
v pričakovanju zaposlitve
Manuela Diana, mesar Ma-
rine Genzo in uradnica
Fiorella Pastori, agent jav-
ne varnosti Lorenzo Tama-
ro in uradnica Jessica Su-
perti, uradnik Paolo Ma-
rassi in gospodinja Giulia-
na Obad.

LEKARNE

Od ponedeljka, 16. do
sobote, 21. marca 1998

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od
13.00 do 16.00

Trg Garibaldi 5 (tel.
368647), Ul. L. Stock 9
(tel. 414304), Milje - Lun-
gomare Venezia 3 (tel.
274998).

Nabrezina (tel. 200466)
- s predhodnim telefon-
skim pozivom in z nujnim
receptom.

Lekarne odprte od
19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 5, Ul. L.
Stock 9, Ul. Roma 16,
Milje - Lungomare Vene-
zia 3.

Nabrezina (tel. 200466)
- s predhodnim telefon-
skim pozivom in z nuj-
nim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od
20.30 do 8.30

Ul. Roma 16 (tel.
364330).

Za dostavljanje zdra-
vil na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije
KZE deluje od pone-
deljka do petka od 8. do
13. ure. - tel. 573012.

Dezurna zdravstvena
služba

Nocna služba od 20.
do 8. ure, tel. 118, pred-
praznična od 14. do 20.
ure in praznična od 8. do
20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 15.30,
17.45, 20.00, 22.15 »Will
Hunting - genio ribelle«,
i. Robin Williams, Matt
Damon.

EXCELSIOR AZZUR-
RA - 16.45, 18.30, 20.15,
22.00 »Totò che visse
due volte«, r. Daniele Ci-
pri in Francesco Maresco.
Prepovedan mladini pod
18. letom.

EXCELSIOR - 17.00,
18.45, 20.30, 22.15 »Full
Monty«, r. Peter Cattane-
o.

AMBASCIATORI -
15.20, 18.40, 22.00 »Tita-
nic«, i. Leonardo Di Ca-
prio, Kate Winslet.

NAZIONALE 1 - 16.30,
19.00, 21.30, 24.00 »Ami-
stad«, r. Steven Spiel-
berg, i. Morgan Freeman.
NAZIONALE 2 - 15.30,
17.10, 18.50, 20.30,
22.15, 24.00 »Flubber«,
i. Robin Williams.

NAZIONALE 3 - 15.45,
17.50, 20.00, 22.15, 24.15
»The Game«, i. Michael
Douglas, Sean Penn.

NAZIONALE 4 - 15.30
»La Sirenetta« Ri-
sanka; 17.00, 19.30,
22.00, 24.00 »Qualcosa è
cambiato«, i. Jack Nichol-
son.

MIGNON - 15.30,
17.45, 20.00, 22.20, »L.
A. Confidential« i. Kim
Basinger.

CAPITOL - 16.15,
18.05, 20.10, 22.10
»Alien - La clonazione«,
i. Sigourney Weaver, in
Winona Ryder.

ALCIONE - 17.45,
20.15, 22.00 »Crimini in-
visibili«, r. Wim Wen-
ders, i. Bill Pullman, An-
die McDowell, Gabriel
Byrne. Od ponedeljka do
petka stane vstopnica za
prvo predstavo 5.000 lir.

SKD IGO GRUDEN

gostuje v svoji sredi

GLEDALIŠČE BOHINJSKA BISTRICA

in vabi na predstavo F.G. Lorca

LEPA ČEVLJARKA

Režija DARKO ČUDEN

DANES, 21. 3. 1998, ob 20.30

V DOMU ALBERT SIRK V KRIŽU

Ne zamudite oglada te uspešnice

KD FRANCE PRESEREN BOLJUNEC vabi

JUTRI, 22. t. m., ob 18. uri
v gledališču France Prešeren

Gostovali bodo:

Mladinski dramski odsek PD Lipa iz Bazovice z
enodejanko v narečju, ki jo je režirala Tatjana
Turco »Kasne, kasne, same tasne«

MLADINSKI ZBOR BAZOVICA

Gojenke diatonične harmonike iz Gropade

OBVESTILA

OBCINA ZGONIK ob-
vešča, da zaradi udeležbe
občinskega osebja na izpo-
polnjevalnem poklicnem
tečaju, bo urad demografske
službe do sobote 28.
marca 1998 odprt za
stranke s sledečim urni-
kom: danes, 21. in pone-
deljek, 23. marca od 8. do
13. ure; od toka, 24. do
petka, 27. marca od 8. do
9. ure; sobota, 28. marca
od 8. do 13. ure. Občanom
se oporočamo za morebitne
nastale nevšečnosti.

OBCINA REPENTA-
BOR obvešča, da zaradi
udeležbe občinskega
osebja na izpopolnjeval-
nem poklicnem tečaju, bo
urad demografske službe
do sobote 28. marca 1998
odprt za stranke s sledečim
urnikom: danes, 21. in po-
nedeljek, 23. marca od 8.
do 13. ure; od toka, 24. do
petka, 27. marca od 8. do
9. ure; sobota, 28. marca
od 8. do 13. ure. Občanom
se oporočamo za morebitne
nastale nevšečnosti.

STARSI, ki nameravajo
vpisati otroke v slovenske
jasli, nas lahko obiščejo od
ponedeljka 23. do petka
27. marca, od 16. do 17.
ure v Ul. Valmaura 69, tel.:
826464.

SKD GRAD - Bani vabi
v četrtek, 26. t.m., ob 20.30
v združeno dvorano na
predstavitev knjige, ki go-
vorijo o težkih razmerah po-
vojnih let v Benetiji z na-
slovom »Gli anni bui della
Slavia«. Knjigo bo predsta-
vil g. Božo Zuanella.

KNJIZNICA PINKO TO-
MAZIC IN TOVARISI - v
četrtek, 26. marca 1998, ob
20. uri bo predstavitev
KRASKE SIMFONIJE
Rafka Dolharja. Knjigo bo
predstavila ob prisotnosti
avtorja in založnika prof.
IVANKA HERGOLD.

VABILO K POSTNIM
SRECANJEM - Zupnika sv.
Jerneja na Opčinah,
družinska in duhovna sku-
pina vabijo v petek, 3.
aprila, ob 20. uri v cerkev,
kjer bo govoril zupnik iz
Pirana g. Bajan Ravbar s
sodelavci o duhovnem gi-
banju Marijino delo.

SKD VIGRED vabi v sre-
do, 25. t.m., ob 20.30 v
društvene prostore v Sem-
polaju clane in prijatelje,
na informativni večer o
bodočem delovanju drust-
va in predstavitev dokonč-
nega načrta za obnovo
»Stalce«. Na razpolago bo-
do tudi društvene izkazni-
ce za leto 1998.

STRANKA KOMUNI-
STIČNE PRENOVE -
KROZEK KRAS prireja v
četrtek, 26. marca, ob 20.
uri v prostorih občinske
knjiznice v Nabrezini jav-
no debato na temo »Skrče-
ni delovni čas 35 ur«. Va-
bljeni!

NA LETALISCU V
RONKAH razstavlja tržaski
slikar Miha Renko. Razsta-
va »Kraški motivi« bo od-
prta do 31. marca 1998.

SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB - Ul. Donizetti 3
vabi danes, 21. marca, na
ogled filma »Dead Man
Walking«. Pred filmom
nekaj uvodnih misli v zve-

zi z izvajanjem smrtne ka-
zni v sedanjem svetu. Zače-
tek ob 18.30.

MOSP vabi na ogled 6.
filma serije Learning En-
glish with Films. V četr-
tek, 26. t.m., bo na vrsti
film The Fifth Element
(režira Luc Besson, igra
Bruce Willis). Začetek ob
20. uri.

DRUŠTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV v
Trstu prireja v ponedeljek,
23. marca, večer z naslo-
vom ŽIVAHNI KULTURNI
UTRIP MARIBORA.
Srečanje s kulturnimi ust-
varjalci iz stajerske pre-
stolnice bo v Peterlinovi
dvorani v Donizettijevi
ulici 3, s pričetkom ob
20.30.

KLUBI ALKOHOLI-
STOV v zdravljenju spo-
ročajo, da bo drugo vzgoj-
no zdravstveno srečanje, v
ponedeljek, 23. marca, ob
17.30. Omenjena društva
»Amicizia, Incontro,
Edelweib, Iris ter Oasi« s
sodelovanjem Delavskih
zadrug toplo priporočajo
množično udeležbo,
predvsem zaradi važnosti
in zanimivosti programa.
Srečanje bo v dvorani De-
lavskih zadrug, Stara Mit-
nica 13/I. nadstropje.

SK vabi na predstavitev
knjige Alda Rupla in Hija-
cinta Jussa SKICE GORICE
v torek 24. t.m., ob 20.30,
v Gregorčičevi dvorani
(Ul. Sv. Franciska 20) ob
navzočnosti avtorja.

POLETNO SREDISCE -
SKLAD MITJA CUK prosi
stare, ki bi želeli brez-
plačno obiskovanje nje-
govih središč na Trzaskem,
naj telefonirajo do 23.
marca na št. 212289 v do-
poldanskih urah.

SKD TAVOR OPCINE -
Prosvetni dom - do 23.
marca 1998 razstavlja LU-
CIANO PLEHAN.

SKD FRANCE PRESE-
REN iz Boljunca obvešča,
da bo naslednji večer si-
vanja nos v ponedeljek,
23. marca.

ZDRUŽENJE ARCIRA-
GAZZI obvešča, da je po-
novno odprta ludoteka v
Sledenjski ulici št. 124, ki
bo nudila otrokom možno-
st socializacije in kreativ-
nega izražanja preko labo-
ratorijev in manipulacijs-
kih iger. Vzgojni servis je
namenjen otrokom od 3.
do 6. leta starosti in bo de-
loval vsak dan, ob pone-
deljka do petka od 16. do
19. ure.

SEMINAR ZA MEN-
TORJE ZA DELO Z
OTROKI - 28. marca t.l. bo
na vrsti se tretje srečanje z
Drago Potocnjak, igralko
in pisateljico, pa tudi
izkušeno režiserko in
mentorico otroških in mla-
dinskih skupin. Srečanje
se bo odvijalo v Gre-
gorčičevi dvorani od 16.
do 19. ure, tokrat bo pose-
bej posvečeno improvizaci-
ji mizanscene.

SLOVENSKI DIJASKI
DOM SREČKA KOSOVE-
LA V TRSTU prireja tudi
letos poletne kolonije za
otroke, in sicer v sodelo-
vanju s centrom za solske
in obsolske dejavnosti pri
ministrstvu za solstvo re-
publike Slovenije. Prva iz-
mena bo od 26. junija do

KD IVAN GRBEC v sodelovanju z

ZVEZO SLOVENSKEGA KULTURNIH DRUŠTEV

prireja

POKLON KSENIJI VIDALI

jutri, 22. t. m. ob 18. uri

v društvenih prostorih (Škedenjska ulica 124)

SLAVNOSTNI GOVOR: dr. Gojmir Demšar in Fabio Vidali
Nastopajo Neva Merlak - klavir in mezzosopran Nora Jankovič
Povezuje Nikla Panizon.

Ob priliki bo v društvenih prostorih razstava o življenju in delu
KSENIJE VIDALI

Na ogled bo v nedeljo, ponedeljek in torek

SKD SLAVEC Ricmanje-Log

vabi na ponovitev domačega večera

DANES, 21. t. m., ob 20.30

v Kulturnem domu v Ricmanjih

Nastopata: Dramska skupina SKD Slavec z veseloigro v narečju

Domači Bjutifull

Tekst in režija: TATJANA TURCO

in

zborček COŠ MARA SAMSA, vodi: DAVID ŽERJAL, klavirska spremljava ALENIA ZOBEC

5. julija, druga pa od 5. do
15. julija, ko bodo otroci
od 6. do 14. leta starosti
letovali v Medvedjem Br-
du. Tretja izmena bo od
27. julija do 5. avgusta v
obmoškem domu v Fiesi,
in sicer za otroke od 6. do
17. leta starosti. Vpisov-
vanja do zasedbe razpo-
ložitljivih mest sprejemajo v
Dijaskem domu. Letos pa
bo odpadlo tradicionalno
dvojezično poletno sre-
dišče zaradi prenavljanja
domskih prostorov.

SKLAD MITJA CUK nu-
di POPOLDANSKI DO-
POLNILNI POUK iz vseh
predmetov in za vse solske
stopnje, INDIVIDUALNE
LEKCIJE iz vseh predme-
tov in za vse stopnje, AN-
GLESKI TECAJ - različne
stopnje, individualne in
skupinske lekcije. Infor-
macije po tel. 040/212289
od ponedeljka do petka v
dopoldanskem času.

KRISKA SEKCIJA VZPI
Evald Antonic - Stojan
sporoča, da bo na sedežu
Ljudskega doma, do konca
marca, vsako soboto od 16.
do 17. ure na razpolago
vaščanom, ki žele doseči
vrnitev priimka v izvirno
obliko.

KMECKA ZVEZA ob-
vešča odvisne delavce in
upokojenke, da se za iz-
polnitev davčnih prijav
730 in 740 lahko po-
služejo njihovih storitev.
Interesenti se lahko javijo
v uradih zveze v Trstu, Ul.
Cicerone 8, tel. št. 362941,
in v Gorici, Ul. Malta 1,
tel. št. 531644 v delovnem
urniku.

SKLAD MITJA CUK ob-
vešča, da je vsak torek, pe-
tek in soboto na razpolago
posvetovalnica za vzgojo
in razvoj. Informacije od
ponedeljka do petka na
tel. št. 212289 v dopoldan-
skem času.

KMECKA ZVEZA ob-
vešča svoje clane, da nje-
ni uradi delujejo z na-
slednjim urnikom: od po-
nedeljka do petka od 8.
do 13. ure ter ob torkih in
četrtkih od 14. do 16.
ure. Ob sobotah so uradi
zaprti.

SLOVENSKA GLASBE-
NA SOLA KONCERTNA
POBUDA ROJAN razpi-
suje natečaj za izvirno, se
neobjavljeno komorno sk-
ladbo za GLAS in IN-
STRUMENT s slovenskim
besedilom. Natečaj je na-
menjen mladim (starost do
35 let) slovenskim zamej-
skim glasbenikom/sklada-
teljem. Dela je treba posre-
dovati do 31. maja letos v
DVOJNIKU in v GESLOM

na naslednji naslov: Slo-
venska glasbena sola /
Koncertna pobuda Rojan,
Ul. / Via Cordaroli 29 -
34135 Rojan / Roiano, Trst
/ Trieste. Priložiti je treba
v zapečateni ovojnici ime
in priimek, naslov in ge-
slo. Skladbe bo ocenila ko-
misija treh priznanih za-
mejskih glasbenikov. I. na-
grada znaša 300.000 lir; II.
nagrada 200.000 lir; III.

nagrada 100.000 lir. Na-
grajene skladbe bomo iz-
vajali na letosnjem dru-
gem jesenskem glasbenem
srečanju mladih v Rojanu.

ŠOLSKE VESTI

URAD SINDIKATA
SLOVENSKE SOLE, Ul.
Carducci 8, tel./fax
370301, posluje vsak torek
in četrtek, od 16. do 17.30.

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

DISKOTEKA HIPPO-
DROME V TRZICU ob-
vešča, da se pričnejo novi
tečaji latinskoameriških
plesov pod vodstvom Ve-
sne in Branka vsak petek
in soboto ob 21. uri. Vstop
v diskoteko je brezplačen
od 21. do 22. ure. Informa-
cije na tel. 040/299989.
Vabljeni!

TRGOVINA s tehnič-
nim materialom, isce
vajejca z visjesolsko izo-
brazbo in opravljenim
vojaskim rokom, maks. 25
let. Pismene ponudbe
posljite na Primorski
dnevnik, Ul. Montecchi 6,
34137 Trst, pod sifro
»VAJENEC«.

PRODAM ALFA RO-
MEO GIULIETTA 1.8 let-
nik '82 v dobrem stanju.
Taksa za leto '98 poravna-
na. Cena po dogovoru.
Tel.: 040/213518.

ISCIMO VZGOJITELJE
IN ANIMATORJE z
znanjem slovenskega je-
zika. Tel.: 040/410161, od
8.30 do 13. ure.

SLOVENEK, tvoja
zemlja je blaga. Za njega
63/66-letnega, resnega,
ekonomsko dobrostoječe-
ga, prostega družinskih
obveznosti, je lega prava.
Isce te sreča, um ti je dan,
nasel jo bos, ce nisi za-
span. Pismene ponudbe
posljite na Primorski
dnevnik, Ul. Montecchi 6,
pod sifro »ZASPAN«.

PRODAM VOLVO 460
se v dobrem stanju, pre-
voženih 55.000 km, letnik
'92 za 11.000.000.- lir.
Tel. (040) 410476 (tel. taj-
nica).

PSICKE SAMOJEDO
cepljene z rodovnikom
nujno iscejo novega last-
nika. Tel. 040/228006.

PRODAMO stanovanje
v Trzicu (S. Polo) z dvema
spalnicama in sprejemno
sobo, kopalnico in garažo.
Tel.: (0481) 711772 od 12.
do 13. ure in od 16. do 19.
ure.

PRIVATNI ZBIRALEC
isce stilno pohištvo, slike
in dragocene predmete.
Tel. na št. 040-634941 od
18. do 20. ure.

ISCIMO uslužbenca/ko
za pomoč v knjigovodst-
vu. Lastnoročno napisane
prosnje oddajte v upravi
Primorskega dnevnika, Ul.
Montecchi 6, 34137 Trst,
pod geslom »SARA«.

STANOVANJE blizu tr-
ga Volontari Giuliani, VI.
nadstropje, dvigalo, avto-

nomno ogrevanje, 55 kv.
m. x 1,5. Tel. št. 0335-
6303270.

26-ETNO DEKLE isce
delo kot tajnica ali tr-
govka, odlično znanje
slovensčine, dobro hr-
vaščine, večša uporabe
personal computerja, ak-
tivna, dinamična z
izkušnjami v trgovini z
oblačili. Tel. na št.
211941 od 13. do 14.30
in od 19. do 21. ure.

KMECKI TURIZEM
SKERLIJ, Salez 44, je od-
prt ob petkih, sobotah in
nedeljah. Tel. 229253.

MILIC je odprl kmečki
turizem v Zagradcu. Za-
prto ob torkih. Tel. št.
229383.

OSMICO sta odprla v
Samatorci st. 17 Mario in
Ondina Gruden.

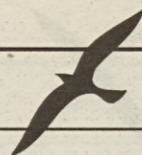
OSMICO bo odprl 27.
marca Markuza, Trnovca
9/A.

OSMICO je odprl
Ivan Budin, Zgonik 50.

OSMICO sta odprla v
Borstu Diko in Jordan
Zerjal.

OSMICO sta odprla v
Dolini st. 147 Ladi in
Miran Kocjan. Tocita be-
lo in crno vino.

BERTO TONKIC je v
Trzaski cesti št. 25 v Do-
berdobu odprl osmico.
Toci belo in crno vino
ter nudi domač prigriz-
zek.

NOVICE

V ponedeljek in torek »Master class« v izvedbi SSG

V ponedeljek, 23., in torek, 24. marca, ob 20.30 bo v Kulturnem domu v Gorici peta letosnja predstava v abonmaju SSG in sicer predstava »Master class«. Režiser je Vito Taufer. Vrsta izbruhov, modrovani, sentimentalnosti in ironije Marie Callas, kraljice opernega sveta, ki jo v igri sodobnega ameriškega pisatelja Terrenceja McNallyja spoznamo ob zatonu kariere, ko je na tečajih svoje znanje posredovala mladim pevcem. Ob razkrivanju bistva operne umetnosti razgalja tudi svojo ranljivost, zaradi katere je bila v življenju tako neboljena, kot je bila na odru močna. Gostovanje bo tudi poklon igralki Bogdani Bratuzevi, ki praznuje 40-letnico gledališkega udejstvovanja.

Sodnik zaslišal Roberta Severa, njegov pajdaš poskusil samomor

Sodnik je v zaporu v Verzianu pri Brescii včeraj dve uri zasliševal Goricanca Roberta Severa (na sliki), ki so ga aretirali zaradi poskusa pranja nekaterih bankovcev iz odkupnine za ugrabljenega lombardskega podjetnika Soffiantinija. Po zaslišanju je sodnik potrdil pripor. Vest dneva pa je, da je Severjev pajdaš Roberto Cecile včeraj poskusil samomor v zaporu, tako da glavo vtaknil v plastično vrečko. Pazniki so pravočasno posegli in mu resili življenje. Sedaj je na zdravljenju v bolnišnici v Brescii. Sodnik bo v ponedeljek zaslišal še dva Sardinca, ki sta vpletena v zadevo.

Predavanje: bolezn na dojkah

Združenje ANDOS prireja danes ob 10.30 v pokrajinski sejni dvorani predavanje o boleznih na dojkah. Predavali bodo dr. Augusto Murgia, dr. Bruno Thomann, dr. Adelino Adami, dr. Massimo Pellizon in dr. Silva Foladore. Združenje tudi obvešča, da so na obnem zboru 9. t.m. obnovili vodstvo za triletnje 1998-2001. Predsednik je Bruno Thomann.

Podpis pogodbe za gradbince

Na sedežu Zveze industrijcev v Gorici so podpisali dopolnilno delovno pogodbo za gradbince. Podpis zadeva okrog 600 delavcev zaposlenih v podjetjih, ki so člani združenja ANCE. Sporazum bo veljal do 31. decembra 2001, ob koncu vsakega leta pa bodo preverjali stopnjo izvajanja.

Proces proti 19-letnemu Neapeljčanu zaradi posilstva

Na gorisškem sodišču se je včeraj pričel proces proti 19-letnemu Giuseppu Napolitanu iz Neaplja zaradi posilstva 14-letnega dekleta. Kaznivo dejanje naj bi obtoženec zagrešil v poznih večernih urah 19. septembra lani v Trziču, v bližini železniške postaje. Obtoženca so prijeli kmalu zatem na osnovi opisa, ki ga je policiji posredovalo dekle. Napolitano je nekaj dni preživel v priporu, potem pa v hišnem priporu. Proces se je včeraj pričel za zaprtimi vrati. Naslednja obravnava bo 9. oktobra letos.

Nov psihiatrični pregled za Antonio Bulli

Prizivno porotno sodišče v Trstu je včeraj odredilo za Antonio Bulli, ki je bila na prvostopenjskem sodišču obsojena, na uboj moža Terenziana Pontremolesija, na šest let in osem mesecev zapor, nov psihiatrični pregled. Izvid bo opravil ravnatelj tržaške psihiatrične klinike dr. Eugenio Aguglia. Dodaten izvid je bil potreben, ker so zaključki prejšnjih dveh različni. Sojenje se bo nadaljevalo 12. junija.

Zveza slovenske katoliške prosvete
Združenje pevskih zborov Primorske
Zveza slovenskih kulturnih društev
Zveza cerkvenih pevskih zborov

PRIMORSKA POJE 1998

Jutri, 22. marca, ob 17. uri
Gorica - Kulturni center Lojze Bratuž

Termoldraulica

Bigot

Nadomestni deli Mercedes in oprema
za avtodelavnico s 60% popustom

Izredna prilžnost! Stari Mercedes Coupè

Kopalniška oprema in sanitarije
s popusti od 20% do 40%

Krmin, ul. Isonzo 83, tel. 0481/60378

GORICA / OBČNI ZBOR ZSKP

Pozitivni premiki v mestni stvarnosti

Pevska dejavnost je najbolj razširjena
Na čelu Zveze potrdili dosedanje vodstvo

Predstavniki enajstih kulturnih društev, pevskih zborov in kulturnih skupin so se v četrtek zbrali v komorni dvorani Kulturnega centra »Lojze Bratuž« na rednem občnem zboru Zveze slovenske katoliške prosvete. Ocenili razvežane dejavnosti v obdobju od zadnjega občnega zbora, 10. aprila lani, je podala tajnica Anka Cernic in izpostavila predvsem pomen pevske dejavnosti, ki je med društvih najbolj razširjena in ima zagotovo tudi najbogatejšo tradicijo. V zadnjem obdobju spet raste zanimanje za dramsko dejavnost in je letosnja sezona na tem področju zelo uspešna. V obdobju od zadnjega občnega zbora se je zlasti v mestu vrstilo nekaj odmevnih likovnih razstav. Izoboljšujejo se, kakor izhaja iz tajniškega poročila, tudi razmere na Radiu glas, kjer je bil dosežen napredek glede trajanja oddaj, ki so zdaj vsak večer (razen nedelje) in trajajo po eno uro.

Predsednik Zveze Damjan Paulin je v poročilu obravnaval širo problematiko delovanja na kulturno-prosvetnem področju Goriskem in zamejstvu nasploh. Ugotovil je, da so opazne pozitivne spremembe na različnih področjih. Odprtje Kulturnega centra Lojze Bratuž je zagotovo ugodno vplivalo na dogajanje, vendar pa je treba pri načrtovanju dejavnosti paziti, da ne bi zaradi mesta osiromasili manjših krajev. Paulin je ugodno ocenil sodelovanje Zveze in v njej vključenih društev s sorodnimi organizacijami na Trzaskem in Koroskem ter v Sloveniji (temna lisa zal ostaja videmska pokrajina) ter skupne pobude, ki so bile izvedene z Zvezo slovenskih kulturnih društev.

moška
oblačila
mauro lanire
ul. Carducci 24
tel. 537561

Glede ideje o multikulturnosti, »ki jo nekateri predlagajo kot pobudo, da bi zamaskirali naše stanje«, Paulin meni, da je neoperspektivna in »predstavlja kulturni asimilacijski proces, ki je vse prej kot ugoden za manjšinsko skupnost«.

V zaključnem delu poročila je dosedanj (in novi) predsednik ocenil se splošno in specifično politično ozračje s katerim mora računati manjšinska skupnost. Tako že predolgo čakamo na zaščitni zakon, osnutek, ki ga pripravlja vlada pa ne zadovoljuje, saj je slabši od vsebine skupnega osnutka, ki so ga izoblikovale vse komponente. Pozitivni premiki se kažejo na Pokrajini, medtem ko naj bi Dežela, tudi v praksi, dokazala deklarirano voljo po pozitivnem reševanju številnih vprašanj v zvezi z manjšino.

Po osrednjih poročilih

o delovanju Zveze smo prisluhnili se podrobnejšim poročilom o delovanju članic: SKPD Se-dej (Franka Padovan), KD Sabotin (Irenka Ferlat), KD Podgora (Sabina Antoni), Mopz Filej (Andrej Cevdek), Mepz Bratuž (Milos Cotar), SKPD Filej (Daniela Klanjšček), Radio glas (Danilo Cotar), PKD Standrez (Martina Nanut), PD Rupa-Pec (Valentina Pahor), SKD Hra-st (Maurizio Peric) in SKRD Jadro (Samantha Peric).

Predstavnike društev so ob koncu pozdravili Franka Zgavec in imenu SSO, Zdravko Klanjšček, predstavnik ZCPZ, predsednik ZSKD Silvano Semolic ter tajnik Krščanske kulturne zveze s Koroske, Nuzej Tolmajer.

Z veliko večino so predstavniki društev sprejeli predlog da se za en mandat potrdi dosedanje vodstvo Zveze.

NOVA GORICA / KRONIKA

Priprt podjetnik iz Trevisa zaradi iznosa kapitala

Šlo naj bi za utajene dohodke

Policija v Novi Gorici je v ponedeljek pripravila nekega podjetnika iz Veneta, ki je osumljen, da je organiziral kriminalno mrežo za iznos kapitalov iz severne Italije v Slovenijo. Mož se imenuje Corrado Della Lucia, star je približno 40 let, doma je iz kraja Crocetta della Montella v pokrajini Treviso, enega od središč cvetočega malega podjetništva italijanskega severovzhoda. Pri slovenski policiji nismo mogli dobiti drugih podrobnejših informacij o okoliscinah dogodka razen potrditve, da so nekega italijanskega državljana res priprili, da je še vedno zaprt pri njih in da je osumljen fi-

nancnih prekrskov.

Nekaj več smo lahko izvedeli iz Veneta, kjer je menda finančna straža že nekaj časa raziskovala posle Della Lucie. Zdi se, da so mu zasegli dokumentacijo, iz katere naj bi izhajali ilegalni prenosi 2 do 3 milijard lir iz Italije v Slovenijo. Slo naj bi za "crne sklade" podjetij iz raznih krajev Severne Italije, ki naj bi po tej poti utajevala davčni upravi del dobička. Della Lucia je lastnik firme, ki nudi storitve podjetjem. Poleg zakonitih pa naj bi, tako menijo preiskovalci, nudil podjetjem tudi nezakonite "storitve" kot je izvoz utajenih kapitalov čez mejo.

KRONIKA / IZGINILO 5 MILIJONOV

Lažna inšpektorja

Zgodilo se je v ulici Bg. Cuneo v Podgori

Pred kaksnim dnevom sta moska, ki sta se predstavljala kot inšpektorja državnega podjetja za elektriko ENEL poskušala opetnajsteriti 92-letnega starca v Beglianu, vendar pa podviga nista uspela opraviti uspešno. Podoben dogodek se je včeraj pripetil v Podgori. Občanki, ki stanuje v ulici Brigata Cuneo sta uspela ukrasti cedno vsoto denarja, okrog pet milijonov lir. Oskodovanka je ugotovila s kom je pravzaprav imela opravka prepozno, ko sta se inšpektorja že odpeljala.

Zgodilo se je nekaj po 14. uri, nam je razburjeno povedala žrtev, ko je pozvonilo in pri dvorišnih vratih se je pojavil moski srednjih let in vprasal, kje da ima stevec za elektriko, ker da mora opraviti kontrolo. Stanovalka ni imela razloga, da ne bi moskemu verjela, toliko bolj, ker je v roki imel list papirja. Pohitela je iz stanovanja v pritličje, tace pa se je "inšpektor" spet nekoliko oddaljil, do ulice, kjer je v avtomobilu cakal manjši, nekoliko dbelejši moski. Zgodba se nadaljuje in konca zelo hitro in preprosto. Tace ko sta stanovalka (zivi sama) in inšpektor kontrolirala stevce je možakar, ki je prej sedel v avtu, skočil v stanovanje in pobral denar, ki ga je stanovalka hranila doma. Ni so pa ga zanimale bančne knjizice.

PODGORA / PREŠERNOVA PROSLAVA V PRIREDBI PD PODGORA

Recitacije, pesem in likovna razstava

Predstavitev pesniške zbirke Jurija Paljka - Slike bodo na ogled še do 29. marca

Prepletanje pesmi, likovna govorica domaćinke, ki se prvič predstavlja javnosti, nastop mešanega pevskega zbora, razmišljanje o pomenu kulture in njene povezovalne vloge v skupnosti in ob koncu se prijetna družabnost. Vse to se je v ponedeljek, 16. t.m., odvijalo v župnijski dvorani v Podgori, na prireditvi ob prazniku slovenske kulture. Učenci osnovne šole »Josip Abram« iz Pevme so recitali Prešernovi Vrbo in Zdravljico, Nevenka Pintar, Dario Flospergher in Nežka Figelj pa posredovali izbor iz pesniške zbirke Jurija Paljka Nedorocenemu. Flospergher je tudi povezoval posamezne nastope.

Misli o pomenu praznika slovenske kulture je številnim udeležencem posredoval Jurij Paljk. Poudaril je pomen povezovalne vloge kulture, posebej v zamejskem prostoru. Kultura nam pomaga,

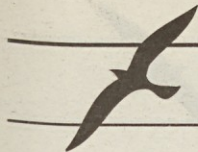

da vztrajamo in ohranjamo naš jezik, naše izročilo, da ostajamo vrasčeni v tem prostoru, a da se istocasno počutimo kot del neke širše skupnosti in torej manj osamljeni. Paljk je zatem predstavil domaćinko Albino Pintar, ki

se že dolgo ukvarja s slikarstvom, zlasti krajina-mi, ki pa se je sele zdaj oddala, da slike predstavi v javnosti. Lep večer se je sklenil z nastopom mešanega pevskega zbora Podgora pod vodstvom Mirka Spacapana, ki je zapel stiri

pesmi - zadnja je bila severda Zdravljica - in s prijetno družabnostjo. Naj ob tem povemo se, da so slike Albine Pintarjeve na ogled do 29. marca vsako dopoldne.

Na sliki (Foto Bumbaca) mladi recitatorji

TRGOVINA / SREČANJE S POSREDOVANJEM IN SUDELEŽBO SGZ

Trgovci iz obeh Goric hočejo sodelovati

Oboji zaskrbljeni pred nevarnostjo velike distribucije

Z aktivnim posredovanjem in soudeležno Slovenskega gospodarskega združenja, ki je v zadnjem času okrepilo vlogo povezovalca gospodarskih krogov na obeh straneh meje, je prišlo te dni do srečanja med delegacija združenja trgovcev Ascom iz Gorice in Gospodarske zbornice iz Nove Gorice. Srečanje je omogočilo koristno izmenjavo informacij in pogledov na aktualne probleme trgovske dejavnosti v okviru gospodarskih gibanj v obmejnem prostoru, privedlo pa je tudi do konkretnega koraka v smeri izboljšanja sodelovanja. Dogovorili so se namreč, da bodo predstavniki vseh treh organizacij oblikovali tri delovne komisije za preučevanje vprašanj skupnega interesa glede evropskih financiranj, razvoja turizma in usklajevanja norm.

Srečanje je bilo na seдеzu Ascom v Gorici, kjer so goste sprejeli predsednik Enzo Comelli, podpredsednika Tomani in Blasig, odbornika Bisesi in Sanfilippo, ravnatelj Bisiach in konzulent Berchicci. Novogorisko delegacijo je vodil ravnatelj GZ Rino Velikonja, z njim so bili se predsednik odbora za trgovino Jenisej Srebrnic, svetovalka za zunanjo trgovino Božiceva in člani odbora za trgovino Boskin, Medvescek in Fakuc. Delegacijo SGZ iz Gorice so sestavljali predsednik Vd Primožic, podpredsednik Hadrijan Corsi (ki je nastopal tudi kot podpredsednik Trgovinske zbornice), načel-

nik gostinske sekcije Avgustin Devetak in ravnatelj Igor Orel.

Predstavniki vseh treh organizacij so poudarili potrebo po globljem medsebojnem poznavanju in skupnem načrtovanju. Problemi na obeh straneh meje so si v marsičem podobni, povezanost in soodvisnost pa se bosta še povečali z odpravo carinskih pregrad in vstopom Slovenije v Evropsko unijo. Predsednik Ascom Comelli je ugotovil, da je že danes meja vse bolj simbolična in je zato dialog nujen. Trgovci ne smejo opozoriti na potrebo po boljsem poznavanju predpisov, ki urejajo trgovino na obeh straneh meje saj se na italijanski strani uvađa večja liberalizacija, v Sloveniji pa je po liberalističnem valu, ki je sledil osamosvojitvi, opaziti nasproten trend. Predsednik Ascom je še naglasil potrebo po skupnem načrtovanju posegov s sredstvi, ki naj bi jih Evropska unija dodelila za preustroj obmejnega gospodarstva, in po usklajevanju komercialnih, urbanističnih in prometnih načrtov Gorice in Nove Gorice.

Predstavniki Gospodarske zbornice iz Nove Gorice so povsem soglašali s potrebo po tesnejših stikih tudi na področju trgovine, saj se ta prizadevanja vključujejo v širše sodelovanje, ki ga je GZ vzpostavila s trgovinskima zbornicami tako Gorice kot Vidma in s tem postala pomemben referent za vso Slovenijo. Kar zadeva

specifična vprašanja trgovine, so novogoriški predstavniki izpostavili bojazen, ki je skupna tudi trgovcem tostran meje, pred prodorom velike distribucije, zlasti če bi nove dejavnosti bile pod nadzorom tujih družb in multinacionalk, saj bi to prizadelo distribucijsko mrežo na drobno. Slovenska delegacija je podprla tudi skupna prizadevanja za razvoj turizma (na primer z ovrednotenjem Bohinjske železnice do Dunaja, za kar se zavzema Ascom) in za skupno serviso in posredniško vlogo pri blagovni izmenjavi med severovzhodom Italije in državami vzhodne Evrope.

Predsednik SGZ Primožic je poudaril težnjo po sirjenju sodelovanja

tudi na druge dejavnosti, zato združenje že pripravlja podobno srečanje z obrtniki. Podpredsednik Corsi je opozoril tudi na vprašanje čezmejne delovne sile: treba bi bilo poenostaviti predpise v obmejnem pasu, kjer naj bi za delovno silo uvedli tratna kot za državljane EU.

Na sestanku so se, kot rečeno, dogovorili za ustanovitev treh mesečnih komisij. Sestavljali jih bodo predstavniki vseh treh organizacij, ukvarjale pa se bodo z načrtovanjem posegov s sredstvi Evropske unije za preoblikovanje obmejnega gospodarstva, z načrti za razvoj turizma in s preučevanjem in ukvajevanjem predpisov za trgovino.

TV KOPER / NOV NIZ ODDAJ

Goriški sprehodi: prvi o Besednjaku in Ruplovih Skicah

Oddaje vodi A. Doktorič

Vsako soboto, ob 18. uri je na sporedu na frekvenci TV Koper Capodistria oddaja Brez meje, ki jo več let uspešno vodi in urejuje Martina Kafol. Redakcija se je v novem letu odločila za uredniško potezo, ki bi se obogatila sicer že zanimive tedenske vsebine. V mesečnem ritmu bo na ekranu zamenjal voditeljico Ales Doktorič, ki je sprejel vabilo uredništva, da bi oddaja dala poseben glas goriskemu prostoru.

Prva oddaja »goriskih sprehodov« (tak podnaslov bodo imele oddaje Brez meje, ki bodo posvečene temam z Goriške), bo na sporedu danes, 21. marca, ob 18. uri. Ales Doktorič bo vodil pogovor z gosti v studiu.

Prvi gost bo zgodovinar dr. Egon Pelikan. Njegova doktorska disertacija o figuri goriškega medvojne politika Engelberta Besednjaka, krščanskega socialca, je odprla nove poglede na gorisko in primorsko medvojno obdobje in njene ljudi. Dr. Egon Pelikan bo v oddaji sam razkril, kaj se je skrivalo v doslej še neobdelanem osebni arhivu Engelberta Besednjaka. Drugi gost v studiu bo prof. Aldo Rupel, znani telesnokulturni in družbeni organizator, raziskovalec pri goriskem sedežu SLORI-ja, ki bo predstavil svojo zadnjo knjigo Skice Gorice. Pogovor bo torej o avtorjevem pisanju, goriski topografiji in življenju in o skupni družbeni preteklosti...

Slovenski raziskovalni institut cestita sodelavki Marti in Alessiu ob rojstvu prvorojenčka

Izaka

OBVESTILA

KMEČKA ZVEZA GORICA obvesča odvisne delavce in upokoјence, da se za izpolnitev davčnih prijav 730 in 740 lahko poslužujejo njenih storitev. Interesenti se lahko javijo v uradih Zveze v Gorici, ul. Malta, 2 vsak delavnik od 8.30 do 12.30 ali se oglašijo na telefonsko številko 531644.

KD OTON ŽUPANCIC v Standrežu prireja sahovski tečaj za otroke in odrasle. Srečanja so ob četrtkih ob 15. uri v domu Andreja Budala na Pilošču. Informacije pri Sari (tel. 537525).

SPDG obvesča članov - smučarjev, da bo 29. marca društveno tekmovanje v alpskem smučanju in deskanju na progi Croda Rossa nad Moosom. Zacetek tekme bo ob 10.30. Podrobnejše informacije in prijave za tekmovanje in avtobus na društvenem sedežu ter v uradih ZSSDI (tel. 330299) do 25. marca.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO GORICA sklicuje v četrtek, 26. marca, 50. redni občni zbor v prostorih SKC Danica na Vrhu. Prvo sklicanje bo ob 19.30, drugo ob 20. uri.

SINDIKAT UPOKOJENCEV SPI-CGIL IZ DOBERDOBA obvesča, da je na razpolago za informacije in izpolnjevanje obrazcev 730 in 740 vsak četrtek na sedežu društva krvodajalcev ali v trgovini pri Mili.

IZLETI

KD DANICA Z VRHA prireja ob priložnosti nastopa DPZ DANICA na jutrišnji reviji Primorska poje na Trbizu, prevoz in večerjo tudi za spremljevalce. Prijave pri Dolores (tel. 882222 od 13.30 do 15.30).

KINO

GORICA VITTORIA 1 18.10-20.15-22.20 »Alien - la clonazione«. I. Sigourney Weaver, Wynona Ryder.

VITTORIA 3 17.30-21.00 »Titanic«. Rež. James Cameron, igrata Leonardo Di Caprio in Kate Winslet.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Flubber, un professore tra le nuvole«. I. Robin Williams.

TRZIC COMUNALE 18.00-21.00 »Amistad«. S. Spielberg, I. Morgan Freeman.

EXCELSIOR 17.00-19.30-22.00 »Il collezionista«.

CEDAD RISTORI 21.00 »Flubber, un professore tra le nuvole«. Robin Williams.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

MORANDINI, Ul. Crispi 23, tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

AL REDENTORE, Ul. IX Giugno 36, tel. 410340.

POKRAJINA / PO DOGOVORU FEDERCONSUMATORI - OBRITNIKI

Prijava kurišč brez dodatnih stroškov

Plačati bo treba samo tehnični pregled, za ostalo pa bodo poskrbeli obrtniki

Goriška pokrajina je pozitivno razresila vprašanje obveznih pregledov kurišč, o katerem je bilo lani veliko slabe krvi in tudi časopisnih polemik. Prejsnja pokrajinska uprava je namreč izbrala zelo neroden način izvajanja novih predpisov, ki je občanom nalagal nepotrebne stroške in sitnosti. Vse to so sedaj odpravili in na osnovi dogovora med združenjem potrošnikov Federconsumatori in pokrajinskim združenjem obrtnikov uvedli - kot prvi v deželi - dokaj poenostavljen postopek, po katerem občanom ne bo treba več izgubljati časa v vrsti pred okenci na pokrajini kot tudi ne plačevati 20 tisoč lir za samoprijava kurišč na kolkovanem papirju.

Prav včeraj smo poročali o dogo-

voru Federconsumatori-obrtniki, po katerem bo pregled kurišča z močjo do 30 tisoč kalorij stal od 160 do 260 tisoč lir. V dogovoru, ki ga je odobrila Pokrajina, pa je predvidena tudi poenostavitev postopka za prijave. Dogovor obsega šest točk:

1. določili so cenik s fiksniimi cenami za preglede kurišč;
2. vsem interesentom bo pokrajinska uprava dostavila na dom informativno zgibanko s seznamom vseh pooblaščenih obrtniških podjetij, do katerih se občani lahko obrnejo za preglede kurišč;
3. obrtnik bo dolžan izvesti vsa potrebna vzdrževalna dela na osnovi dogovorjenega cenika in izpolniti obrazec s potrditvijo opravljenega posega;

4. obrazec, ki ga bosta podpisala lastnik kurišča in obrtnik, bo slednji izročil na Pokrajini; en izvod ostane tudi lastniku kurišča;

5. pokrajinska uprava bo sele naknadno, tako kot določa zakon, začela z izvajanjem pregledov, pri čemer bodo izbrali za vzorec 5% vseh kurišč;

6. vladni davek (kolek) 20 tisoč lir bo vplačan le enkrat za ves snop obrazcev, ki jih bo vložil posamezni obrtnik pokrajinskim uradom.

Na osnovi dogovora bodo torej občani primorani plačati le poseg in vzdrževalna dela, ki jih bo opravil obrtnik, ne bodo pa imeli drugih sitnosti in stroškov z javno upravo, saj bodo za vlaganje dokumentacije odgovorna sama obrtniška podjetja.

ZDRAVSTVO / PO SMRTI BOLNIKA V ŠTARANCANU IN NAČRTIH ZA KRČENJE STROŠKOV

Služba 118 sredi vrтинca polemik

V Starancanu je pred nekaj dnevi bolnik, ki je potreboval nujno pomoč, umrl menda zaradi tega, ker resilec službe 118 ni pravočasno prihitel ponj. Svoji so zadevo prijavili sodstvu, ki je uvedlo preiskavo, da bi ugotovili vzroke smrti in morebitne odgovornosti. Dežurno osebje v centrali reševalne službe ni takoj odredilo posegaasilnega avtomobila, ker primer ni bil videti nujen. Zdi se, da je bolnik, ki je bil alkoholik, pogosto (v centrali pravijo kar vsakodnevno) brez potrebe klical službo 118. Zaradi tega njegovemu klicu tudi takrat niso posvetili posebne pozornosti. Toda tokrat je šlo zares...

Tragični dogodek bo gotovo zaostril že vroče polemike o načrtu Zdravstvene ustanove, ki namerava s sekiro krčenja stroškov udariti prav po službi 118. Glede smrti bolnika iz Starancana je ravnatelj ZU Gianni Baratti v izjavi za tisk izrazil globoko obžalovanje, zaupanje v preiskavo sodstva, hkrati pa tudi zaupanje v korektnost osebja službe 118. Ravnatelj pojasnjuje, da je dežurna oseba, ki je prejela klic, zelo izkušena in vestna in

da na osnovi telefonskih informacij ni kazalo, da gre za posebno nujno zadevo. Do številnih težav naj bi pri službi 118 prihajalo prav zaradi pogostih klicev za zadeve, ki ne sodijo v pristojnosti reševalne službe.

Dokončno besedo o zadevi bo moralo izreči sodstvo. Drug problem pa je celotna organizacija službe 118 zaradi katere se mora Baratti prav tako zagovarjati pod točo ostrih kritik. Polemike podziga njegov načrt, da bi v nočnih urah močno zmanjšali število resilcev.

Združenje zensk UDI in Odbor za zaščito zdravja, ki sta pred nekaj tedni načela problem, zavračata Barattijevo trditev, da gre le za natolčevanja, češ da bodo v nočni izmeni še vedno dežurali trije resilci. Če je to res, ugotavljajo, potem to pomeni točno razpolovitev števila resilcev, saj je danes ponoči dežurnih šest vozil: 2 resila v Gorici, eden v Krminu, eden v Gradežu, kjer je na razpolago tudi avtomobil z zdravnikom, in en resilec (z zdravnikom) v Trzicu. Predstavniki UDI in Odbor za zaščito zdravja se sprašujejo, ali

bodo tri vozila zadoščala za celotno ozemlje od Gradeža do Dolenja. Zakon sicer ne predpisuje števila reševalnih ekip, določa pa, da morajo v sili poseci največ v 8 minutah v mestu in v 20 minutah izven mest. Bo to s tremi vozili mogoče? Kaj se bo zgodilo v primeru prometnih nesreč z večjim številom ranjenih, v primeru sočasnosti prometnih nesreč in klicev zaradi srčnih napadov? Bo moral kdo umreti, ker je resilec zaposlen drugje? Noben prihranjen denar ne more poplačati življenj, ki bi jih žrtvovali zaradi krčenja reševalne službe, pravijo.

Protesti prihajajo tudi od predsednice Zelenega kriza Brune Arbo, ki meni, da načrti Zdravstvene ustanove temeljijo na napačnem ocenjevanju potreb. Zato navaja statistične podatke, po katerih so lani na Goriškem opravili 8.269 posegov v sili, od teh pa je Zeleni križ opravil 1.945 posegov, kar pomeni več kot 23% vseh. Arbova zato meni, da službe 118 ne gre krčiti in da je treba na Goriškem tudi ponoči zagotoviti večje število resilcev in med temi vsaj

dva z zdravnikom. Poleg tega opozarja, da bo aprila zapadla pogodba z Zelenim križem in bi za naprej tudi ta dragocena pomoč utegnla zmanjkati.

Na te kritike je že takoj odgovoril Baratti, ki ponavlja, da gre za lažne argumente in natolčevanja. Pri tem navaja statistike, po katerih so lani resilci opravili 2,9 posegov na uro čez dan, 1,3 zvečer in 0,6 ponoči. Šest resilcev naj bi torej povprečno opravilo po en poseg vsaki dve uri. To je Barattija privedlo do zaključka, da je resilec preveč. Načrt reorganizacije, pojasnjuje, pa predvideva v nočnih urah tri resilce in dodatni avto z zdravnikom. Poleg tega lahko v primeru sile služba 118 zagotovi takojšnjo operativnost se dveh resilcev, v primeru izjemnih dogodkov pa lahko posežejo tudi reševalci iz sosednjih pokrajin. To, pravi ravnatelj, bo dovolj za učinkovito reševalno službo. Zelenemu križu pa sporoča, da bodo prostovoljskim in zasebnim združenjem prepustili le prevoze bolnikov (teh je 8 tisoč letno), medtem ko naj bi za poseganje v sili skrbela sama služba 118.

POGREBI

Danes: 9.30, Egle Savar vd. De Martini iz splosne bolnišnice v Trstu; 10.00, Angela Spacapan vd. Nanut iz mrliske veže glavne pokopališča v cerkev in na pokopališče v Standrežu; 13.15, Candida Delben vd. Paduan iz splosne bolnišnice v Vileš.

V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga

Angela
Špacapan
vd. Nanut

Zalostno vest sporočajo hči Elvira z družino, sin Angel Emil in drugo sorodstvo.

Pogreb bo danes, 21. marca, ob 10. uri iz mrliske veže glavne pokopališča v cerkev in na pokopališče v Standrežu.

Standrež, 21. marca 1998

ZA NAJMLAJŠE / MIRANDA CAHARIJA V PALČICI

Prodoren uspeh drobne otroške predstave

Doslej je bilo po šolah odigranih približno 30 predstav

Uspešnost predstave merimo najprej po številu ponovitev, ker je to najlažje preverljivo, pa tudi zato, ker naj bi bila ponudba odvisna od povpraševanja. Pri otroški predstavi, ki jo učencem nudijo po šolah, se zavedamo, da je ta podatek lahko varljiv, saj opravijo izbiro odrasli, po lastni presoji. Zato nas je vest, da se Miranda Caharija z Andersen - Uršičevo Palcico (f. KROMA) od 6. februarja pojavlja po šolah od Nabrezine, Proseka do mestnega središča in ima že izdelan nacrt za obisk sol v Dolini, Miljah, Kopru ter na Goriškem, spodbudila k preverjanju, kako otroci sprejemajo ta gledališki dogodek.

18. t. m. je igralka gostovala na OS O Zupancic pri Sv. Ivanu najprej za vrtec, nato se za prve razrede osnovne šole. Ker smo o Palcici že pisali ob premierni uprizoritvi, lahko zdaj ugotovljamo, da je igralka v poldrugem mesecu z dognano animacijo parvljice presešla Uršičevo režijsko zamisel in je drobna predstava postala pravzaprav nadvse ustvarjalna gledališka delavnica: učilnica postane z igralkino pripovedjo začaran svet, v katerem sama premika kulise, si nadeva ogrinjala in išče rekvizite, tako da se otroci po lastni presoji oz. namig vključujejo v dogajanje.

Otroci živahno sodelujejo, ker so jih učitelji-

ce predhodno skrbno pripravile z učenjem pesmice, pa tudi s prebiranjem pravljice. Poznana papirnata zgodba zazivi pred njimi in jih kot vrtnec pritegne. Čeprav malčki poznajo scenarij, je njihovo začudenje neizmerno, ko se recimo pred njimi pojavi zaba (otroci iz otroškega vrta so v lutko zrl z odprtimi usti), z naučeno pesnico pomagajo igralki pri spremembi prizorišča in se z njo veselijo ob Palcicini svatbi. Kot bi imela sočna pripoved Mirande Caharija čarobno moč in bi najmlajše spremljala iz sive sobe v pravljicni svet! Rahlocutna igralka zato pripovedi ne prekine ob začetku, ampak se z otroci vplete v zaupljiv in prisrčen pogovor. Najmlajši želijo videti rekvizite,

da bodo lepše risali, večji pa se zanimajo za uprizritev kot tako: kako deluje gledališče, kdo sodeluje pri predstavi, predvsem pa kako postane igralec.

Miranda Caharija je pri razlagi neposredna, otrokom skuša vcepiti samozavesten odnos do lastne jezikovne nastave, poudarja pomen pevskega izraza in giba, ki mora biti usklajena z govorom. Sebe predstavi kot potujočo igralko, ki je pršla na obisk in otrokom priporočila, da ji obisk vrnejo z gledom predstave v gledališču. Solska učna ura se zavleče v ploden pogovor in je ponekod trajala že poldrugo uro. Miranda Caharija je doslej odigrala približno 30 predstav, do Velike noči pa jih bo

se vsaj 15. Prodoren uspeh za drobno predstavo, ki zeli najmlajše približati gledališču. Palcica je res vredna številnih ponovitev, saj vnosa v sole iskrivo ustvarjalnost ter navezuje stike z gledališkim svetom, ki otroke vznemirja in privlači. Učiteljice pa verjetno rabijo takih prevetritev, ki njihovo nelahko delo bogatijo. Ne bi bilo napak, če bi tudi druge občinske uprave, tako kot je to storila devinsko - nabrezinska, podprle podobne pobude in omogočile čim več podobnih gledaliških dogodkov v bodocih solskih letih. Pokroviteljstvo institucije ne namreč za profesionalne in postrtovalne kulturne delavce nadvse pomembno.

Bogomila Kravos

TRST / TOLKALEC TRILOK GURTU

Čar prepleta stare indijske glasbe in sodobnih smeri

»Dha-ghe-ti-te-dhit«: takim in podobnim igram zlogov - praviloma so to vokalne memorizacije udarcev na bobne tabla - smo lahko prisluhnili na koncertu, ki ga je imel v sredo zvečer v tržaskem gladališču Miela mojster etničnih tolkal Trilok Gurtu v spremstvu skupine The Glimpse. Koncert, pod oznako »Suoni amplificati« - »Ojačani zvoki«, je organiziralo združenje Globogas in je bil vključen v okvir pobud proti rasizmu, ksenofobiji in antisemitizmu.

Zapleteno igranje indijskih tolkal tabla se drži strogih pravil (ceprav z velikim dopuščanjem improvizaciji), ki so se v stoletjih uveljavila v različnih solah. »Klasična« glasbena teorija se je razvila v 18. stoletju v severnoindijskih glasbenih solah. V istem obdobju je tudi oblika tega tolkala pridobila današnji videz. Tolkalo je sestavljeno iz dveh bobnov: večjega ženskega »bayan« (pomeni levo) in manjšega moškega »dayan« (desno), ki se spajata in dopolnjujeta v govoricu zlogov »bol«).

Trilok Gurtu se je rodil v Bombaju in prihaja iz znane glasbene družine: njegov dedek je bil znan muzikolog in godec sitarja, mama Shoba, je znana kot najboljša poznavalka petja khayyal in thumri, oba starejša brata pa sta prav tako tolkalca. Zato je Gurtu, ze kot petletni

otrok igral na tolkala tabla in se tudi kmalu izkazal za izvrstnega glasbenika.

Kot vsakega najstnika, je tudi mladega Triloka privabil svet rock glasbe in je s svojo skupino začel izvajati popevke Jimija Hendrixa in drugih takratnih rockovskih zvezd. »Nisem si mogel kupiti bobnov, zato pa sem uporabil tablo kot bi igral na bobne,« je pripomnil v pogovoru Gurtu. »A puristi so takrat vihali nosove, zato se je, tedaj močogoče prezgodnji nacrt spajanja dveh kultur, izjalovil«. Leta 1969 je bila namreč etnična glasba v lahki ali jazz glasbi prava novost, ki se je nekaj let kasneje močno uveljavila. Etnična glasbena značilnost se je ohranila v duši Triloka Gurtuja in nadaljeval je studij azijske, evropske, južnoameriske in afriške glasbene tradicije. »Studija ne morem nikoli dokončati, treba se je stalno učiti in izpopolnjevati. Pomisli, da sem pri vsakem glasbeniku, s katerim sem sodeloval, vedno odnesel kup zanimivih izkušenj.« Trilok Gurtu je igral z velikimi glasbeniki, med katerimi so Joe Zawinul, John McLaughlin, Jan Garbarek in Pat Metheny. Med tolikimi drugimi je sodeloval tudi z Ivanom Fossattijem (v albumu »Macrame«).

Koncert, ki se ga je udeležilo veliko ljudi tudi iz sosednjih krajev, je prikazalo občinstvu ples »kathak«, ime ki je Gur-

tu izbral tudi za naslov svojega novega albuma. »Kathak« je starodavni ples, ki so ga plesalke izvajale v severnoindijskih svetiščih in se nanasa na zahtevne plesne sekvence, Tukra in Tora. Na odru gledališča Miela jeples predstavila Shama Bhate, ki jo Gurtu po tradiciji - ker sta namreč imela istega glasbenega učitelja - ima za sestro. Poleg plesalke, so bili z Gurtujem na odru se člani multietničnega ansambla The Glimpse, Kai Eckhardt de Camargo (baskitara), Jaya Deva (glas, kitara, bobni in ghimbri) in Ray Chary (glas, harmonij in sitar). Gurtu je na odru postavil cel kup tolkal: tabla, conga, zvočniki, gongi idr., ki jih je mojrsko izvajal: »Uporabljam le tisto, kar nujno rabim«, je povedal. »Vse mi je iskanje prave barve, pravih instrumentov in ritmov pri komponiranju moje glasbe. Kar pa mi ne ustreza, je postavljanje mojega imena v etiketo jazza ali pa fusiona. Ne sledim tema dvema tokovoma, ustvarjam tako glasbo, ki mi je vse in ki izraza določen pomen. Zato pa se ne ustavim le pri etnični gasbi ali jazzu, raje se pomikam po »Glasbi«, ker ljubim vsako glasbo, ki me prevzame«.

V sredo zvečer se je v tržaskem gledališču Miela odigral veliki koncert, doživetje, ki bo dolgo ostalo v spominu prisotnih.

Pan

KNJIŽEVNOST / PREVOD

Vila ob jezeru Borisa Pahorja dostopna francoskim bralcem

Boris Pahor

La villa sur le lac

ROMAN

La villa sur le lac, tako se v francoskem prevodu glasi naslov romana Borisa Pahorja Vila ob jezeru. Knjiga je izšla pred nedavnim pri založbi Bartillat. Roman je po italijanskem prevodu Marije Pirjevec v francosčino prevedel Benito Merlino. Francoski literarni svet posveča tržaskemu slovenskemu literatu veliko pozornost, več Pahorjevih del je prevedenih v

francosčino, sam pa je tudi, ne samo ob predstavitev svojih prevedenih del, nastopil v pomembnih francoskih medijih. V francosčini sta pred leti izšli dve Pahorjevi deli, Nekropola, v francoskem prevodu Pèlerin parmi les ombres (La Table Ronde, 1990) in Spopad s pomladjo, roman, ki so ga prevedli kot Printemps difficile (- Phébus, 1995).

SEZONA GLASBENE MATICE / V TOREK V DVORANI DEUTSCHER HILFSVEREIN

Corrado Rojac s koncertno harmoniko

Tržaški glasbenik bo predstavil kronološki pregled najvidnejših dosežkov resne literature

V okviru letošnje tržaske koncertne sezone Glasbene matice bo v torek, 24. marca, v dvorani Deutscher Hilfsverein (Ul. Corroneo) nastopil priznani tržaški harmonikar Corrado Rojac.

Harmoniko slisimo v različnih glasbenih zvrsteh. Priljubljena je v folklornih skupinah, rada se oglasa v narodnozabavni glasbi, večkrat jo zasledimo tudi pri jazz-ansamblih. Ob vsem tem pa raste njena vloga v resni glasbi: harmonika si v zadnjih desetletjih osvaja razsežnost koncertnega glasbila.

V torek bo Corrado Rojac predstavil koncertno harmoniko. Tržaskemu občinstvu bo nudil kronološki pregled najvidnejših dosežkov vseh kulturnih silnic resne literature za ta instrument.

Koncertni spored bosta uvedli skladbi, ki segata v obdobje baroka: Frescobaldijeva Toccata VII in Contrapunctus I iz Bachove Umetnosti fuge. Dejstvo, da se bo koncert pričel s skladbama, ki sta bili napisani za orgle ali cembalo (v primeru Frescobaldija) oziroma samo kot razglabljanje narazličnejših možnosti določene oblike (v primeru J. S. Bacha), ne sme presenečati. Njihova neopredeljena zvočna dimenzija dopušča namreč harmoniki - kot historično nedoločenemu »instrumentu s klaviaturo«, da igra iz originala in zazveni v samosvoji sijajni dvorezni rasežnosti: izraznost glasu, kakršno imata pihalo ali godalo, spaja namreč to glasbilo s polifonsko

dimenzijo, kakršno premorejo orgle ali cembalo.

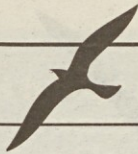
Prvi del koncerta se bo zaključil s tradicionalno harmonikarsko literaturo. V dvorani bosta zazveneli zgodovinsko pomembno delo Tema in variacije (1954) Ettoreja Pozzolja in zadnji stavek Sonate in H-molu (1944) ukrajinskega skladatelja Nikolaja Cajkina. Avtorja sta, cetudi z manirističnim prijemom, med prvimi privosčila harmoniki status koncertnega glas-

bila. Oba se pri svojih skladbah opirata na dosežke »romantičnega« devetnajstega stoletja; vihanost in custvenost njunih najznamenitejših del je pač zasidrana v tonalno, sirsi publikli priljubljeno glasbo.

Drugi del koncerta pa je posvečen sodobni glasbi za koncertno harmoniko. Najprej bo Rojac z mezzosopranistko Evo Mabellini izvajal svojo skladbo, ki nosi naslov Dentro il cuore agitari. Harmonika zazivi tu v stilnem prijemu sodobne glasbe, ki se sooca z Darmstadsko dediscino. Slo bo za krstno izvedbo tega komornega dela, ki je predelava skladbe Drammatico za harmoniko solo, ki jo je Rojac napisal za koncertno sezono 94/95. Če je izraznost skladbe Drammatico tavalna v neizprosno napeten vzdusju, se tu ob prisotnosti cloveskega glasu delno razkroja v hipnotično obnemoglost.

Koncert bo zaključila Partita (1968) ruskega skladatelja Vladislava Zolotajeva. Če je tonaliteta (torej dediscina preteklega stoletja) prisotna tudi v tem delu, je zvočnost glasbila (s svojim ekspresionističnim potencialom) kreprok razpoteegnjena v nase stoletje. Partita predstavlja torej most med poznoro romantično tradicijo in sodobno glasbo. Obe silnici se v tem vihanem delu križata v izredno originalnem jeziku.

SR

FRANCIJA / PRETRES NA POLITIČNEM PRIZORIŠČU

UDF pristal na glasove Le Penovih neofašistov

Desnica je tako osvojila 13 dežel, levica le pet

PARIZ - Vodja francoske neofasistične Nacionalne fronte Jean-Marie Le Pen je bil včeraj lahko zadovoljen, saj je povzročil pravi potres na francoskem političnem prizorišču. V šestih deželah so namreč z odločujočimi glasovi njegove Nacionalne fronte izvolili deželne predsednike iz vrst desnosedinskega političnega mozaika UDF, ki niso poslušali sklepov in odločitev vsedržavnega vodstva. Stranka nekdanjega predsednika Valeryja Giscarda d'Estainga ni pokazala trdnosti. Seveda so pet deželnih predsednikov na zahtevo predsednika UDF Leotarda izključili, sesti, Jean-Francois Humbert, je odstopil. Leotard je izvolitev svojih ljudi najodločneje obsodil, ker so prekršili sprejeti dogovor.

Predsednik degolisticnega RPR Philippe Seguin je včeraj se odločneje obsodil vse tiste, ki so sklenili dogovor z Le Penovo Nacionalno fronto. Po njegovem se bodo ti ljudje kuhali v lastni kaši in nimajo več mesta v opoziciji, »za to kar so storili, ni nobenega opravičila«. Med včeraj izključenimi iz UDF je tudi Charles Millon, bivši obrambni minister v

Juppejevi vladi.

Alain Madelin, ki je bil minister za ekonomijo v Juppejevi vladi in je predsednik skrajnih liberistov Liberalne demokracije (ene od strank UDF), je včeraj podprl ljudi svoje stranke, ki jih je Leotard »izobčil«, ker niso »ne slepi in ne gluhi« in so le pristali na podporo Le Penove NF, za katero pa niso prosili, tako da izvolitev ni rezultat nobenega sporazuma ali kompromisa.

Na desni je torej prišlo do pravega razkola nepredvidljivih posledic tudi za drugi krog departmajskih volitev, ki bodo jutri. Levica, ki je prepričljivo zmagala na deželnih volitvah, je bila po zaslugi odpadnikov UDF in Le Penove skrajne desnice hudo opeharjena. Desnica je tako včeraj osvojila 13 dežel, levica le pet, o usodi starih drugih dežel bodo odločali sele prihodnji teden.

Trenutno ni povsem jasno, kakšne bodo posledice za francosko politično prizorišče. Desna koalicija UDF in RPR je zaradi Le Pena v težavah, tako da je Jack Lang včeraj pomenljivo poudaril, da se general De Gaulle obrača v grobu.

Giscard d'Estang

KOSOVO / PRVI PREMIKI

Prihodnji teden začetek pogajanj

Diplomacija nadaljuje s pritiski, tako da bi končno internacionalizirala kosovsko krizo

BEOGRAD, PRISTINA - Pogajanja med Srbijo in kosovskimi Albanci bi se lahko začela že prihodnji teden, je včeraj navedla srbska ministrica za informiranje Radmila Milentijević. Po njenem odsojnost »mednarodnega posrednika«, ki mu Beograd odločno nasprotuje, ne predstavlja »nepremostljivega problema«. Jugoslovanski predsednik Slobodan Milošević pa je kot posebnega odposlanca na pogovorih z vodstvom kosovskih Albancev imenoval podpredsednika jugoslovanske vlade Vladana Kutlesica, ki je strokovnjak za ustavno pravo. Da prihaja do pozitivnih premikov, je včeraj v Pristini potrdil tudi vodja kosovskih Alban- cev Ibrahim Rugova, ki je

novinarjem povedal, da njegova stran za začetek pogovorov z Beogradom ne postavlja nobenih pogojev, vendar bi morali v teku pogovorov omogočiti prisotnost mednarodnih posrednikov. Rugova je povedal, da bo sestavo albanske delegacije sporočil sele v začetku prihodnjega tedna. Ze včeraj pa so se širile govorice, da bodo poleg Rugove v delegaciji se njegov radikalnejši antagonist Adem Demaqi, premier samooklicane kosovske vlade Bujar Bukoshi in se drugih devet voditeljev kosovskih Albancev. Rugova pa je tudi včeraj pozval Albance, naj se udeležijo jutrišnjih »parlamentarnih in predsedniških volitev« na Kosovu.

Albaniji zaradi krize na Kosovu, tako da bo v kratkem v Tirano odpotovalo osem zavezniskih vojskih strokovnih skupin. Severnoatlantski svet (NAC) pa bo prihodnji ponedeljek razpravljal o različnih pobudah za krepitev varnosti držav, ki mejijo na ZR Jugoslavijo.

Ob vseh teh pobudah ki stremijo k internacionalizaciji kosovskega vprašanja, pa moramo omeniti, da so na zahtevo Rusije vprašanje Kosova za nedolocen čas umaknili z dnevnega reda Varnostnega sveta OZN. Rusija je namreč mnenja, da je treba sedaj preveriti, ali prihaja do premikov glede reševanja kosovskega vprašanja in sele nato se lahko razpravlja o morebitnih sankcijah.

Prav te volitve, ki jih Srbija in mednarodna skupnost ne priznavajo, bi lahko povzročile dodatne zaplete. Za včeraj napovedane srbsko-crnogorske demonstracije v Pristini so odložili na danes, demonstracije pa bi bile lahko tudi jutri, tako da je nevarnost incidentov izredna.

Mednarodna skupnost seveda nadaljuje s pritiski proti Beogradu. V Bruslju je na ravni visokih funkcionarjev o kosovski krizi razpravljala kontaktna skupina, ki je obenem pripravila vse potrebno za ministrski sestanek kontaktne skupine, ki bo v torek (25. marca) v Bonnu. V Bruslju pa so se sestali tudi predstavniki albanskega obrambnega ministra in predstavniki zveze Nato, ki so sprejeli poseben program vojaške pomoči

V letalski nesreči 45 mrtvih

KABUL - V centrkovem strmoglavljenju boeinga 727 afganistanske letalske družbe Ariana afghan airways pri Charasvabu, južno od Kabula, je zivljenje izgubilo vseh 45 oseb, ki so bile na krovu letala. Reševalci so na pobocju nekega hriba ze nasli razbitine in 32 trupel, iskanje ostalih ovirajo protipehotne mine. Kot kaže, sta nesreči botrovala gosta megla in dez, ne pa tehnična okvara.

VRH / NEMŠKO-BRITANSKO SREČANJE

Kancler Kohl in premier Blair o evropski integraciji

Enaki pogledi glede evropske politike - Spregovorila sta tudi o Turčiji, Bliznjem vzhodu in o kosovski krizi

BONN - Nemški kancler Helmut Kohl in britanski ministrski predsednik Tony Blair (na sliki AP) sta enotnega mnenja glede nadaljnjih političnih odločitev v Evropi, kot sta siritev EU in uvedba evra. Na včerajšnjem tradicionalnem nemško-britanskem posvetovanju v Bonnu sta se sogovornika dotaknila tudi odnosov s Turčijo ter razmer na Bliznjem vzhodu in Kosovu.

Kohl in Blair sta govorila tudi o želji britanskih energetskih podjetij, da bi na nemško tržišče dobavljali večje količine premoga. Sogovornika sta izrazila obžalovanje, da se Turčija ni udeležila evropske konference v Londonu. Glede krize na Bliznjem vzhodu sta se zavzela za večjo vlogo EU pri njenem reševanju. V zvezi s Kosovom pa sta menila, da je to eden od primerov, kjer bi morala Evropa čimprej sprejeti ukrepe.

Po pogovorih s Kohlom in skupni tiskovni konferenci je Blair v rezidenci britanskega veleposlanika v Bonnu sprejel se ministrskega predsednika nemške zvezne dezele Spodnje Saske in kandidata socialdemokratov za nemškega kanclerja Gerharda Schröderja, ki so mu že nadeli vzdevek »nemški Tony Blair«.

NEMČIJA / POSREDNA ŽRTEV PROTESTOV NEMŠKIH EKOLOGISTOV

Med prevozom jedrskih odpadkov v westfalski Ahaus vlak povozil policista

Množični protesti ekologistov - Kancler Kohl obsodil njihovo ravnanje

MÜNCHEN - Železniški prevoz odpadkov jedrske elektrarne Gundremmingen in Nercarwestheim v westfalskočasno skladišče Ahaus je včeraj pri Würzburgu terjal življenje nekega policista, ki ga je med straženjem proge pregazil vlak. Nesreča bo se okrepila polemike zaradi bučnih protestov ekologistov, ki so na vse načine poskusili preprečiti prevoz jedrskih odpadkov. Zvezni kancler Kohl je ze najodločneje obsodil zadržanje ekologistov, ki so s svojimi protesti ogrozili varnost vzdolz vse proge od baden-württemberskega Gundremmingna do Ahaus. Na neki cesti vzdolz proge je bil lažje ranjen tudi neki drugi policist, ki ga je na cestni zapor oplazil avtomobil.

Kompozicija z jedrskimi odpadki je včeraj pred zoro krenila iz Walheima, kjer so ze predsinočnim priklopili se tri kontejnerje z odpadnim jedrskim materialom. Ekologi so zaman poskusali preprečiti to operacijo, močne policijske sile so jim bile kos. Tezave so nastale vzdolz 600 kilometrov dolge železniške proge, saj so ekologi vdiral na progo in poskusali na vse načine preprečiti prehod vlakovne kompozicije. Iz varnostnih razlogov je pred »jedrsko kompozicijo« peljal se en vlak. Najbolj vroče je bilo pred in v Ahausu, kjer je je ekologistom uspelo vdreti na progo, tako da so se vlegli na tračnice in so jih morali policisti s silo odstraniti.

Najbolj vroče je bilo v Ahausu, kjer so morali policisti s silo spraviti ekologiste s proge (AP)

Washingtonska administracija omilila sankcije proti Kubi

WASHINGTON - Dva meseca po obisku papeža Janeza Pavla II. na Kubi je Clintonova administracija omilila dosedanje gospodarske embargo. Ponovno bodo vzpostavili neposredno letalsko povezavo med Miami in Havano, tako da bodo lahko kubanski begunci svojcem, ki so ostali na Kubi, posiljali pakete z dobrinami. Prav tako bodo dovolili v ZDA živcem Kubancem, da bodo finančno pomagali sorodnikom in prijateljem s Kube ter povečali humanitarno pomoč za katero skrbi katoliška Cerkev. To bo nedvomno dalo novega kisika obubožanim Kubancem, ki so bili prikrajšani za včeraj obnovljeno humanitarno pomoč leta 1996, ko je kubansko letalstvo sestrelilo dve turistični letali kubanskih beguncev.

Kubanski predsednik Fidel Castro je ameriški sklep ze ocenil kot »pozitiven« korak pri omilitvi ameriškega gospodarskega embarga. Vsekakor pa je Castro navedel, da morajo sklep podrobno analizirati in sele nato bodo dali dokončno oceno.

Vatikanski predstavnik za tisk Joaquin Navarro ni hotel komentirati ameriškega sklepa. Zan je to storil vatikanski svet »Cor Unum«, ki skrbi za vse vatičanske humanitarne pobude, saj je pobudo ocenil kot »zelo pozitivno«.

Utrinki iz preteklosti

Godba na pihala v Boljuncu, 1926

V Boljuncu je pred leti uspešno delovala godba na pihala. Za ustanovitev godbe je takrat dal pobudo Josip Ota, po domače Mižo. Vaski fantje so vadili dvakrat tedensko v farovžu ali pri Bistri. Vodil jih je učitelj glasbe Fle-go iz Skednja, po vojni pa je nekaj let dirigiral Karmelo Maver. Na fotografiji iz leta 1926 godba na dvorišču pri Bistri, pred njo so palterji, to je neporočeni fantje, ki so na plesiščih inkasirali denar in pazili na red. Z godbo so Boljuncani nastopali po breskih vaseh, po večini na plesih, ki so bili ob nedeljah popoldan.

Prva vrsta: Boben (Želo Žerjal - B'ce), bombardin (Doro Zobec - z Brj'ga), bombardin (Cjano Žerjal - od Hopouče), tromba (Ivan Sancin -

Brvinc), trombon (Ivan Zobec - Vonče), tromba (Josip Sancin - Jozla), tromba (Servo Mihelčič - Čuk), bas, (Ludve Kofol - R'žanc), bas (Branko Žerjal - od B'k'rice), trambr (iz Skednja).

Druge vrsta: klarin (Josip Ota - Mižo), klarin (Dušan Ota - Mimi), klarin (Milan Žerjal - P'trinc), klarin (Karmelo Mauri - Ninc), korneta (neznani), korneta (Ivan Žerjal - B'tan), korneta (Ludve Mauri - Cur'nk), bombardin (Zorko Kraljič - Glušč), bombardin (iz Skednja).

Parterji: Ivan Zobec (Kukec), Gustin Žerjal (od Strinfe), Toni Korošec (Sme), Lojze Mihalič ((Kstl'jan), Ivan Žerjal (Guo'bo), Josip Korošec (Kruo'sc).

PISMA UREDNIŠTVU

Rupel sprašuje Violanteja

K razpravljanju, kaksne namene je imelo soočenje med Violantejem in Finijem v Trstu in ali je bilo opravljeno v dobri veri, dodajam drobec svoje izkušnje in spomina. Medtem ko je predsednik Violante v okviru publicistične kampanje sicer nebulozno in neobvezujoče a vendar hitro odgovoril prof. Marti Ivašič o splošnih nacelnih civilnega obnašanja, čemur bi tudi sam Fini ne odrekal podpisa, sam ze leto dni čakam na odgovor na svoje pismo, ki sem mu ga poslal ob njegovem podpisu poziva k pozigu zgodovinskih knjig, ki obravnavajo drugo svetovno vojno, in v katerem sem mu nainizal 22 vprašanj in eno trditev. Predsednik Violante odgovarja le, ko se mu izplača in če mu tematika prija.

Prilagam omenjena vprašanja, če jih želi casopis ponatisniti:

Ali so to knjige, ki bi jih morali zmetati na grmado? (Misljena je Muceniška pot k svobodi)

Morda zato, ker bi se račun v zvezi z zloglasno kampanjo proti Slovincem sicer ne izšel?

Italijani vselej in vsekakor "brava gente"?

Zakaj je bilo prepovedano v Italiji vrtenje angleskega dokumentarca o vedenju italijanskih oboroženih sil na Balkanu?

Koliko se ve v Italiji o 2. italijanski ofenzivi leta 1942 v južni Sloveniji?

Zakaj se v knjigah o zgodovini Italije nič ne piše o 100.000 Slovincem in Hrvatov, ki so bili na silo preseljeni s svoje zemlje med obema vojnama?

Kdo se spominja 40 ubitih Slovincem v 15 letih od podpisa Rapalske pogodbe do leta 1935?

Koliko italijanskih državljanov pozna statistiko in odstotke smrtnih obsodb in let zapora, ki jih je Posebno sodišče dodelilo Slovincem in Hrvatom, italijanskim državljanom?

Koliko ljudi ve, da niso bile množične deportacije le nacistična domena?

Zakaj se skriva dejstvo, da je bila velika večina upepeljenih v Rižarni slovenske narodnosti, medtem ko je za Jude predstavljala prehodno postajo na poti v Nemčijo?

Kdo so bili nacistični sodelavci (prav gotovo niso bili Slovinci), s pomočjo katerih so ljudi zapirali v Rižarno?

Banda Colotti je del krvave in represivne zgodovine proti Slovincem ali jo zamenjujete z disneysko Bando Bassotti?

Ricinusovo in strojno olje sta le dva zdravstvena oziroma tehnična proizvoda ali sta ti dve tekočini bili množično uporabljeni za prebivalce slovenske narodnosti v Furlaniji-Juljski krajini?

In kaj je bila Gentilejeva šolska reforma leta 1923? Kulturna promocija v prid italijanskih državljanov slovenske narodnosti ali "dokončna rešitev" v naporu, da se zbrise neki jezik in neko kulturo?

Dvajset koncentracijskih in delovnih taborišč, razpršenih po Italiji in namenjenih Slovincem sodijo morda v slovokomunistično propagando?

Globe otrokom, ki so govorili v materinskini pod fasizmom, so morda del kolektivne domisljije ali so služile za zatiranje kateregakoli znaka, ki bi oviral etnično čiščenje?

Kako lahko obrazložimo sežiganje na grmadi slovenskih knjig v Gorici po drugi svetovni vojni ter napade proti stanovanjem, trgovinam in pisarnam slovenskih ljudi?

Na osnovi katerega "prava" je Slovenija postala leta 1941 92. italijanska pokrajina?

Italija je ali ni zasedla leta 1918 ozemlja, ki ji niso nikoli pripadala ne zgodovinsko ne etnično?

Ali je kulturni dom Balkan v Trstu leta 1920 zgorel zaradi samosežiga?

Proti komu je nastopala divizija X. MAS v Slovenskem Primorju po padcu fasizma in v sodelovanju z nemškimi zasedbenimi silami?

Na osnovi kaksnih cestev je velik del italijansko govorečih goriskih meščanov sprejel Nemce septembra leta 1943 kot osvoboditelje? Ali nismo upravičeni, da si mislimo, kako je bilo tisto vedenje uperjeno proti slovenskim somesčanom?

Vojna se je res zaključila 9. maja 1945, kot piše v knjigah zgodovine, ali so na nekaterih območjih, z začetkom hladne vojne, uradne strukture in tajne službe nadaljevale z načrti, da bi premaknili meje proti vzhodu v posmeh dejstvu, da so Jugoslovanska armada in slovenske partizanske enote bile del zavezniskih sil, ki so premagale fasizem in nacizem?

In končno trditev.

Casopis Popolo d'Italia je zapisal po sestanku, ki so ga imeli v Trstu 12. junija 1927 fasistični tajniki pokrajin, ki so po prvi svetovni vojni prešle pod Italijo: »Vlada se nahaja pred predlogom, ki se tiče pet obmejnih pokrajin. Z eno besedo je srž tega predloga v tem, da moramo ta ozemlja čimprej in povsem raznaroditi, kajti misel, da mora biti raznaroditev hitra in popolna, prihaja od samega Duceja, katerega povelje bo fasizem Juljske krajine izvedel s takojšnjo ubogljivostjo. Pričakovati si moramo velike spremembe v teh pokrajinah...« Sedaj bi temu rekli etnično čiščenje.

Aldo Rupel

Slovenski zgodovinarji se pridružujejo

S tem sporočilom javljamo, da podpiramo in se pridružujemo podpisnikom apela, s katerim italijanski zgodovinarji izražajo odločno nestrinjanje z javno pobudo o narodni pomiritvi, katere nosilca sta bila minulo soboto v trzaskem gledališču G. verdi predsednik poslanske zbornice Luciano Violante in voditelj nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini.

Sandi Volk, Marta Ivašič - Kodric, Marta Verginella, Boris M. Gombac, Majda Kodric, Aleksej Kalc, Joze Pirjevec, Milan Pahor.

Pomlad-Poletje

Nov letni čas? Zakorakajmo vanj.

Družinska izbira.

Cesta Videm - Tricesimo
REANA DEL ROIALE (UD)

Odprto torek · petek
9.00 - 12.30 | 15.00 - 19.30
V soboto NON - STOP
9.00 | 19.30

Città della Calzatura

PITTARELLO

Korzo Italia, 25
TRST ex Beltrame

Odprto torek · petek
9.00 - 13.00 | 15.30 - 19.30
V soboto NON - STOP
9.00 | 19.30

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

Sobota, 21. marca 1998

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljanska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

SODELOVANJE / SLOVENIJA IN ZAMEJSKE ORGANIZACIJE

Projekt (Ne) znano zamejstvo zdaj prehaja v fazo uresničevanja

Koordinacijski odbor ocenil opravljeno delo in določil konkretne naloge

Na sejmu Alpe Adria v Ljubljani se je v četrtek sestal Koordinacijski odbor projekta (NE) ZNANO ZAMEJSTVO, ki ga sestavljajo sodelujoče ustanove iz matice (med temi Turistična zveza Slovenija, Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Ministrstvo RS za malo gospodarstvo in turizem) ter zamejske kulturne, gospodarske in športne organizacije iz FJK, Avstrije, Porabja in Hrvaske.

Pod vodstvom predsednika KO Jozeta Ostermana, predstavnika Agencije AGENS Slavka Mezka, ki skrbi za izvajanje projekta, in predsednika TZS Marjana Rožica, so prisotni ocenili dosedanje delo, od krstnega nastopa na GostTuru v Mariboru do udeležbe na sejmu Alpe Adria.

Ob splošnem interesu, da se v matici čimbolj reklamizira turistično in kulturno ponudbo iz raznih zamejskih sredin, je prišlo vsekakor do izraza dvoje aspektov. Na eni strani gre za nacionalni interes vseh Slovencev, znotraj in izven matice, da se vzpostavi oblike in prilagoditve za medsebojno spoznavanje: preko informiranja v obcih, povezovanja z obstoječimi informacijskimi sistemi, izdaje posebnih publikacij idr. materiala. Na drugi pa, da se pospešijo tudi konkretni tokovi obiskov, zlasti skupinskih, v obe smeri. Glede te druge plati pa je bil jasno izpostavljen, s strani gospodarskih predstavnikov iz FJK, tudi komercialni okvir projekta, ki edini lahko utemelji sodelovanje gospodarskih operaterjev. Goštinske in turistične operaterje iz vrst SDGZ in SGZ Gorica so zastopali: Lino Doljak, Božo Jejcic, Edi Kraus in Davorin Devetak iz Trsta, Josko Sirk in Igor Orel iz Gorice ter Jure Preschern iz Trbiža.

Zastopniki Slovenske športne zveze iz Celovca Marjan Velik, Slovenske prosvetne zveze v Celovcu Janko Malle in Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnok so poudarili možnosti povezovanja v športu (Zimske OI brez meja, Slovensko leto športa v turizmu) in v kulturi, ki so lahko komplementarne in dopolnjujejo turistično zanimivost krajev v zamejstvu.

Medijsko pokrivanje nujno za uspeh projekta

Včerajšnji dan na sejmu je bil posebej namenjen zamejskim manjšinskim medijem. Sicer ne preveč številnim predstavnikom slovenskih medijev so predstavili Nas tednik in Slovenski vestnik, ki izhajata na avstrijskem Koroskem, glasilo porabskih Slovencev Porabje, Primorski dnevnik in Novi glas, poleg tega pa tudi novinarsko zadrugo Longo mai, ki je nastala pred 25 leti v Franciji, trenutno pa deluje v osmih evropskih državah. Ena od izpostav je tudi v Železni Kapli na Koroskem. V zadruzi Longo mai sodeluje tudi precej neodvisnih novinarjev iz nekdanje Jugoslavije, prav »oddelek« v Železni Kapli na kmetiji Stopar pa ima med svojimi cilji tudi tesnejšo povezavo med obema na Koroskem živčima

narodnostnima skupnostma. V okviru zadruga bo v kratkem začel delovati tudi dvojezični radio Agora, ki ima svoj temelj prav v dvojezičnem oddajanju, pri čemer bo slovenski jezik v oddajah zastopan najmanj toliko kot nemški.

Pobudniki iniciative (NE) ZNANO ZAMEJSTVO se dobro zavedajo, da brez ustreznega medijskega pokrivanja celoten projekt ne bo imel takega odmeva, kot ga vsekakor zasluži. Zato je bilo tudi sklenjeno, da se v čim krajšem možnem času organizira medijski »workshop«, na katerem bi se predstavniki medijev iz zamejstva in matične Slovenije dogovorili, kako bi celotno zadevo medijsko propagirali, da bi imela čim večji učinek. Vsekakor je dosednji potek sej-

ma pokazal, da zanimanje za zamejstvo v Sloveniji obstaja. Na razstavnem prostoru agencije Agens, ki jo vodi pobudnik celotnega projekta Slavko Mezek, imajo tudi anketne liste, na katerih so med osmimi vprašanji, ki zadevajo posebno zanimanje obiskovalca, tri namenjena zamejstvu. Razdelili so približno 6000 anketnih listov, obiskovalci pa so jih doslej vrnili približno 1500. Na njih je v veliki meri izraženo zanimanje za zamejstvo, in to kar zadeva morebitne izlete, predavanja in pa tudi najrazličnejše publikacije in casopise. Zanimanje torej obstaja, treba je torej najti odgovore na vprašanja in s tem morda prispevati, da bo pri (Ne) znanem zamejstvu čim prej odpadel začetni »ne«. (rg)

OBRRTNIŠTVO / POSVET CNA V TRSTU

Zahteva po ustreznih ukrepih za ponovni zagon malega podjetništva

Strategijo je potrebno prilagoditi novim razmeram

TRST - V organizacija deželne obrtniške konfederacije CNA je bil včeraj v Znanstveno-raziskovalnem središču na Padricah posvet z naslovom »Možnosti in strategija majhnih podjetij v Furlaniji Julijski krajini«. S posveta je dokaj jasno prišlo do izraza, da obrtniki in mali podjetniki pričakujejo večje upoštevanje in podporo institucij.

Za to se je zavzel predvsem predsednik CNA Gonario Nieddu, ki je trdil, da so bila vsaj doslej mala podjetja v podrejenem položaju do večjih, ki so, čeprav predstavljajo manjši del gospodarske stvarnosti v Italiji, dobila večji del državnih virov, ki so namenjeni za proizvodnjo. »Zdaj se stvari spreminjajo, vendar ne zaradi politike, temveč zaradi močne zahteve

po federalizmu in zaradi uvajanja enotne evropske valute,« je dejal Nieddu in poudaril, da se morajo mala podjetja prilagoditi novim razmeram. Podobno je razmišljal tudi deželni predsednik Cna Renato Chicco, oba pa je podprl videmski ekonomist Roberto Grandinetti, ki je tudi dejal, da industrijska politika v Furlaniji Julijski krajini se nima nekega globalnega načrta za obnovo, brez tega pa bi bila po njegovem mnenju brez koristi tudi reforma kreditnih instrumentov.

Dezelni odbornik za industrijo Lodovico Sonogo se je strinjal, da mora Dezela popolnoma prenoviti ukrepe v zvezi z malimi podjetniki, vendar pa je zagovarjal gospodarsko politiko zadnjih tride-

setih let, ki se je po njegovem kljub vsemu pokazala za koristno.

V Furlaniji Julijski krajini predstavljajo mala podjetja 80 odstotkov celotne gospodarske stvarnosti in so v deželni BDP udeležene z 12, 5 odstotki. Na posvetu je v večernih urah sodeloval tudi podtajnik v ministrstvu za javna dela Antonio Bargone, ki je govoril o tako imenovanem »project financingu« javnih del, pri katerih naj bi z majhnimi kvotami sodelovala tudi mala podjetja. Na ta način bi lahko po podtajnikovem mnenju povečali zaposlenost. Koliko novih delovnih bi lahko ustvarili pri teh projektih, pa Bargone ni povedal, dejal pa je, da minister Cimapi govori o 100 tisoč novih delovnih mestih.

**Lira
trdna
v odnosu
do marke**

RIM - Cetrčkove neutemeljene govoriče o skorajšnjem ovrednotenju lire in spremembi paritete z marko s sedanjih 990 na 960 lir so italijansko valuto utrdile predvsem v razmerju do marke. Lira je včeraj pridobila skoraj dve liri, mednarodni finančni analitiki pa so mnenja, da italijanska valuta lahko prisobi še nekaj točk. Italijanske monetarne oblasti so demantirale govoriče o ovrednotenju lire, pa tudi evropski komisar de Silguy je včeraj dejal, da paritet med evropskimi valutami ne mislijo spreminjati.

Davorin Devetak

ZADRUŽNA KRASKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	20. MAREC 1998	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1785,00	1820,00
	nemška marka	972,00	992,00
	funt sterling	2967,00	3022,00
	švicarski frank	1188,00	1218,00
	belgijski frank	46,64	48,64
	francoski frank	288,00	298,00
	danska krona	252,00	262,00
	norveška krona	231,00	241,00
	švedska krona	220,00	230,00
	kanadski dolar	1249,00	1289,00
	portugalski eskudo	9,08	9,98
	nizozemski gulden	857,00	882,00
	avstrijski šiling	137,20	141,70
	španska pezeta	11,08	12,18
	grška drahma	5,25	6,05
	irski sterling	2425,00	2505,00
	japonski jen	13,33	14,23
	avstralski dolar	1140,00	1210,00
	madžarski florint	7,00	9,00
	hrvaška kuna	255,00	275,00
	slovenski tolar	10,20	10,45

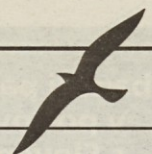
KMEČKA BANKA - GORICA	
20. MAREC 1998	v LIRAH
valuta	nakupni prodajni
ameriški dolar	1783,00 1813,00
nemška marka	976,00 994,00
francoski frank	288,00 298,00
nizozemski gulden	858,00 883,00
belgijski frank	46,80 48,60
funt sterling	2945,00 3035,00
irski sterling	2423,00 2518,00
danska krona	254,00 264,00
grška drahma	5,40 6,00
kanadski dolar	1248,00 1283,00
švicarski frank	1193,00 1218,00
avstrijski šiling	137,70 142,20
slovenski tolar	10,15 10,40

MILANSKI DEVIZNI TRG	
20. MAREC 1998	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1802,840
EKU	1953,020
nemška marka	983,280
francoski frank	293,380
funt sterling	299,680
nizozemski gulden	872,540
belgijski frank	47,675
španska pezeta	11,600
danska krona	257,920
irski sterling	2469,530
grška drahma	5,570
portugalski eskudo	9,610
kanadski dolar	1271,220
japonski jen	13,860
švicarski frank	1204,300
avstrijski šiling	139,760
norveška krona	237,110
švedska krona	226,120
finska marka	324,400

MILANSKI BORZNI TRG	
20. MAREC 1998	INDEKS MIB 30: +1,99
delnica	cena var. %
Alleanza Ass.	25 +2,94
Bca di Roma	2.746 +1,36
Bca Fideuram	12.903 +1,90
Bca Pop.MI	16.150 +0,74
Benetton	37.639 +1,88
Comit	8.715 +1,79
Credit	7.228 +2,26
Edison	14.386 +2,28
Eni	12.203 +2,08
Fiat	7.413 +4,11
Generali	53.599 +0,89
Imi	26.820 +1,70
Ina	5.612 +2,09
Italgas	7.609 +1,18
La Fondiaria	11.899 +2,52
Mediaset	12.528 +1,36
Mediobanca	22.185 +3,64
Montedison	2.425 +4,61
Olivetti	2.399 +1,91
Parmalat	3.744 +1,98
Pirelli Spa.731	5.518 +2,12
Ras	24.472 +5,72
Rolo	38.112 +1,72
Saipem	10.878 +1,26
San Paolo To	22.335 +1,57
TIIM	9.012 +2,20
Telecom Ita	13.352 +0,79

ljubljanska banka
Podružnica Milano

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Danes, 21. t. m., ob 20.30: Samuel Beckett »Čakajoc Godota«. Režija Marko Sosic.

Gledališce Rossetti

Stalno gledališce FJK - Gledališka sezona 1997/98
Danes, 21. t. m., ob 20.30 (red prost): gostuje gledališka skupina Moby Dick Teatri della Riviera s predstavo »Il Milione«, ki jo ne napisal, režiral in v kateri nastopa Marco Paolini. Predstava v abonmaju: odrezek 4 Rdec.

Zadnja ponovitev jutri, 22. t. m., ob 16. uri (red G/D17).

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča, kjer lahko že rezervirate vstopnice za predstavo »Rihard III«, na sporedu od 27.3. do 5.4. (v abonmaju - odrezek 4 Rdec).

Gledališce Verdi

Operna in baletna sezona 1997/98

Jutri, 22. t. m., ob 16. uri (reda D/D): opera Julie-sa Masseneta »Manon«. Dirigent Alain Guingal. Izvajajo orkester, zbor in baletni ansambel Gledališča Verdi
Zadnja ponovitev v sredo, 25.3., ob 20.30 (reda F/C). Vstopnice dobite pri blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih) in v Vidmu pri ACAS (Ul. Faedis 20 - tel. 0432 - 470918).

Gledališce Cristallo - La Contrada

Danes, 21. t. m., ob 20.30 predstava izven abonmaja »Le done de casa soa«.

Ponovitev jutri, 22. t. m., ob 16.30.

Od 27. t. m., do 5. aprila bo na sporedu predstava Tullia Kezicha in Dina Buzzatija »Un amore«. Režija Egisto Marcucci. Nastopajo Giulio Bosetti, Marina Bonfigli in Anna Ammirati.

Gledališce Miela

Teatralmente intrecci - Gledališka prepletanja: v torek, 24. t. m., ob 20.30 »Ettore Majorana«. V petek, 3. aprila, ob 21. uri predstava »Camminanti«.

Gledališce Silvio Pellico

Danes, 21. t. m., ob 20.30 bo v gledališču v Ul. Ananian nastopila gledališka skupina Compagnia Ex allievi del Toti s predstavo »Trieste, un omo, una guera«.

Ponovitev jutri, 22. t. m., ob 16.30.

Vstopnice dobite pri Utat v Pasazi Protti in pri blagajni gledališča uro pred predstavo.

BOLJUNEC

Gledališce France Prešeren

Danes, 21. t. m., ob 20.30 prireja Trzaski oktet gostovanje studentskega kulturno-umetniškega društva Ivan Goran Kovacic. Nastopila bosta moški vokalni ansambel z dalmatinskimi, hrvaskimi narodnimi in »starigradskimi« pesmimi ter folklorna skupina s plesi iz Slavonije, iz Medjimurja, z bunjevaskimi in moslavaskimi plesi.

TRŽIČ

Obcinsko gledališce - Gledališka sezona 1997/98

V ponedeljek, 6. in v torek, 7. aprila, ob 20.30 gostuje Teatro Eliseo s predstavo »Giacomo Casanova Comedien«. Režija Maurizio Scaparro, v glavni vlogi nastopa Giorgio Albertazzi.

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča: od ponedeljka do sobote 17-19 (za informacije tel. 0481 - 494368/494365).

GORICA

Kulturni dom

Gorica Kinema: v četrtek, 26. t. m., ob 20.45 film »Genealogia di un crimine« (Genealogija zločina).

Jutri, 22. t. m., ob 16. uri gledališka predstava v furlanscini »Frut... cori pai ciamps«.

V ponedeljek, 23. (red A) in v torek, 24. t. m., (red B), ob 20.30 gostovanje Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta s predstavo »Master class«. Režija Vito Taufer, nastopa Bogdana Bratuž.

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

Od ponedeljka, 23. do četrta 26. t. m. bo gostovala gledališka skupina Atlantide entertainment z Millerjevo predstavo »Uno sguardo dal ponte«. Režija Teodoro Castano, nastopa Michele Placido.

Teatro Contatto - Avditorij Zanon

Danes, 21. t. m., ob 20.30: Compagnia teatrale Giorgio Barbiero Corsetti in Teatro di Messina »La notte«. Tekst in režija Giorgio Barberio Corsetti.

Ponovitvi jutri, 22. t. m., ob 20.30.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališce

V torek, 24. t. m., ob 10.00 in ob 12.30 predstava za solo: Ben Minoli »Vilincek z lune«.

V sredo, 25. t. m., ob 20. uri v mali dvorani (za abonma sreda II in izven): Milan Jesih »Kobila«.

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

Danes, 21. t. m., ob 20. uri gostovanje PDG Nova Gorica: H. Pinter »Zabava za rojstni dan«.

Jutri, 22. t. m., ob 17. in ob 20. uri film »Anastazija«.

V torek, 24. t. m., ob 20. uri premiera slovenskega filma »Brezno«.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Glasbena matica - Koncertna sezona 97/98

V torek, 24. t. m., ob 20.30 bo v Deutscher Hilfssverein v Ul. Coroneo 15 nastopil harmonikas Corrado Rojac z Evo Mabellini - mezzosopran. Na sporedu Frescobaldi, J. S. Bach, Pozzoli, Cajkin, Rojac in Solotarjov.

Gledališce Rossetti

Società dei concerti - Koncertna sezona 1997/98
V ponedeljek, 20. aprila, ob 20.30 koncert Tria Kalichstein, Laredo in Robinson. Na sporedu Haydn, van Beethoven in Schubert.

Gledališce Miela

»Svobodna glasba«: v soboto, 4. aprila, ob 21. uri koncert bretonske glasbe s harfistko Kristen Nogues.

Avditorij Muzeja Revoltella

Danes, 21. t. m., ob 20.30 prvi koncert niza »Salotto Svevo«, ki ga za Cappello civico ureja Marco Sofianopulo. Nastopil bo violinist Giudo Rimondo s pianistko Cristino Canziani. Na sporedu Kreisler, Mozart, Pugnani, Paganini, Viotti, Kreutzer, Wilhelm in Grieg.

Sportna palaca

V sredo, 25. t. m., ob 21. uri koncert pevke Giorgie. V sredo, 1. aprila, ob 21. uri pa bo nastopila rock skupina Yes.

OPČINE

Prosvetni dom - Openska glasbena srečanja

Jutri, 22. t. m., ob 18. uri nastop pianistke Monike Höfler. Na sporedu Bach, Maticic in van Beethoven; sledil bo nastop godalnega kvarteta »Ensemble brez meja« - Heidrun Vogel (violina),

Martin Mimura (violina), Tamara Tasev (viola) in Peter Toeplitzer (violoncelo). Na sporedu Sostakovič.

RICMANJE

Na tigu

Jutri, 22. t. m., ob 15. uri bo v okviru praznovanj sv. Jozefa promenadni koncertricmanjske Godbe na pihala. Dirigent Marino Marsic.

TRŽIČ

Obcinsko gledališce - Koncertna sezona 1997/98

V torek, 31. t. m. ob 20.30 koncert Kvarteta Keller.

Vstopnice dobite pri blagajni gledališča (urnik: 10-12, 17-19 od ponedeljka do sobote), pri UTAT v Trstu in pri Discotex v Vidmu.

GORICA

Avditorium

Glasbeni festival Srečanja z jazz glasbo

V torek, 24. t. m. ob 21. uri zaključek festivala z nastopom ameriskega trobentaca Lewa Soloffa.

Vstopnice dobite pri agenciji Appiani in pri UTAT v Trstu.

Kulturni center Lojze Bratuž

Jutri, 22. t. m., ob 17. uri Primorska poje: nastopajo MePZ DU Izola, MePZ Ciril Kosmač iz Koprca, MePZ Slovenec-Slavec Borst-Ricmanje, MPZ Znamenje iz Volc, Vokalna skupina Musica noster amor iz Trsta, Komorni zbor Kras iz Komna.

SCGV Emil Komel - Koncertna sezona 1997/98

V četrtek, 26. t. m., ob 20.30 bo v Veliki dvorani KC L. Bratuž koncert: Garcia F. Lorca »Skice za glas« za kitaro in recitatorja.

Kulturni dom

V petek, 27. t. m., ob 20.30 prirejata Glasbena ma-

tica Gorica in Kulturni dom Gorica nastop pianistke Tatjane Jercog. Na programu van Beethoven, Brahms, Rachmaninoff, Debussy in Liszt.

VIDEM

Videmska stolnica

V četrtek, 9. aprila, ob 20.45 koncert The Hilliard Ensemble.

TRBIŽ

Kulturno središce

Jutri, 22. t. m., ob 15. uri mednarodna zborovska revija »Koroška in Primorska poje '98«.

ZOPPOLA (Pordenon)

Rototom

Danes, 21. t. m., ob 22.30 (dvorana rock) koncert s skupino Strange Love; ob 1.00 v dvorani roto klub pa bo nastopila skupina Plaid.

V četrtek, 26. t. m., ob 22. uri (dvorana rock) koncert skupine Ustmamò.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

ILIRSKA BISTRICA

Dom na Vidmu

Danes, 21. t. m., ob 20. uri Primorska poje: nastopajo MePZ DU Koper, DPZ Valentin Vodnik iz Doline, MePZ Beneško korenine iz Srednjega, MePZ Valentin Vodnik iz Doline, MePZ Adriatic iz Hrvatitov, MePZ S. Kosovel z Ajdovscine.

KOSTANJEVICA NA KRASU

Kulturni dom

Jutri, 22. t. m., ob 17. uri Primorska poje: nasto-

PORTOROŽ

Avditorij

Danes, 21. t. m., ob 20.30 (abonma in izven): gledališce Glej & Grapefruit »Limonada«. Režija Iz-tok Lovrič.

Jutri, 22. t. m., ob 18. in ob 20.30 film »Sedem let v Tibetu«.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 21. t. m., ob 19.30 (izven - konto) v Gallusovi dvorani: W. Shakespeare »Macbeth«.

Jutri, 22. t. m., ob 19. uri v Stihovi dvorani slavnostna 250. ponovitev predstave »Ob letu osorej«. Režija Boris Kobal. Nastopata Polona Vetrlih in Ivo Ban.

Mestno gledališce ljubljansko

Danes, 21. t. m., ob 19.30 (izven in konto): F. Dürrenmatt »Romulus Veliki«.

Mala scena MGL: danes, 21. t. m., ob 22. uri (izven in konto): »Murlin Murlo«

SNG - Drama

Jutri, 22. t. m., ob 19.30 (abonma izven konto): »Kdo se boji Virginie Wolf?«.

Mala drama: danes, 21. t. m., ob 20. uri (izven konto): D. Potočnjak »Metuljev ples«.

V torek, 24. t. m., ob 20. uri (izven konto): Y. Reza »Art«.

Lutkovno gledališce

Danes, 21. t. m., ob 11. in ob 17. uri: S. Makarovič »Kokokoska Emilija«.

KRANJ

Prešernovo gledališce

Danes, 21. t. m., ob 19.30 (izven): premiera »policija« S. Mrozek. Režija Jasa Jamnik.

pajo DPZ Radost Godovič, MePZ Vesna iz Kriza, MePZ Soca iz Nove Gorice, MePUZ Slovan s Padric, MePZ Fantje izpod Grmade iz Devina in MePZ Mirko Filej iz Gorice.

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

V petek, 27. t. m., ob 20. uri prvi 1. Festival kitar, ki ga prireja Kulturni center Srečka Kosovela in Glasbena matica. Nastopila bosta kitarista Gianpaolo Bandini in Matteo Mela.

DOBOVO V BRDIH

Viteška dvorana galerije Zorana Musica

V petek, 27. t. m., ob 20. uri koncert Godalnega kvarteta slovenske filharmonije.

LJUBLJANA

SNG Opera in balet

Danes, 21. t. m., ob 19.30 - razprodano: J. Strauss »Cigan baron«.

V torek, 24. t. m., ob 19.30 (abonma SOU torek, izven in konto): »L. Delibes »Coppelia na Montmartru«.

V sredo, 25. t. m., ob 19.30 (abonma izven - konto): G. Verdi »Ples v maskah«.

Cankarjev dom

V sredo, 25. t. m., ob 21. uri v Kosovelovi dvorani (za abonma mladi mladim) bo nastopil Pihalni kvintet Korfeje.

HRVAŠKA

ZAGREB

Stadion

15. maja bodo nastopili Rolling Stones.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gregorčieva dvorana (Ul. sv. Franciska 20): odprta je razstava »Žensko casopisje na Slovenskem 1897-1997«.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Galerija Moderne umetnosti v Muzeju Revoltella: do 9. aprila je na ogled nov razstavni prostor Punto video, arte & tecnologia.

Avditorij Muzeja Revoltella: do 17. maja je na ogled razstava grafičnih in slikarskih del Umberta Verude »Nella Trieste di Svevo l'opera grafica e pittorica di Umberto Veruda (1968-1904)«.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Obcinska razstavna dvorana na Trgu Unità: do 26. aprila je na ogled razstava »Teratos«. Na ogled vsak dan od 9. do 19. ure.

Galerija Studio d'arte Nadia Bassanese: do 22. t. m. je na ogled razstava France Cattani in Raimonda Galeana »La stanza di van Gogh ad Arles«.

Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): do 16. aprila je na ogled razstava Antonia Gribesa.

Center Il Giulia - Avditorij: na ogled je razstava »Podobe Elettire«.

La Staletta (Ul. Giuliani 36): do 27. aprila je na ogled skupinska razstava na temo »Vonji in barve«. Turistična ustanova (Ul. S. Nicolò 20): do

31. t. m. razstavlja svoje miniature Sergio Cernacca.

Knjigarna Borsatti (Ul. Ponchielli 3): v torek, 24. t. m., ob 17.30 otvoritev skupinske razstave z naslovom »Mormorio di primavera«.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej: do septembra je na ogled zanimiva razstava o škedenjski železarni. Na ogled je ob torkih in petkih od 15. do 17. ure.

RICMANJE

Galerija Babna hisa: na ogled je razstava Dežiderija Svare.

OPČINE

Prosvetni dom: na ogled je razstava Luciana Plehana.

GORICA

Kulturni dom: v sredo, 25. t. m., ob 20. uri otvoritev razstave novogoriškega slikarja Rafaela Podobnika.

FARA (Gorica)

Muzej kmečke kulture: do 29. t. m. je odprta fotografska in dokumentarna razstava o ekonomskih emigrantih v Belgiji in tamkajšnjih rudnikih. Ogled ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure, ob četrkih in sobotah od 15.30 do 18.30.

ŠPETER

Beneška galerija: na ogled je razstava Vladimira Klanjskega.

VIDEM

Centro friulano arti plastiche (Ul. Beato Odorico da Pordenone 3): danes, 21. t. m., ob 18.30 otvoritev razstave umetnika Toma Vrana.

PORDENON

Cinemazero (Trg Maestri del Lavoro 3): na ogled je fotografska razstava »Mehika, vojna v nebesih«.

Galerija Sagittaria (Ul. Concordia 7): do 29. t. m. razstavlja Franco Dugo.

BENETKE

Museo del Settecento Veneziano - Ca' Rezzonico: do 20. maja je na ogled zanimiva razstava porcelana z naslovom »Beneški porcelan 18. stoletja«.

SLOVENIJA

SEŽANA

Mala galerija: do 12. aprila razstavljata Slavka in Miro Kranjec. Na ogled od ponedeljka do petka od 15. do 17. ure.

Kulturni center Srečka Kosovela: na ogled je razstava kipov in risb kiparja Zmaga Posege.

HRPELJE

Obcinska stavba: odprta je fotografska razstava Janka Kovacica, člana Fotokrožka Trst '80. Razstavo sta priredila Mavrični most mladi in občina Hrpelje.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala: razstavlja Ljubo Bizjak »Maske«.

DOBOVO V BRDIH

Grad Dobovo: do aprila 1998 je na ogled razstava grafik Toneta Kralja. Urnik: od

SVET EVROPE / PRIHODNJI TEDEN V STRASBOURGU OB PRISOTNOSTI PREDSTAVNIKOV DRŽAV IN MANJŠIN

Svečanost ob začetku veljave Evropske listine o manjšinskih in deželnih jezikih

Listino je doslej ratificiralo samo 7 od 40 držav članic Sveta Evrope - Med temi še ni Italije

STRASBOURG - Prihodnji teden, v četrtek in petek, bo v palaci Sveta Evrope v Strasbourgu posebna svečanost ob začetku veljave Evropske listine o manjšinskih in regionalnih jezikih, prvega dokumenta o zaščiti manjšin, ki ga je sprejel Svet Evrope. Gre za listino, ki so jo dokončno oblikovali 5. novembra 1992, vendar je začela veljati sele 1. marca letos in se to za omejeno število držav: doslej so jo od 40 držav članic Sveta Evrope ratificirale samo Hrvaška, Finska, Madžarska, Liechtenstein, Nizozemska, Norveška in Svica. Sorazmerno majhno je tudi število držav, ki so listino podpisale, ne pa se ratificirale. To so Avstrija, Ciper, Danska, Nemčija, Luksemburg, Malta, Romunija, Slovenija, Španija, Makedonija in Ukrajina. Kar 22 članic Sveta Evrope te listine se ni podpisalo in ne ratificiralo.

V skladu z določili Sveta Evrope je lista začela veljati za tiste države, ki so jo ratificirale. Italije, pa tudi Avstrije in Slovenije ni med temi. V zvezi s stališčem Italije do listine je treba opozoriti na odgovor znanega ministrstva skupini poslancev. V tem odgovoru je bilo napisano, da bo Italija razmišljala o pristopu k listini po odobritvi okvirnega zakona o zaščiti jezikovnih manjšin, o katerem teče sedaj razprava v poslanski zbornici.

Dejstvo, da je tako majhno število držav ratificiralo to evropsko listino, je treba pripisati vsebini listine same. V razliko od drugih mednarodnih dokumentov v zvezi z zaščito manjšin, ki so predvsem načelnega značaja in katerih izvajanje merimo predvsem z dobro voljo in v mnogo manjši meri z dejanskimi posegi, je namreč ta lista zelo specifična, saj določa posamezne standarde, ki jih mora država podpisnica izpolnjevati.

Lista sama je sicer fleksibilna, saj lahko države same izbirajo stopnjo zaščite, ki jo nameravajo zagotoviti svojim manjšinam; ko so to stopnjo izbrale, pa jo morajo dosledno spoštovati.

Za kaj gre najboljše razložimo s primerom. Če vzamemo poglavje o solstvu in specifično del, ki se nanasa na predšolsko vzgojo, ponuja lista štiri možne opcije. Prva obvezuje državo, da zagotovi predšolski pouk v jeziku manjšine, druga jo obvezuje, da zagotovi pretežni del pouka v jeziku manjšine, tretja določa, da država uveljavi eno od prej omenjenih opcij vsaj za otroke, katerih starši za to izrecno zaprosijo, četrta opcija pa zadeva države, ki nimajo neposredne pristojnosti na področju predšolskega pouka in jih obvezuje, da sprejmejo ukrepe, da se omogoči oziro-

ma olajša popuk v jeziku manjšine.

Država ob ratifikaciji določi, katero od teh opcij sprejme, nakar je to opcijo obvezna spoštovati.

Področja, ki jih lista obravnava, so vsa najpomembnejša področja, ki zadevajo vprašanja manjšin nasploh. Začeli smo pri primeru s področja solstva in zato je treba to poglavje dopolniti, saj vsebuje kar devet točk. Poleg predšolskega pouka je tu še pouk v osnovnih solah, pouk v višjih srednjih solah, pouk v poklicnih in strokovnih solah, pouk na univerzi, učenje jezika za odrasle, pouk zgodovine in kulture manjšine v vseh solah, izpopolnjevanje učiteljev oziroma profesorjev in imenovanje ustreznih teles za nadzor nad izvajanjem teh določil o solstvu.

Drugo poglavje zadeva rabo jezika na področju sodstva in prav tako vsebuje več točk. Prve tri točke zadevajo rabo jezika v postopkih pred kazenskim, civilnim in upravnim sodiščem, naslednji dve pa zaposlovanje prevajalcev oziroma tolmačev in veljavnost dokumentov v sodnem postopku, čeprav so sestavljeni samo v jeziku manjšine.

Naslednje poglavje zadeva upravne oblasti in javne storitve. Posamezne točke obravnavajo rabo jezika v odnosu z oblastmi, prevode upravnih aktov in obrazcev v jezikih manjšin ter dovoljenje upravnim organom, da pri sestavljanju dokumentov uporabljajo jezike manjšin. Vsa zgoraj omenjena določila zadevajo oblasti, ki sodijo v prostornost države. Kar zadeva pristojnost drugih javnih uprav pa vsebuje lista celo vrsto možnosti za deželne in podobne oblasti, od pravice državljanstva, da se na to oblast obrne v svojem jeziku, do rabe jezika na zasedanjih skupščin. Naslednja točka govori o rabi jezika v javnih storitvah, zadnja točka tega poglavja pa zadeva zaposlovanje uradnikov z znanjem jezika manjšine.

Naslednje poglavje obravnava sredstva javnega obveščanja. Posamezne točke tu vsebujejo obveze o oddajah v manjšinskih jezikih v okviru radijskih in televizijskih sporedov državne televizije, možnosti ustanavljanja zasebnih radijskih postaj v manjšinskih jezikih, možnosti ustanavljanja zasebnih televizijskih postaj v manjšinskih jezikih, podpora produkciji sporedov v manjšinskih jezikih, podpora izhajanju vsaj enega časopisa v manjšinskem jeziku, kritje dodatnih stroškov, ki jih imajo časopisi v jezikih manjšin in podpora izobraževanju novinarjev pri manjšinskih medijih. Konvencija vsebuje tudi obvezo omogočanja sprejemanja radijskih oziroma televizijskih

oddaj iz sosednjih držav, kjer so te oddaje v jeziku manjšine in obvezo, da se problemi manjšinskih jezikov upoštevajo pri obravnavanju pluralizma sredstev obveščanja.

Poglavje o kulturnih dejavnostih v prvem delu vsebuje kar osem različnih določil. Ta gredo od splošnega določila spodbujanja kulturnih dejavnosti v jezikih manjšin do specifičnih točk, kot na primer prevajanja tehničnih besedil v jeziku manjšin. Vse te ukrepe naj bi države spodbujale, poleg tega pa naj bi v svoje kulturne programe v tujini vključevale problematiko s področja manjšinskih jezikov.

Zelo zanimivo je poglavje, ki zadeva gospodarske in družbene dejavnosti. Tu gre predvsem za

preprečevanje prepovedi rabe manjšinskih jezikov v gospodarstvu, za prepoved vseh pobud, ki bi kakorkoli preprečevale rabo teh jezikov in izrecno za prepoved notranjih poslovnih podjetij, ki bi tako prepoved vsebovali. Poleg tega naj bi omogočili rabo jezikov v bančništvu, v gospodarskih dejavnostih, ki sodijo v okvir pristojnosti države, v zdravstvu in socialnem skrbstvu, v varnostnih predpisih in v objavah v zvezi s pravicami potrošnikov. Zadnje »vsebinsko« poglavje te listine pa zadeva izvajanje dvostranskih sporazumov med državami, ko to zaradi enakosti ali podobnosti jezika koristi manjšinam, in spodbujanje čezmejnega sodelovanja.

Sicer pa lista vsebuje

tudi vrsto načel in določil v zvezi s postopkom. Tu so tako načelna stališča, ki določajo, da na osnovi listine ni mogoče nikomur v nobenem primeru zmanjšati ravni zaščite in da listine nikakor ni mogoče tolmaciti kot omejevanje človekovih pravic, ki jih jamcijo mednarodne konvencije. Pred delom, ki vsebuje specifične ukrepe, pa je tu tudi del načelnih stališč, ki jih države lahko priznavajo manjšinam, za katere ne nameravajo uveljavljati konkretnih določil listine same. Gre predvsem za manjšine, ki ne živijo na nekem točno določenem ozemlju (na primer Romi) in za katere so potrebni pač posebni ukrepi, ali pa za manjšine, ki so številčno zelo majhne in zato vseh ukrepov v

odnosu do njih ni mogoče izvajati iz praktičnih razlogov. Gre vsekakor le za načelna določila, ki države ne obvezujejo in zato je v tem delu lista zelo podobna drugim mednarodnim konvencijam.

V sklepnem delu pa so določila o izvajanju listine same. Pri generalnem sekretariatu Sveta Evrope bo deloval poseben ekspertni komite, ki bo nadzoroval izvajanje listine in na katerega se bodo lahko obračale tudi manjšine, ki bodo ocenile, da njihova država ne spoštuje listine.

To je torej vsebina tega dokumenta, ki je prvi mednarodni dokument o zaščiti manjšin, ki vsebuje tudi določila o neposrednem nadzoru nad njegovim izvajanjem. Gre za pomembno listino in zato ni

naključje, da je Svet Evrope pripravil posebno slovesnost ob trenutku, ko je ta lista stopila v veljavo. Ta slovesnost bo, kot rečeno, prihodnji teden v Strasbourgu in na njej bodo spregovorili nekateri vidni predstavniki mednarodnih ustanov, med temi tudi visoki komisar za manjšine pri Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi, nekdanji nizozemski zunanji minister Max van der Stoep. Namen tega srečanja pa je zelo jasen: prepričati države, ki listine še niso podpisale ali ratificirale, naj to naredijo čimprej, ker gre za vprašanje, ki je pomembno za vso Evropo, za ohranjanje njene večjezičnosti in njene kulturne dediščine, in se zdalec ne samo za pripadnike manjšin, ki jih ta listi-

LJUBLJANA / ZASEDANJE KOMISIJE ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Predstavitev raziskovalnega dela na področju manjšin in izseljeništv

Vsi trije raziskovalni inštituti se morajo spoprijemati s finančnimi težavami

LJUBLJANA - Parlamentarna komisija za odnose s Slovinci v zamejstvu in po svetu se je na četrtkovni seji seznanila z delom Inštituta za narodnostna vprašanja, Inštituta za izseljeništv in Inštituta za geografijo. Vse tri raziskovalne ustanove se ukvarjajo tudi z vprašanji zamejstva in izseljeništv. Komisija je ob tem soglasno sprejela pobudo Sama Bevka (ZLSD), da bo dala pobudo, naj vlada prouči finančno in kadrovsko problematiko institutov ter jim na podlagi izsledkov ustrezno pomaga.

Predstavniki Inštituta za narodnostna vprašanja Janez Stergar je povedal, da se institut vse od ustanovitve leta 1925, takrat se pod drugim imenom, ukvarja s proučevanjem slovenskih manjšin v zamejstvu, pa tudi s položajem manjšin v Sloveniji. Ves čas se pri tem mešata dve komponenti - narodno-brambovska in

znanstvena. Na inštitutu trenutno pripravljajo številne projekte. Najobsežnejši, ki traja že nekaj let, je projekt o etnični identiteti in medetničnih odnosih v slovenskem etničnem prostoru. Pripravljajo tudi projekte o politični identiteti narodne manjšine v Italiji, o Slovincih na prostoru nekdanje Jugoslavije itd. Letos naj bi začeli tudi projekt o položaju Slovencev v Avstriji.

Janez Stergar je tudi poudaril, da znanstveniki ne morejo podajati "instant" odgovorov na akutna vprašanja, ki se v zvezi z manjšinsko problematiko pojavljajo v politiki. Prvič ne zato, ker je znanstveno delo dolgotrajno, pa tudi iz načelnih razlogov ne. Na znanstvenikih je namreč, da ohranjajo določeno mero dvoma. "Ni na nas, da ponujamo praktične odgovore in se o njih odločamo," je dejal Stergar in dodal, da skušajo na inštitutu ohranjati tudi politično nevtralnost.

Državna sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu Mihaela Logar se je strinjala, da znanstveniki zaradi dolgotrajnih raziskav ne morejo tako pomagati pri reševanju aktualnih političnih vprašanj, kot bi si želeli. Omenjene tri ustanove pa so vsekakor strokovna osnova, ki pomaga pri sprejemanju odločitev o slovenski manjšini in izseljencih. Logarjeva se je obenem zavzela, da se pri ministrstvu za znanost in tehnologijo, ki financira večino projektov teh ustanov, odpre t. i. nacionalno polje, ki bo obravnavano prioritarno.

Institut za geografijo se je, kot je povedal njegov direktor dr. Jernej Zupancič, že kmalu po ustanovitvi v 60. letih začel intenzivno ukvarjati z vprašanji manjšin, zdomcev in izseljencev. V ospredju proučevanja raziskovalcev te

ustanove so socialni, gospodarski in prostorski procesi na območjih, ki jih avtohtono poseljuje manjšina, pa tudi tam, kjer sicer živi. Na inštitutu se intenzivno ukvarjajo tudi z vprašanjem identitete in sledijo procesom asimilacije, proučujejo pa tudi gospodarsko delovanje manjšin in čezmejno sodelovanje z manjšino.

Direktorica Inštituta za izseljeništv Irena Gantar Godina je povedala, da je ustanova, ki jo vodi, v zadnjih desetih letih dosegla zelo dobre uspehe. Trenutno sicer zaposluje le sedem raziskovalcev, ki pa pokrivajo slovenske izseljence po vsem svetu, čeprav bi potrebovali še najmanj enega človeka, ki bi se ukvarjal posebej z izseljenci v Ameriki. Trenutno na inštitutu poteka več projektov - o izseljevanju v Evropo, izseljevanju v Kanado, narodni in kulturni dediščini,... Institut za izseljeništv vzpostavlja tudi dokumentacijski center za slovensko izseljenstvo.

Poslanca Iva Hvalico (SDS) je zanimalo, če ima institut podatke o tem, koliko ljudi in kam se je po drugi svetovni vojni, predvsem v obdobju od 1945 do 1955, izselilo s Primorske. Po njegovem mnenju bi morali raziskati ta pojav mešanice politične in ekonomske emigracije. Direktorica Inštituta za izseljeništv je povedala, da se s povojno politično in gospodarsko emigracijo na inštitutu ukvarja le en sodelavec, ki trenutno pripravlja raziskavo o izseljevanju v Argentino, sicer pa povojnega izseljevanja s Primorske niso posebej obdelali. Če bi imeli več ljudi, bi se z veseljem lotili tudi te naloge, je dejala Gantar Godina, člani komisije pa so ji zagotovili, da bodo prizadevanja za kadrovske okrepitve podprli. (STA)

Odbor regij bo še letos izdelal stališče o jezikovnih manjšinah v Evropski uniji

BRUSELJ - Tudi Odbor regij, sorazmerno novo telo Evropske unije, ki je odraz dežel in občin v vseh 15 državah članicah, bo v kratkem začel obravnavati problematiko manjšin. Tako je predsednica komisije za kulturo tega odbora Irma Peiponen zagotovila predstavnikom Evropskega urada za manjšinske jezike na srečanju prejšnji teden v Bruslju. Namen srečanja je bil, da preverijo možnosti medsebojnega sodelovanja, saj bo komisija za kulturo pri Odboru regij potrebovala strokovno pomoč pri izdelavi stališč v zvezi z manjšinami. Za to pomoč namerava zaprositi Evropski urad, ki razpolaga z vsem potrebnim gradivom in tudi z ustreznimi kadri. Problematiko manjšin namerava komisija uvrstiti na dnevni red zasedanj v drugi polovici letošnjega leta, kar pomeni, da bo zelo verjetno o tem vprašanju izdelala stališče, to je dokument, s katerim odbor regij izreka svoje mnenje o raznih vprašanjih.

Sicer pa se je odbor regij obrobno že ukvarjal s problematiko manjšin. Prav prejšnji teden je namreč odobril stališče o pomenu kulture in kulturnih razlik za prihodnost Evrope. Gre sicer za splošen dokument, ki pa vendarle načena tudi tematiko manjšin, se zlasti v poglavjih, ki zadevajo večkulturnost in jezike. Tu je izrecno poudarjena potreba, da se tudi pripadnikom manjšin zagotovi pouk v njihovem jeziku. »Dobro znanje lastnega jezika daje slehernemu človeku več samozvesti in mu olajša pouk drugih jezikov,« je rečeno v dokumentu. Pa tudi sicer bi bilo treba - tako piše v stališču odbora regij - zagotoviti vsem, vključno odraslim, ustrezno večkulturno vzgojo.

NOVICE

Polfinalna para Real - Borussia in Juventus - Monaco

LAUSANNE - Na sedežu Evropske nogometne zveze (UEFA) so izzrebal polfinalne pare v vseh treh evropskih pokalih. V ligi prvakov, tekmi bosta 1. in 15. aprila, sta polfinalna para Real Madrid - Borussia Dortmund ter torinski Juventus in AS Monaco. V pokalu pokalnih zmagovalcev se bodo 2. in 16. aprila pomerili VFB Stuttgart in moskovska Lokomotiva ter AC Vicenza in londonski Chelsea. Polfinalna para pokala UEFA pa sta Atletico Madrid - Lazio Rim in Inter Milano - Spartak Moskva. Prvi tekmi bosta na sporedu že 31. marca, povratni pa nato 14. aprila. Zreb polfinala evropskih nogometnih pokalov, liga prvakov (1. in 15. april, finale 20. maja v Amsterdamu): Real Madrid - Borussia Dortmund, Juventus Torino - AS Monaco. Pokal pokalnih zmagovalcev (2. in 16. aprila, finale 13. maja v Stockholmu): VFB Stuttgart - Lokomotiva Moskva, AC Vicenza - Chelsea London. Pokal UEFA (31. marca in 14. aprila, finale 6. maja v Parizu): Atletico Madrid - Lazio Rim, Inter Milano - Spartak Moskva.

Spored prve skupine za nastop na EP

LAUSANNE - Na sedežu UEFA so sestavili koledar tekem prve kvalifikacijske skupine (v katerem nastopa tudi Italija) za nastop na evropskem nogometnem prvenstvu leta 2000. Spored: 5. in 6. septembra 1998: Wales - Italija in Belorusija - Danska; 10. in 11. oktobra: Italija - Svica in Danska - Wales; 13. in 14. oktobra: Wales - Belorusija in Svica - Danske; 27. in 29. marca 1999: Belorusija - Svica in Danska - Italija; 30. in 31. marca: Svica - Wales in Italija - Belorusija; 5. in 6. junija 1999: Italija - Wales in Danska - Belorusija; 8. in 9. junija: Svica - Italija in Wales - Danska; 4. in 5. septembra 1999: Belorusija - Wales in Danska - Svica; 7. in 8. septembra: Svica - Belorusija in Italija - Danska; 9. in 10. oktobra 1999: Wales - Svica in Belorusija - Italija.

Dirka San Remo uvod v kolesarski svetovni pokal

MILAN - Današnja kolesarska dirka Milano - San Remo, že 89. "Classicissima", bo prva od desetih letosnjih tekem za kolesarski svetovni pokal. Poleg uvoda v svetovni pokal pa je dirka tudi neke vrste prolog pred dirko Po Kataloniji, ki služi kot priprava na slovit Tour de France. Svetovni pokal se bo nadaljeval z etapno dirko Po Flandriji, v aprilu bodo nato na sporedu se tri tekme, nadaljeval pa se bo s tekmami avgusta in oktobra, ko bo na sporedu tudi zadnja preizkušnja, dirka Po Lombardiji.

Na tekmah za svetovni pokal ima pravico nastopa največ 25 mostev s po 8 kolesarji, ali skupaj maksimalno 200 tekmovalcev. Zagotovljen ima 22 najboljših mostev na svetovni jakostni lestvici: Lotto (Bel), Banesto, Kelme, ONCE, Vitalicio (vsa Spa), US Postal (ZDA), Casino, Cofidis, Festina, La Française des Jeux, Gan (vsa Fra), Asics, Ballan, Cantina Tollo, Mapei, Mercatone Uno, Polti, Saeco, Scotti (vsa Ita), Telekom (Nem), Rabobank in TVM (obe Niz).

Spored svetovnega pokala, 21. marca: Milano - San Remo; 5. aprila: Po Flandriji; 12. aprila: Pariz - Roubaix; 19. aprila: Liege - Bastogne - Liege; 26. aprila: Gold Race Maastricht; 8. avgusta: San Sebastian; 16. avgusta: Hamburg; 23. avgusta: GP Suisse; 4. oktobra: Pariz - Tours; 17. oktobra: Po Lombardiji. **Dzadajsnji zmagovalci**: 1989: Sean Kelly (Irs), 1990: Gianni Bugno (Ita), 1991: Maurizio Fondriest (Ita), 1992: Olaf Ludwig (Nem), 1993: Fondriest, 1994: Gianluca Bortolami (Ita), 1995: Johan Museeuw (Bel), 1996: Museeuw, 1997: 1. Michele Bartoli (Ita).

Rokomet: Genertel s + 8

TRST - Trzaski Genertel bo danes doma igral povratno četrtfinalno tekmo končnice italijanskega rokometnega prvenstva proti Messini. Tržacani so na prvi tekmi na Siciliji zanesljivo zmagali s 33:25 in so tako danes nesporni favoriti za prestop v polfinale.

Stefanel odslovil Marcellettija

MILAN - Milanski kosarkarski klub Stefanel je po visokem četrtkovem prvenstvenem porazu v Pesaru proti zadnjevrščenemu Scavliniju odslovil trenerja Franca Marcellettija. To je tudi prvič v zgodovini kluba Pallacanestro Olimpia, da odslovijo trenerja. Marcellettijevo mesto je prevzel sedanji pomožni trener Franco Casalini.

Američan O'Bannon bo jutri igral v Avellinu

TRST - Trzaski Genertel, ki vodi v kosarkarki A2 ligo, je iz ZDA dobil vso potrebno dokumentacijo, tako da bo novi Američan O'Bannon lahko igral že jutri v Avellinu proti Ciri. Kot je znano, je O'Bannon zamenjal poškodovanega Thomasa. Jutri pa bo goriska Dinamica potovala v Neapelj še vedno brez svojih dveh boljnih kosarkarjev Rive in Cambridgea, ki sta poškodovana.

Dirka tris

RIM - 447 dobitnikov dirketris bo prejelo 10.258.800 lir. Skupna nagrada je bila tokrat 4.585.723.200 lir.

SMUČARSKI SKOKI / V PLANICI

Stensrud najboljši na kvalifikacijah

Vodilni Widhoelzl drugi - Peterka 23. mestu navkljub optimist - Pohvala organizatorjem

PLANICA - Norvežan Henning Stensrud je bil najboljši v kvalifikacijah za predzadnjo tekmo za svetovni pokal v tej sezoni, ki bo danes v Planici. Na Bloudkovski velikanki (K=130 m) je skočil 130, 5 metra (134, 4 točke). Drugi je bil vodilni v svetovnem pokalu Avstrijec Andreas Widhoelzl (130 metrov in 133 točk), tretji pa Norvežan Roar Ljøeklesoy (128, 5 metra), 130, 3 točke). Prizmo Peterka, ki je v skupnem seštevku pokala le 24 točk za Widhoelzdom, je bil 23. (118 metrov, 111, 4 točke), v poskusnih serijah pa je dosegel drugo (131, 5) in tretjo daljavo (132, 5). Na tekmi bo danes nastopilo devet slovenskih skakalcev, kar je najštevilnejša udeležba slovenske reprezentance na tekmi za svetovni pokal v zadnjem obdobju.

Na tekmo petdeseterice so se od stira najstih Slovenec uvrstili se Damjan Fras, ki je bil osmi (126, 5 metra, 124, 7 točke), Milan Sivc (14., 122, 5 metra, 118 točke), Gorazd Robnik (19., 120, 5 metra, 114, 9 točke), Marko Bogataj (20., 120, 5 metra, 114, 4 točke), Robert Kranjec (28., 117 metrov, 110, 1 točka), Gregor Lang (30., 118 metrov, 109, 4 točke), Jure Radelj (34. 114, 5 metra, 104, 1 točka) in Miha Rihtar (36., 114, 5 metra, 103, 6 točke). Nekateri izmed prve petajsteterice v trenutni razvrstitvi svetovnega pokala v kvalifikacijah niso nastopili, ker so neposredno uvrščeni na tekmo, med njimi Nemca Dieter Thoma in Sven Hannawald ter Japonec Hiroja Saito. Norvežan Kristian Brenden ni mogel skakati, ker smuci njegove repre-

zentance se niso prispele v Slovenijo, drugi njegovi rojaki, ki so si morali nastop na tekmi priskakati v kvalifikacijah, pa so si smuci sposodili.

Svitar Simon Ammann je skočil 130, 5 metra in bil skupaj z Stensrudom najdaljši v kvalifikacijah, vendar je bil zaradi slabših ocen za slog sele peti. (128, 9 točke). Pred njim je bil tudi zmagovalec noveletne turneje in dobitnik treh zlatih olimpijskih odličij v Naganu Japonec Kazuosi Funaki (126, 5 metra, 129, 7 točke).

Peterka, ki je v kvalifikacijah nastopil s slabšim dresom, zaradi katerega je počasnejši med letom, je bil zelo dober v poskusni seriji. Peterka, ki je s 141 metri rekorder male planiške velikanke, je bil kljub nekoliko slabši daljavi v kvalifikacijskem skoku dobre volje. »Zadovoljen sem, ceprav sem v tretjem skoku nastopil nekoliko slabše.«

Njegov najhujši konkurent Widhoelzl pa je dejal: »Obeta se zelo zanimiva in negotova tekma. Zame bo zelo težko, vendar se na-dejam, da bom tudi po nedelji v Planici ostal na prvem mestu v svetovnem pokalu. Dobro so mi uspeli trije današnji skoki in upam, da bom take nastope ponovil tudi v soboto in nedeljo.«

Zacetek kvalifikacijske serije so morali za deset minut prestaviti, ker je pihal premočan veter. Motil je tudi nekatere skakalce, ki so nastopili na začetku startne liste, saj so morali čakati na dovoljenja za skok. V nadaljevanju pa je bil tudi veter bolj stabilen. Primož Ulaga, ki je z devetimi zmagami v svetovnem pokalu

drugi najuspešnejši skakalec za Peterko (13), je dejal, da pričakuje, da bo veter vplival na razplet zadnjih dveh tekem v tej sezoni. Zlasti v popoldanskih urah je v Planici marca zelo vetrovno.

Skakalnico so tudi tuje reprezentance na celu s tehničnim delegatom tekme Nemcem Wolfgangom Happlejem pohvalili. Zahvala za to gre številnim prostovoljcem; prek 300 jih je delalo zadnjih 14 dni. Zaradi toplega vremena so navozili prek 4000 kubičnih metrov snega, od tega pa se ga je polovica stopila. »Skakalnica je dobro pripravljena in bo jutri (danes, op.ur.) ter v nedeljo zdržala vse tekmovalce, " je dejal generalni sekretar organizacijskega komiteja Planica Branko Dolhar.

ROKOMET / 2. SLOVENSKA LIGA

Krasovci v gosteh pri vodilni ekipi žabnice

Po sobotni zmagi proti gorenjski ekipi iz Dupelj caka Krasovec rokometase prva težja preizkušnja spomladanskega dela 2. slovenske rokometne lige. V kamniški športni dvorani se bodo namreč pomerili z vodilno ekipo iz Zabnic. V jesenskem delu prvenstva sta na domačih tleh ekipi vsaka osvojili točki, s tem da je bila v gosteh Krasova postava poražena z razliko enega samega zadetka 22:21, medtem ko so Mahničevi fantje v Hrpeljah zmagali s 24:16. Takrat sta bila odločilna zunanja beka Nait in Costanzo, ki sta proti nizki obrambi gostov do-

KOŠARKA / DREVI V C LIGI

Jadranovci z neugodnim Castelfrancom

»Uspeh z dobro obrambo«

»Tekma v Castelfrancu bo za nas izredno pomembna in upam si trditi, da ce bomo tudi tokrat zmagali, potem smo za 30 odstotkov bližji 'play-offu'. Poleg tega potujemo v Castel-franco z namenom, da izbrisemo pravo sramoto, ki smo jo doživeli doma v prvem delu prvenstva in ko smo izgubili skoraj za trideset točk razlike,« je dejal Jadranov trener Walter Vatovec pred drevisnjim srečanjem C lige v Castel-francu.

Kako pa mislite osvojiti novi točki na tem, neugodnem gostovanju?

»Res je: Castelfranco je dokaj neugodna ekipa. Zelo nevarna je predvsem na zunanjih pozicijah, saj ima več dobrih strelcev. Proti taki ekipi pa je treba igrati predvsem dboro v obram-

bi. Samo s čvrsto in dobro obrambo bomo lahko onemogocili njihove strelce, ki so že na prvi tekmi pri nas doma dokazali, da so pri metu zares odlični.«

Cilj do »play-offa« je sedaj bližji ...

»Do konca regularnega dela manjka še šest kol. Zmaga v Castelfrancu bi nam, kot sem dejal, ogromno pomenila. Potem bi imeli kar tri domače tekme in dve v gosteh. Sicer pa najprej moramo zmagati v Castelfrancu in sele nato bomo mislili na preostale tekme.«

Doslej sta se Jadran in Castelfranco v prentstvu srečala 17-krat in obracun je v korist nase ekipe z 11:6 (v B ligi 4:2, v C ligi 7:4). V prvem delu so jadranovci doživeli najhujši poraz (54:80) in so igrali tudi najslabšo tekmo v tem prvnstvu. Ekipa Castel-franca je na sredini lestvice z 18 točkami. Ze drudo leto je bila med favoriti za prestop v višjo ligo, toda tako kot lani je tudi letos razočarala. (bl)

PROPAGANDA

SGT A - Jadran 89:23 (47:11)

JADRAN: Morelj, Furlani, Udovic, Pertossa, Slavec, Jankovic 4, Rebula, Oblak 2, Madonnia 2, Coretti 7, Kneipp 8.

Na prvi tekmi finalnega dela prvenstva propaganda so jadranovci visoko izgubili proti močni ekipi SGT A. Jaranovci so popolnoma odpovedali tako v obrambi kot v napadu, saj so se nasprotnika pretirano bali. Edini, pozitiven del tekme za Corbattijeve varovance je bila četrta četrtina, ko sta obe ekipi dosegli dvanajst točk.

(Mitja Oblak)

KOŠARKA / V C2 LIGI

Domovci drevi pred odločilnim srečanjem proti moštvu SGT

D liga: borovci favoriti, cicibonaši in Kontovelci pred težko nalogo

Domovci bodo drevi igrali odločilno srečanje za obstanek v ligi. V prvem povratnem kolu C2 lige skupine za obstanek se bodo namreč pomerili doma z ekipo SGT, ki so jo v prvem delu nepričakovano, toda tudi povsem zaslužno premagali. Glede na to, da je trzaski Cus dejansko že odpisan od boja za obstanek v ligi in da je Robur iz Palmanove doslej zmagal na vseh tekmah, je torej jasno, da bo drevi v telovadnici Kulturnega doma v Gorici na derbi tekmi Dom - SGT dokaj vroče.

V Domovem taboru so glede drevisneja srečanja zmerno optimisti. V dosedanjih treh kolih dodatnih bojov za obstanek so vselej poztvovno in znajmo igrali. Domov trener Semolić upa zato, da bodo tudi drevi svoji fantje ponovili take predstave in že drevi

osvojili odločilni točki.

V drugem povratnem kolu D lige (skupina za napredovanje) bo Bor Radenska danes igral doma proti ekipi Perteole, ki so naši kosarkarji v prvem delu ze premagali. Po sobotnem domacem porazu proti goriskemu Arteju se bodo borovci seveda skusali cim-

prej rehabilitirati in tkao se naprej ohraniti drugo mesto na lestvici.

V tej ligi v skupini za obstanek bodo cicibonaši danes pred zelo težko nalogo, saj bodo igrali s prvouvrščeno Lego Nazionale, ki je po 6 kolih se nepremagana. Od naših ekip bo tokrat le Kontovel igral na tujem. Jutri se bo namreč pomeril z Termoidraulico, ki zaostaja le za dve točki za Kontovelci.

DRŽAVNI KADETI
Galassini Gioielli - Kontovel Nuova Edile 95:87 (48:48)

KONTOVEL: Sibelja, Paoletic 14 (3:4 prsoti meti, 4:10 met za dve, 1:4 met za tri), Sustersic 13 (4:6, 3:3, 1:2), Doglia 25 (6:7, 8:14, 1:5), Hrovatin n.v., Kocjancic 19 (0:2, 8:8, 1:1), nabergoj n.v., Rogbelja n.v., Budin, Semec 9 (5:7,

2:6, 0:1), Zagar 2 (-, 1:2, -), Gregori 5 (-, 1:2, 1:3), Umari n.v., trener Vremec.

3T: Doglia 1, Gregori 1, Kocjancic 1, Paoletic 1 in Sustersic 1. SON 24. PON: Sustersic (38).

Kontovelci so proti tretjevrščenemu moštvu iz Fogliano zelo dobro igrali in so spet dokazali, da si ne zaslužijo tako nizkega mesta na lestvici. Zaceli so zelo dobro in povedli za 8 točk, nakar so jih domacini dohiteli. Bil se je nato oster boj za vsako točko do konc apolcasa. V prvih treh minutah pa so Kontovelci povsem popustili in prešli delno razliko 2:13. V nadaljevanju se je spet vnel izenačen boj, toda nase mostvo ni uspelo v celoti nadoknaditi tega zaostala. Poleg odličnega Kocjancica, ki je brezhibno vodil ekipo, je treba tokrat pohvaliti prav vso ekipo.

ODBOJKA / V MOŠKI B2 LIGI

Koimpex bi moral tokrat priti do točk

V Repnu se bo pomeril z zadnjeuvrščenim Moglianom - »Začarani« četrti set

Mogliano, drevisnji gost odbojkarjev Koimpexa v Repnu, letos se ni zmagal. Zadnjič je točki osvojil 13. decembra lani proti belunskemu Idealu. Teden dni prej je v gosteh odpravil mladi Sisley, to pa je tudi vse. S štirimi točkami je dejansko že zdavnaj obsojen na izpad iz lige. Takšen razplet nikogar ne preseneča, če vemo, da sta glavna tolkača v mostvu, odlični Rossato in Fighera, med poletjem »izdala« mostvo in se preselila v blizni Paese, k trenutno vodilnemu v ligi Lagunalightu. Mogliano ta igralca ni znal (ali hotel) ustrezno nadomestiti in se je zato v bistvu že pred pričetkom sezone nekako moral sprijazniti s svojo usodo. Bilka upanja, da se Koimpex s »čudeznim« razpletom v naslednjih osmih kolih se dokoplje do obstanka v ligi, seveda od Čacevega mostva zahteva, da danes odpravi v Moglianom takorekoč z enim samih zamahom. Za direkten obstanek bi slogasi potrebo-

vali vsaj se šest zmag. V Mogliano so slavili zmago z gladkim 3:0, ta rezultat pa morajo drevi ponoviti. Čeprav so med mostvom samo štiri točke razlike, lahko zapisemo, da je Koimpex za razred boljši od Mogliana, verjetno pa tudi od Pontelonga, ki ima na lestvici dve točki več od slogasov. Božic in tovarisi se po kvaliteti go-

tovo bolj približujejo ekipam, ki imajo na lestvici štirinajst točk, žal pa so jih na dnu lestvice prikovali številni porazi v tie breaku. Pravzaprav je bil za slogase največkrat usoden celo že četrti set. Proti VBU in San Miguelu so namreč vodili z 2:1, proti mlademu Sisleyju in njegovim šestim dvometrasem pa celo z 2:0.

La Goriziana Kmečka banka danes prosta, v pokalu z Bussolengom

Ker zaradi odpovedi Ferrare tik pred pričetkom sezone nastopa v B1 ligi le trinajst mostev, je v vsakem kolu ena ekipa prosta. Danes je na vrsti La Goriziana Kmečka banka. Prihodnji konec tedna bo igrala v Sassuolo. Odbojarska zveza je tudi že objavila rezultate povratnih tekem osmine finala italijanskega pokala. Valovci se bodo v četrtfinalu pomerili z Bussolengom. **Izidi:** Volley Asti - Mangini AL 3:0 (10, 8, 1), Kappa Cus Torino- Lupi Pistoia 1:3 (12:15, 15:9, 10:15, 10:15), Boomerag - Concesio 3:1 (15:3, 15:12, 10:15, 15:11), Macerata - Civitavecchia 3:0 brez boja; Lazio - Venturi Spoleto 2:3 (8:15, 15:11, 14:16, 15:10, 13:15), Aversa - Cosenza 3:0 12, 13, 12), Lamezia - Sparanise 3:0 brez boja. **Cetrtfinali pari:** Asti - Kappa Torino; Boomerag - La Goriziana Kmečka banka; Macerata - Spoleto; Aversa - Lamezia.

ODBOJKA / ŽENSKA B2 LIGA

Popravni izpit v Dolu

Nasprotnik je v preteklem kolu gladko izgubil v Ravenni

Igralke Koimpexa Nuove Kreditne se bodo drevi v gosteh pomerile z Dolom, to je z nasprotnikom, ki je v prvem delu prvenstva posredno povzročil odstop trenerja Dušana Blahute. Proti Dolu je namreč začetna kriza ekipe dosegla svoj vrhunec. Slogasice so na tisti tekmi zlahka osvojile uvodni set, po porazu v drugem setu pa so pasivno spremljale igro vse prej kot nepremagljivih nasprotnic, ki so jim v zadnjih dveh setih prepustile samo osem točk. Stanje tudi po zamenjavi trenerja ostaja kritično, vendar je v povratnem delu prvenstva ekipa pokazala vidne znake prebujanja in okrepila upanja v obstanek.

Pravzaprav je Koimpex Nuova kreditna edini spodsrsljal doživel v preteklem kolu, ko je izgubil v Coneglianu. Vendar pa je slo vsekakor za hudo poraz, ki igralcam nalaga zdaj še večjo odgovornost, saj si v Dolu že skoraj ne smejo privoščiti poraza. Čeprav ima drevisnji nasprotnik na lestvici štiri točke več, prav gotovo za slogasice ni nepremagljiv. V preteklem kolu je Dolo nepričakovano gladko izgubil v Ravenni proti Teodori, kjer je Koimpex Nuova kreditna pred enim mesecem gladko zmagal. Ker bo tudi tokrat predvidoma nastopil z najboljšo postavo, je - Coneglianu navkljub - optimizem na mestu.

ODBOJKA / V MOŠKI C2 LIGI

Soča Unitecno v Sovodnjah proti vodilnemu Eltorju

Na domačih tleh tudi igralke Olympie Kmečke banke

Najbolj zanimiva tekma današnjega kola v deželni odbojarskih ligah bo menda v Sovodnjah, kjer bo opogumljena **Soča Unitecno** gostila vodilni Eltor. Ekipa iz kraja San Giovanni al Natisone ima na vrhu lestvice že lepo prednost starih točk pred najnevarnejšim nasledovalcem San Vitom. V dosedanjih 18 nastopih je Eltor doživel samo dva poraza. Za Socane je to lepa priložnost za podvig, ki ga bo seveda zelo težko doseci, vendar pa znajo Coticcvi igralci tudi presenetiti, posebno se, če bodo nastopili v popolni postavi. S prihodom Lutmana in povratkom Mitje Ferija je ekipa gotovo precej pridobila na moči in izkušenosti. Ostala dva naša predstavnika v moski C2 ligi bosta igrala v gosteh. **Olympio Agrario Terpin**, ki je bila dolgo casa na samem vrhu lestvice, je nepričakovano poraz proti Riguttiju menda dokončno oddaljil od vrha. Drevi bo igrala v Buii proti tretjeuvrščeni ekipi Ideal Sedia. To bo za Goricanke priložnost za dokaz, da sobotni spodsrslaj ne pomeni preuranjenega začetka konca sezone, ampak da je slo le za epizodo. **Bor** bo igral v Reani del Rojale. Gostitelji krvavo potrebujejo točki v boju za obstanek, borovci pa so si ta cilj že pripravili, čeprav matematično se ne.

V ženski C2 ligi bo **Olympia Kmečka banka** gostila trziško Alimentoario, ki se je po petih zaporednih porazih spet znasla v zelo nevarnih vodah. Goricanke s tem nasprotnikom ne bi smele imeti težav, pot si lahko zakomplicirajo le same. Se lažja je na papirju naloga **Imse Zadrzne kreditne banke** na gostovanju v Bagnarii Arsi. Tamkajšnja Juvenilia je na lestvici zadnja, edini točki pa je osvojila brez boja - zaradi nenastopanja cedajskega Asfir.

V moski D ligi bo **Nas prapor** gostoval v Vidmu pri drugi postavi VBU. Na to gostovanje se bodo Brici podali brez diskvalificiranega Paulina. Njihova naloga bo težka, ker se VBU kar s štirimi ekipami poteguje za končno drugo mesto, to je za igranje dodatnih tekem za napredovanje.

Val Koimpex bo v Gradezu gost ekipe Supermarket Europa, ki je v B skupini na dnu lestvice brez točk. Za valovce je to priložnost, da po enem mesecu spet pridejo do prepotrebne zmage v (zdaj že zelo težkem) boju za obstanek. Konec tedna bodo sicer Begičevi in Lavrencičevi fantje zaposleni na dveh frontah, saj jih jutri caka v Trstu še nastop na deželni finalu mladincev.

V ženski D ligi bodo igralke **Bora Friulexport** igrale v Codropiu. Proti ekipi Ristorante del Doge imajo priložnost, da si menda dokončno zagotovijo obstanek v ligi. Z zmago bi namreč tri kola pred koncem imele pred tem nasprotnikom že šest točk prednosti, v zadnjem kolu pa igrajo plave s pepelko Sgt, proti kateri bi morale brez težav zmagati. Plave vsekakor se niso rešene, zato smejo igrati podcenjevalno. Igralke Save bodo v tem kolu proste, seveda pa bodo z zanimanjem sledile razpletu na ostalih igriščih. Upati je, da se Virtus po doseženem napredovanju ni predal pretiranemu veseljačenju in da bo v Pordenonu premagal Teconinox. Prihodnji teden pa bo na stadionu 1. maja na sporedu povratni slovenski derbi.

domači šport

Danes

Sobota, 21. marca 1998

KOSARKA

MOSKA C LIGA

20.30 v Caorlah: Portotecnica Caorle - Jadran Nuova kreditna

MOSKA C2 LIGA

20.00 v goriskem Kulturnem domu: Dom Rob Roy Agorest - Sgt

MOSKA D LIGA

18.00 v Trstu, Ul. della Valle: Lega nazionale - Kontovel; 21.00 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Perteole

DRŽAVNI KADETI

17.30 v Biciniccu: Bicinicco - Bor Friulexport

NARASCAJNIKI

16.00 v Gorici, Ul. Rismondo: Dom Kmečka banka - Kontovel

DECKI

16.00 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Sgt A

ODBOJKA

MOSKA B2 LIGA

20.30 v Repnu: Koimpex - Colorificio San Marco

Mogliano

ZENSKA B2 LIGA

20.30 v Dolu: Dolo - Koimpex Nuova kreditna

MOSKA C LIGA

20.00 v Sovodnjah: Soča Unitenco - Eltor Tubac;

20.30 v Buii: Ideal sedia Buia - Olympia Agraria Terpin; 20.45 v Reani del Rojale: Citta Calzatura - Bor

ZENSKA C LIGA

18.00 v Bagnarii Arsi: Juvenilia - Imsa Zadrzna kreditna banka Sovodnje; 20.30 v Gorici, Slovenski

športni center: Olympia Kmečka banka - Alimentaria Beer

MOSKA D LIGA

17.00 v Vidmu: VBU - Nas prapor; 20.30 v Gradezu: Supermarket Europa - Val Koimpex

ZENSKA D LIGA

20.30 v Codropiu: Ristorante del Doge - Bor Friulexport

1. MOSKA DIVIZIJA

18.00 na Opcinah: Mima Eurospin A - Rigutti; 20.30 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea - Mima Eurospin B; 20.30 v Krminu: VBL Cormons - Olympia

Agraria Terpin

1. ZENSKA DIVIZIJA

15.30 v Trstu, Ul. Locchi: Pallavolo Trieste Computer Discount - Sloga Pizzeria Veto; 18.00 v Trstu, Ul. Locchi: S. Andrea Computer Discount - Kontovel

Nuova kreditna; 20.30 v Trstu, Visintini: Julia - Breg Altra Trade

2. ZENSKA DIVIZIJA

15.30 v Trstu, Stara istrska ulica: Oma - Bor; 19.00 na Proseku: Kontovel - Triestina Volley A

NARASCAJNICI

15.15 v Trstu, Ul. Ginnastica: Sgt B - Koimpex B; 15.30 v Gorici, Kulturni dom: Val - Cormons; 16.00 v Dolini: Breg - Kontovel B; 16.00 na Proseku: Kontovel A - Altura Planet B; 17.30 v Trstu, Ul. Ginnastica: Sgt 84 - Koimpex A

NOGOMET

DEZELNI MLADINCI

15.00 v Standrežu: Juventina - Sangiorgina

POKRAJINSKI MLADINCI

15.00 v Krizu: Vesna - Zarja Gaja; 16.00 na Opcinah, Rocco: Opicina - Primorje

NAJMLAJSI

15.30 v Doberdobu: Sovodnje - Piedimonte

CICIBANI

15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Juventina; 15.00 v Trzicu, Largo Isonzo: Aris San Polo - Mladost; 15.30 v Trzicu, Ul. Boito: Monfalcone - Mladost

Jutri

Nedelja, 22. marca 1998

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

16.00 v Bazovici: Zarja Gaja - Aiello; 16.00 v Ločniku: Lucinico - Juventina; 16.00 v Miljah: Muggia - Primorje Adriaker

1. AMATERSKA LIGA

16.00 v Slovrencu: San Lorenzo - Sovodnje; 16.00 v Fiumicellu: Pro Fiumicello - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA

16.00 v Zavljah: Zaula Rabuiese - Breg; 16.00 v Doberdobu: Mladost - Primorec

3. AMATERSKA LIGA

10.30 v Bazovici: Zarja Gaja - CGS; 16.00 v Dolini: Breg B - Servola; 16.00 v Repnu: Kras - Union

NARASCAJNIKI

10.30 v Repnu: Primorje Telital - Pro Romans

NAJMLAJSI

10.30 na Padricah: Zarja Gaja - Esperia

ZACETNIKI

9.00 v Trstu: San Sergio - Breg; 10.30 v Moraru: Isontina - Juventina

KOSARKA

MOSKA D LIGA

11.00 v Trstu, Don Milani: Termoidraulica Fanin - Cicibona Marsich Prefabbricati

DRŽAVNI KADETI

11.00 v Codroipu: Codroipese - Kontovel La Nuova edile

NARASCAJNIKI

11.00 v Trstu, Ul. Forti: Servolana - Bor Friulexport

DECKI

11.00 v Briscikih, Ervatti: Kontovel - Dardi

TENIS

MOSKA B LIGA

10.00 v Villafranci: Villafranca - Gaja

ODBOJKA

2. ZENSKA DIVIZIJA

11.00 na Opcinah: Sloga Veto - Sgt

DEZELNI FINALE MLADINCEV

9.30 v Trstu, sola Volta: Val - Hammer Rigutti (finale ob 15.30 na soli Suvich)

NAMIZNI TENIS / V TERNIJU

Še zadnji turnir za mlade sile

Krasove članice v Novari

Konec tedna v namiznoteniskih sceni bo v znamenju dveh prirediteljev. Kar 19 mladih Krasovih pingpongasev bo nastopilo na 4. in zadnjem turnirju mladinskih kategorij v Terniju, enotnem za celoten italijanski teritorij. Na tej naporni preizkusnji si bodo mladinske vrste Krasa Telital prizadevale, da si pridobijo čim več kvalifikacijskih točk kot vstopnico na mladinsko državno prvenstvo, ki bo ob 27. do 31. maja prav tam, v Terniju. Zaradi bolezni se ne vemo, ali bodo Kras Telitalci odpotovali v polnem številu. Vsekakor pa bo devet od njih poleg svoje starostne kategorije tekmovalo se v visji. Večina ima dobre možnosti za pristop na državni finale, Vanja Milčič pa si ga je med mladinkami že zagotovila z dvema prvima mestoma, zato jo bolezenski pocitek ne bo škodoval.

Kot posameznice so bile vse tri igralke prve ekipe Krasa Generali povabljene na turnir, ki ga v enem samem zamahu (vsa tekmovanja se bodo odvijala danes od 7. pa tja do 23. ure) na povabilo organizira društvo Regaldi Novara, letošnji prvoligas. Tekmovanje naj bi bilo podobno elitnemu top 12. Ni nam znano, katere igralke je Regaldi zainteresiral za nastop. Zvedeli pa smo, da bodo v Novari štiri Kitajke, Krasova tujka Wan Xse Lan, Katja Milčič in se druge kakovostne igralke. Obeta se torej elitna prireditev. (J.J.)

SMUČANJE / TRŽAŠKO PRVENSTVO

Na »novi« lestvici je Mladina na 5. mestu

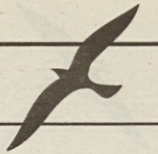

Borut Bogatez je bil na Tržaškem prvenstvu naš najbolj uspešen posameznik

glo s smučarji in smučarskimi tekaci.

Končne uvrstitve naših tekmovalcev v posameznih kategorijah smo že objavili, omembe pa je vredna tudi absolutna lest-

vica, za katero so prišli v postev rezultati, doseženi v kategorijah od veteranov do mlajših mladincev. Na tej lestvici je bil med moškimi najboljši Mladinin tekmovalac Borut Bogatez, ki je v času 1:01.24 pristal na vsega spoštovanja vrednem 26. mestu v konkurenci 192 tekmovalcev, s čimer je kronal zanj zelo spodbudno tekmovalno sezono. Med drugim velja omeniti, da je za petnajstim finalistom (toliko tekmovalcev se je namreč udeležilo drugega spusta) zaostal samo za eno sekundo 66 stotink. Mitja Emili (Mladina) se je uvrstil na 34. mesto (1:03, 07). Stojan Sosič (1:03, 35) pa je bil štirideseti. Med dekleti je bila Valentina Suber (Brdina) 10., Sarah Sossi (Devina) pa enainvajseta. Tekmovalo je 59 žensk.

Marko Kravos

Kratki časi

Trst iz žabje perspektive

č r t i c e

SVETI OGENJ

Oooooo!

To ni samo glas začudenja, ki mi uhaja skozi odprta usta. To si dajem duska od ocaranosti. In po malem je to pojoča molitev, ki jo otrok izreka iz hvaleznosti, da so na svetu tako veličastne stvari kot ogenj. Oooooo! Oooooo!

Kres na Klanču pred našo hiso je visok, najvišji. Plameni sežejo preko električnih vodov, iskre pršijo pod nebo in tam visoko ne razločis, kaj je iskra in kaj zvezda. Zvonik farne cerkve je ovesen z lučkami. Tudi po oknih hiš gorijo svečke, vsaj po tri, štiri na vsakem. Zvonovi pritrkavajo - pogansko ognječastje gor ali dol - saj je to prevečer farnega patrona.

Oce ob kresu zapoje in sosed si me pridruži. Ko začnejo prvi zmajevi jeziki pojemat, drezam s palico in delam iskro. Ko se palica vname, rišem z ogorkom v temo ognjeno kačo. Starejša mularija medtem skače skozi ogenj, da se za njihovim hrbtom spotegne dim in kak zubelj. Zajočem, ker moram proti polnoči domov in v posteljo.

Od Klanca mi prinaša stisan klepet in duh po dimu. Kako bi clovek spal... Skočim k oknu svoje podstresne sobe, kjer dogorevajo svečke. Skusam videti preko njih. Potem me pritegnejo njihove nemirne duše. Ce katero ugasne preprič ali moja nepredvidna sapa, jo spet obudim k življenju.

Mama me spet in spet spravlja v posteljo. Nekoliko postoji v sobi, da bi se umiril. Skušam se potajiti in zatisnem oči, kot bi zaspal.

Praprotno seme - zakaj pa ne bi bilo res? Skrat za zakladom. Zarišes ris okrog sebe in ti ne morejo nič niti vedomci. Razumem, kaj govorijo ptice in zjutraj že kopljem zaklad. Skozi noč letijo čarovnice na gorecih metlah. Na Klek letijo, mene pri miru pustijo... ris me varuje! Saj sem ga naredil z ožganim triletnim kolicem. Bi moral rabiti lesko? Na Hribu je ni. Bi bila boljša jesenova palica? Moja britvica ne reže. Bo tra Bernardka ima oster nož, z njim prereže nad ocesom, ko se mi naredi ječmen. Ona splete najbolj močen kranceljček, ker pozna divje rože. Tudi nad našimi vrati visi krancelj... in varuje hiso. Kaj pomenijo crke G M B? Kdo jih je narisal? Je močnejši drenov les ali kreda?

...Po dimu disi se naslednje jutro. Tečem k pogorišču kresa, kjer se se kadi. Pobrskam in zlagam na oglje suhe bilke, slamo, spicke. Spet čudežno zagori. Mama se smeje in pravi, da se moram okopat danes tudi za včeraj, ker ves disim po dimu. Pa saj ogenj cisti, ne? In dim ne smrdi, ampak disi. Mama se smeje, oce poje.

Na zalost pa vrabci samo sčebetajo in sosedov pes laja. Nič ne razumem njihove govornice. Pri Sv. Ivanu ni nikoli rasla praprot. Se kresnice se pojavijo vsakih sedem let, ko je pomlad posebno mokra.

Namesto kresnic bo v mojem zepu odslej vedno skatlica vžigalic.

Ukresneš. Najprej se pri špetanpoko vname zveplo pri kapi. Komaj vidno zagori z modrim ognjem: oster smrad ti zvabi solze in kaselj. Sele potem zasije pravi plamen, ki ga lahko pritakneš suhi travi, drobriju ali rozju, ki je ostalo od obrezovanja trt. Sosed kriči, da se to ne sme, da pride lahko do požara in da rabi suhljad za zanetit ogenj. Dvakrat ali trikrat vseeno strastno podtaknem krotek požar, dokler jih ne dobim od mame dve po riti. Saj ne boli, a mama nikoli ne tepe. Mora že biti kaj res prepovedanega.

Potem kurim na našem vrtu. Oce me nauči, da je treba ogenj ograditi s staro opeko, narediti ognjišče. On, zgleda, razume mojo strast. Večkrat pride iz delavnice in občuduje moj ogenj. Drugače nima za moje opravke nikoli nobenega časa.

Zelo redko mi pomaga kuriti sestra Alenka. Njo zanimajo druge reci, ker je tri leta starejša. Milico, ki ji je morda dve leti, spodim proc: ona bi samo z zalivalniškom polivala. Sem ji pa zažgal punčko... saj je imela že nagrizen nos... V rešnici pa se nisem mogel premagati, ker je tisti celuloid strašno lepo gorel. Rekel sem ji, da ji je punčko odnesel en potepinski pes.

Vso žepnino, vse napitnine, ki sem jih dobil, ko sem očetovim klientom odnašal domov izgotovljene obleke, vsak kovanec, ki sem ga dobil na cesti, sem znosil v tabakin za vžigalice. Teh je vseh velikosti in vrst, v najrazličnejših skatlicah in tudi s kavicami vseh barv. Za se zmesat! Navadne zveplenke, švedske sibe s fosforjem, vošeni cerini, vžigalice za gospodse salone, spravljene v pokončnih tulcih in z glavicami vseh mogocih barv. Se za letalce so, posebne vrste: controvento se jim reče. Najdražje so, imajo pa so tolikšno oblogo smodnika kot sjora Giovana rit.

S tem vžigalnim arzenalom sem ne samo netil svoje ognje, ampak tudi pridobival smodnik tako, da sem strgal vžigalno skorjo z njihovih glav.

Skušal sam tudi izdelati svoj pulfer. Zveplo, ki je rabilo za zveplanje tistih naših dvanajst trt, je bilo doma, soliter sem kupil, oglja pa je bilo povsod dovolj, saj je se oce polnil stare likalnice z njim, ko je zmanjkalo elektrike. Ne vem, zakaj moj pulfer ni nikoli pocil. Pa sem mesal sestavine, ki mi jih zaupal vsevedni gospod Bambič, v vseh mogocih razmerjih.

Potem sem skušal staliti vse po vrsti. Uspelo mi je le pri svincu, ki sem ga potem vlival v vodo. To je bilo že uporabno, saj so odrasli rekli, da se s topljenim svincem ob božičih prerokuje.

In če sivi svinec v ognju posrebrim, kako mi ne bi uspelo napraviti še zlato!? Dneve in dneve, morda kako leto sem skušal najti način, da bi vsi obogateli. Ce bi le imel kosček pravega zlata, da bi na ognju opazoval, kako se spreminja! Saj se zlato gotovo skriva v kako drugo obliko in mu je treba potem samo priklicati rumeni sijaj, pa si kraljevsko bogat.

Svoje poizkuse sem mesal nad ognjem v kaki konzervni skatlici ali na plehu. Tako sem poskušal zvariti železne opilke s kosčkom cina, dodajal modro galico in rdeči prah, ki sem ga pridobil, ko sem zdrgnil okrušek opeke; pa se sol, sladkor, bikarbonat, sodo; vse pač, kar je cistega videza ali v kristalih in dosegljivo v shrambi in kuhinji.

V drogerijo sem zahajal tudi dvakrat na dan. Tam so bile na policah razstavljene cele vrste steklenih posod, v katerih so bili praški in grude vseh mogocih barv. Tja sem znosil se zadnje lirce, potem pa si skušal sposoditi: saj bom dvakratno vrnil, ko bom odkril zlato. Edino Milica je vložila sto lir, drugi niso imeli zaupanja v moje podjetje.

Veliko sem ob tej svoji alkimistični strasti tudi potrpel. Predvsem zveplo je bilo hudicevo: najprej se rumeni prah od vročine stopi v prozorno roso, sele nato z modrikastim brljenjem zagori. Slo je v nos in oči so te ščemele... Ce pa si te gorece kapljice skušal s spicko prenesti v kako drugo kozicko, ti je mimogrede kanilo na roko ali na koleno. Cisto v meso se je zazrl. Poskakoval sem in otepal z rokami kot obseden. Nisem pa niti crhnil, kvecjemu pihal in sikal... tako sem se bal, da mi moji potem ne prepovejo ognja.

Tiste čase, bilo mi je pet ali šest let, smo zahajal po masi k solskim sestram k nauku. Kazale so nam velike kartone, na katerih so bili naslikani sveto-pisemski prizori: izgon Adama in Eve iz raja na primer. Nandangel Mihael je imel pri tem opravku plameneč meč. Kaj in Abel sta tudi kurila in očitno je Abel pri svojih eksperimentih odkril zlato. Potem je prišla na vrsto še podoba s poslednjo sodbo, kjer se je pol slike kopalo v ognjenem razkošju.

Boj se pogubljenja! je bil naslov prizora.

Ni mi šlo v glavo, da je lahko pogubljenje povezano s svetlobo ognja, pa čeprav bi bil ta ogenj res peklenski. Edini raj, ki sem si ga lahko predstavljal, je bil namreč kresna dežela. V njej so prepevale ognjene ptice in vsak clovek v njej je kuril svoj ogenj; in ves svet so namesto hladnih rajskih meglic obdajali dišeči dimi.

Ne, niti hudici ne morejo biti tako zelo zopni in slabi, ko pa živijo sredi ognjenih zubljev, ki očisčujejo in v katerih se se črno oglje zlato zablesči.

Potopis⁻²¹⁻

Magda Šturman

Med prebivalci Andov

V CUSCO LEGENDARNI TUPAC AMARU

V Arici sem sklenila, da si za konec ogledam še nekdano prestolnico Inkov Cusco in skrivnostno mesto Machu Picchu. S seboj skoraj nisem imela prtljage, pustila sem jo v San Pedru, saj sem bila prvotno namenjena v Arico le za dva dni. Cez mejo je slo kar hitro. Spet sem imela vtis, da grem kakih 50 let nazaj: na desetine prodajalk v tipičnih nosah je čakalo na kupce, malo osebnih avtomobilov in pa vsepovsod velika revščina. Peru je ena najbolj zaostalih držav v Južni Ameriki, kjer je izmed 20 milijonov prebivalcev kar polovico Indijancev, po večini potomcev Inkov. Slednji živijo predvsem v notranjih in visjih legah, v skromnih hišah iz glinastih opek, pogosto brez vode, elektrike, sol in zdravstvene pomoči. Preživljajo se s skromnimi pridelki, ki jim jih nudi zemlja. Z upanjem na boljši zaslužek so se v zadnjih desetletjih ljudje množično začeli seliti v glavno mesto Limo, ki danes šteje več kot 6 milijonov prebivalcev. Peru je ena izmed držav, kjer je bil spopad med evropsko in izvorno kulturo največji. To je bil glavni vzrok, da je nastalo veliko gverilskih gibanj. Stevilni problemi oblasti in nestalne vlade so danes privedli do ogromne razlike med revno večino in bogato manjšino. Statistike govorijo, da kar dve tretjini prebivalstva živi pod pragom preživetja. Obnem je država ekonomsko tako odvisna od drugih držav, da se le s težavo razvija.

Vzela sem avtobus za Arequipo. Ob avtobusnih postajah med potjo so, podobno kot v Boliviji, prodajalke dobesedno napadle avtobus in vsevprek kričale, naj vendar kaj kupimo. V Arequipo sem prisedla na drugi avtobus. Čakala me je dolga in mučna 14-urna vožnja po perujskem visokogorju do mesta Cusco. Cesta je bila prasna, da se je avtobus zelo tresel. Pomislila sem na prepadno razliko med perujskimi in cilskimi avtobusi. Video je sicer obstajal, a je bil neuporabljiv. Skušala sem zaspiti, ker pa smo bili na višini 4000 metrov, me je močno zeblo.

Ob sedmih zjutraj smo prispeli v Cusco. Našla sem prenočišče in se nato podala po mestu. Iskala sem kako turistično agencijo za informacije. V vsem mestu sta bili odprti le dve. Je že res, da je bila nedelja, a Cusco je svetovno znano turistično mesto, kamor dnevno zahaja ogromno turistov. Turizem je v Peruju eden najvažnejših virov zaslužka, in vendar sem imela občutek, da je za turiste vse zelo slabo organizirano. Druga stvar, ki sem jo takoj opazila v Cuscu, je bilo ogromno število cerkva, verjetno kot posledica tega, ker je bil v Cuscu, v primerjavi z drugimi mesti, odpor prvotnih prebivalcev do katoliške vere zelo močan.

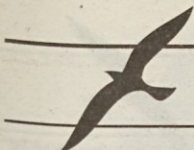
Cusco leži 3500 metrov nad morjem, v rodovitni dolini, skozi katero teče reka Huatanay. Legenda pravi, da je bog Inti ukazal prvemu Inku Mancu Kapac, naj vrže v zrak zlato palico. Tam, kjer naj bi

se palica pogreznila v zemljo, naj bi ustanovil prestolnico Inkov. To naj bi se zgodilo okrog leta 1200 po Kristusu. Tako je nastalo inkovsko cesarstvo, Tahuantisuyo, ki je obsegalo poleg današnjega Peruja še druge države in ki je trajalo vse do leta 1533, ko so sem prisli Spanci in ga unicili.

Sla sem na glavni trg Cusca Plaza de Armas. Vloga glavnega trga je imel tudi v inkovskih casih, ko se je imenoval Huancaypata (trg za verske obrede). Trg so nekoč obkrožali cesarjeva palača, templji in stavbe, kjer so prebivali plemiči. Danes stoji tu ogromna katedrala. Trg je žalostno poznan po krutem nasilju Spancev. Predzadnji inkovski vladar Huaina Kapac je imel le enega sina, Manca Inca. Slednji je imel sina z imenom Tupac Amaru. Ko so Spanci zasedli Cusco, so se Inki se dolgo, a neuspešno borili proti kolonizatorjem. Med slednjimi je izstopal prav Tupac Amaru, ki je proti Spancem vodil pravo revolucijo. Spanci so ga prijeli in obglavili na Plaza de Armas. Umrl je tako poslednji potomec inkovskih vladarjev. V 18. stoletju pa je živel Indijanec z imenom José Gabriel Condorkanki, ena najbolj znanih osebnosti Južne Amerike v boju proti spanski nadvladi. Bil je vodja indijanske kmečke vojske in se je boril, da bi nekako ponovno vzpostavil inkovsko cesarstvo, saj se je njegova družina stela za najneposrednejšo naslednico inkovskih vladarjev. Zaradi njegovega revolucionarnega duha, da bi uveljavil pravice Indijancev, so mu dali vzdevek Tupak Amaru II. v spomin na upornika, ki je živel dve stoletji prej. Spanci so ga med veliko vstajo prijeli in na Plaza de Armas v Cusco leta 1781 po grozovitem mučenju razčetrili, potem ko je bil prisiljen prisostvovati obesenju zene in obeh sinov. Indijance je ta dogodek zelo pretresel. Izgubili so upanje, da bi nekoč postali enakovredni belcem ali mestijcem. Zaradi tega niso dosti sledili Simonu Bolívarju in njegovim privrzcem, ki so bili v glavnem mestjci, ko so hoteli združiti vso Južno Ameriko in se boriti proti spanski nadvladi. Indijanci so upravičeno predvidevali, da bo današnje stanje Indijancev vselej na slabšem položaju, kot pred prihodom Spancev. Stevilne gverile v Južni Ameriki izvirajo prav iz te stvarnosti. Danes je cilj gverilcev predvsem, da seznanijo sirs svet o nemogocih pogojih in revščini, v katerih se danes živi predvsem avtohtono prebivalstvo. Tak namen je imela tudi gverilska skupina Tupac Amaru, ki nosi ime po dveh slavnih revolucionarjev. Pred meseci smo sledili dogodkom, ko je skupina gverile Tupac Amaru vdrla na japonsko veleposlanstvo v Limi. Držali so besedo, da ne bodo nobenega ubili, ce bo vlada izpustila politične ujetnike. Vlada predsednika Fujimorija pa je nekega aprilskega dne kruto in zahrbtno pobila vse pripadnike gverile in zgodbe je bilo konec. Stevilni problemi in revščina med indijanskim ljudstvom pa se vedno obstajajo, čeprav o njih trenutno nihče več ne govori.

Na sliki: cerkev sv. Dominga, zgrajena na temeljih inkovskega templja.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Prvi aplavz: Saksofonistka Alenka Adamić in pianist Jernej Scek

20.30 TV dnevnik, nato Utrip evangelija

RAI 1

6.00 Euronews

7.00 Nan.: Walter in Emily

7.30 Otroški variete La Banda dello Zecchino, vmes nan. Pika nogavica, risanke in nan. Punky Brewster

9.40 Variete za najmlajše: Plavo drevo, vmes risanke

10.10 Oddaja o televizijskih programih: Oblò - La Raichevedrai

10.40 Nan.. Una famiglia come tante

11.30 Oddaja o zdravju: Check-up (vodi Livia Azzariti)

12.25 Vreme in dnevnik

13.30 Dnevnik

14.00 Aktualna oddaja: Made in Italy (vodi Federico Fazzuoli)

15.20 Sedem dni v parlamentu

15.50 Variete: Disney Club, vmes risanke Timon & Pumbaa in Quack Pack

18.00 Dnevnik

18.10 Nabozna oddaja: A sua immagine

18.30 Variete: Colorado (vodi Carlo Conti)

19.30 Vremenska napoved

20.00 Dnevnik in sport

20.40 Variete: Per tutta la vita (vodita Fabrizio Frizzi in Romina Power)

23.15 Dnevnik, 23.20 Izzrebanje lota

23.25 Posebnosti Tg1

0.15 Dnevnik, zapisnik, horoskop, vremenska napoved, filmske novosti

0.35 Sobotni klub - Film: Tutti i giorni è domenica (kom., Fr.-It. '94, r. J.-C. Tacchella, i. M. Nichetti, T. Lhermitte)

2.15 Aktualno: Attenti a quei tre (vodi O. Beha)

2.45 Variete: Il ribaltone

RAI 2

6.45 Aktualno: Pane al pane

7.00 Jutranji dnevnik

7.05 Variete: Jutro v družini - (vodita Tiberio Timperi in Simonetta Martone), vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik

10.05 Aktualno: Domani è un altro giorno

11.05 Dok.: Evropski dnevi

11.30 Variete: V družini

13.00 Dnevnik, 13.25 Dribbling

14.05 Film: Separati in casa (kom., It. '86, r.-i. R. Pazzaglia, S. Marchini)

16.00 Tvoj bliznji

16.30 Aktualno: La giornata particolare

18.20 Oddaja o izletih in potovanjih Sereno variabile

18.55 Vremenska napoved

19.05 Nan.: J.A.G. Avvocati in divisa - Preziveli

20.00 Risanke: Tom in Jerry

20.30 Dnevnik

20.50 TV film: Protezione speciale (thriller, ZDA '95, i. P. Barbieri, J. Trachta)

22.35 Gledališce: Tatuaggi (i. M. Colasurdo, L. Serao), vmes (23.45) dnevnik

0.00 Vreme, 0.05 Oblò

RAI 3

7.00 Dok.: Kras

7.30 Prestavitve TV programov: Laraichevedrai

8.00 Film: Il figlio di Giuda ('61, i. B. Lancaster)

10.25 Il viaggiatore

11.00 Tgr Kmetijstvo

12.00 Dnevnik

13.10 Aktualno: Zgodovina

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.50 Tgr - Okolje Italija

15.15 Sport: kolesarstvo, Milano-Sanremo, 17.00 atletika, 17.30 odbojka

18.50 Vremenska napoved

19.00 Dnevnik, deželne vesti

20.00 Aktualno: Art'è

20.20 Variete: Blob

20.40 Dok.: V kraljestvu zivali (vodi Giorgio Celli)

22.30 Dnevnik in deželne vesti

22.55 Aktualna odd.: Harem (vodi Catherine Spaak)

23.55 Dnevnik in vreme

0.05 Nocni sport: judo, 0.35 vaterpolo

1.20 Filma: Backbeat (dram., VB '93, i. Sheryl Lee, S. Dorf), 3.10 Purple Rain (glas., ZDA '84)

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 I due volti dell' amore, 8.15 Pregled tiska

8.35 Nan.: Vendetta d' amore, 9.10 Amanti

10.00 Variete: Sabato 4 (vodi Patrizia Rossetti)

11.30 Dnevnik

11.40 Aktualna odd.: Forum

13.00 Kviz: Kolo sreče, vmes (13.30) dnevnik

14.30 Nad.: Sentieri - Steze

15.30 Aktualno: Chi c'è c'è, 16.30 Naturalmente su Rete 4, 17.00 Chi mi ha visto?

18.00 Es medicine'a confronto

18.55 Dnevnik in vreme

19.30 Variete: Game Boat

20.35 Nan.: Colombo

22.40 Film: Tre uomini da abbattere (krim., Fr. '80, r.-i. Alain Delon)

0.40 Parlamento in (vodi Piero Vigorelli)

1.10 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani

8.00 Jutranji dnevnik Tg5

8.45 Film: Buongiorno tristezza! (dram., VB '58, i. D. Kerr, David Niven)

11.00 Aktualno: Anteprema, 11.15 Affare fatto

11.30 Aktualna odd.: Signore mie (vodi Rita Dalla Chiesa)

13.00 Dnevnik TG 5

13.30 Sgarbi quotidiani

13.45 Film: La più bella estate della mia vita (dram., ZDA '95, i. Mary Tyler Moore, Linda Lavin)

15.55 TV film: Caro maestro (kom., It. '95, r. R. Izzo, i. Marco Columbro, Elena Sofia Ricci)

17.55 Aktualna odd.: Nonsolomoda (vodi Afef Jnifen)

18.30 Variete: Tira & Molla

20.00 Dnevnik TG 5

20.35 Variete: Striscia la notizia (vodita Gene Gnocchi in Tullio Solenghi)

21.00 Variete: Super Gran caffè (vodijo Pippo Franco, Leo Gullotta, Oreste Lionello)

23.15 Aktualno: Sali e Tabacchi - Potovanje po Italiji

0.00 Nan.: Racconti di mezzanotte - Polnočne pripovedi, 1.00 Nocni dnevnik

1.30 Striscia la notizia

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes risanke, Ciao ciao mattina, La posta di Ciao ciao

10.30 Film: Le mie guardie del corpo - Telesne straže (fant., ZDA '95, i. B. Pierce, M. Hardin)

12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti

12.55 Sport studio - Magazine

13.25 Risanke

14.00 Aktualna oddaja: Amici - Prijatelji

16.00 Variete za najmlajše: Bim Bum Bam in risanke

17.30 Nan.: Xena in Pandorina skrivnost (i. Lucy Lawless)

18.25 Sport studio, 18.30 Odprti studio

19.00 Nan.: V osmih pod isto streho (i. R. Vel Johnson, Telma Hopkins), 19.30 La tata - Poljub je samo poljub (i. Juliet Mills, R. Long)

20.00 Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)

20.45 Variete: Real TV (vodi Marco Liomi)

22.30 Nan.: Highlander - Dvomi (i. Adrian Paul)

23.30 Aktualno: Inviato speciale

0.00 Odprti studio, 0.10 Sport studio, Italija 1 sport

1.00 Maraton nan. Star Trek

TELE 4

19.30 23.00 Dogodki in odmevi

15.15 Nad.: Figli miei ...

17.00 Glasba: Musichiamo

19.00 Zoom sport

20.00 Gospodarski tehnik

20.30 La sfera di cristallo

22.15 Osebnosti in mnenja

23.30 Gospodarstvo

0.00 Film: Legami di sangue

MONTECARLO

13.00 19.30, 22.30, 1.00 Dnevnik, 19.50 TMC Sport

8.55 SP v smučanju: zenski slalom, 1. tek, 11.15 2. tek, 9.45 moski veleslalom, 1. tek, 12.15 2. tek

13.55 Film: Le quattro piume (pust., VB '39)

16.00 Film: L' ultima caccia (vestern, ZDA '56)

18.05 Variete: Zap Zap

20.30 Film: I 4 cavalieri dell' apocalisse (ZDA '62)

Slovenija 1

7.55 Napovedniki

8.00 Oddaja za otroke: Zgodbe iz školjke, 8.30 ris. nan.: Carobni solski avtobus, 9.00 J. Sitar in gledališce Papilu: An ban pet podgan, 9.25 Tedi v dolini miru

9.50 Film: Oskar, Kina in Lasser (Spanija)

11.15 Koncert komornega godalnega orkestra Slovenske filharmonije

12.05 Tednik

13.00 Porocila, vreme, sport

13.10 Vremenska panorama

13.25 Milje in vozli

13.50 Glasb. odd.: Opera, balet

15.00 Film: Desperate Hours (ZDA '55, r. W. Wyler, i. F. March, H. Bogart)

16.50 Obvestila in oglasi

17.00 Obzornik, vreme, sport

17.10 Oglasi

17.15 Euromuzika (2. del)

17.50 Na vrtu

18.15 Ozare

18.20 Poljudnoznanstvena serija: Cloveska narava

19.10 Risanke

19.20 Napovedniki, oglasi

19.30 Dnevnik 2, vreme, sport

20.00 Utrip

20.15 Res je!

21.40 Oddaja o turizmu: Homo turisticus

22.00 Dokumentarna serija: Kaj je tvoj strup? - Marihua (Avstral., 4. del)

22.30 Oglasi, napovedniki

22.35 Porocila, vreme, sport

23.00 Napovedniki, oglasi

23.05 Film: Ticket to Heaven (Kan '81, i. Nick Mancuso, S. Rubinek, Meg Foster, Kim Cattrall)

0.45 Na vrtu

1.10 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 13.00 Videostrani

13.05 Gala operni večer

14.10 Vsak minut ena palanka

15.10 Videostrani

16.00 TV Slo: Moj video

16.30 Glasb. odd.: Naj spot

18.00 Srečanje s T. Karjolo

19.30 Videostrani

20.00 Videospot dneva

20.10 Duhovna misel

20.25 Sejem Alpe Adria

20.45 Spoznajmo jih: Gost Marko Munih

21.30 Film: Romper Stumper

Slovenija 2

7.45 1.40 Teletekst

8.00 Vremenska panorama

8.55 Napovedniki

9.00 Nan.: Indaba (Fr., 14. ep.)

9.30 Tedenski izbor: TV Show - TV Poper, 10.30 Koncert: Zoran Predin

12.00 Euronews

13.00 Sport

19.25 Napovedniki, oglasi

19.30 Videoring

19.55 Napovedniki, oglasi

20.00 Film: Cobb (ZDA '94, r. Ron Sheldon, i. T. Lee Jones, Robert Wuhl, Lolita Davidovich)

22.00 Oglasi, napovedniki

22.05 Nadaljevanka: The Final Cut - Končni obračun (VB, 3. del)

22.55 V vrtincu

23.35 Sobotna noč

1.35 Napovedniki

Koper

12.00 SP v smučarskih skokih

15.00 Facciamo festa

15.30 Jazz glasba, 16.15 Teche

16.30 Vsedanes aktualno

17.00 Dokumentarna oddaja

17.30 Otroška oddaja: Ecchecimanca

18.00 Progr. v slov. jeziku: Brez meje

18.45 Primorska kronika

19.00 TV Dnevnik, vreme, sport

19.30 Jutri je nedelja

19.40 Pravljičje dedka Ciccio

20.00 Dok. oddaja: Odmev

20.30 Film: Dvoboj na soncu (vestern, ZDA '48, i. J. Jones, G. Peck, J. Cotten)

22.15 TV dnevnik, vreme

22.30 Dok.: Umetniki v svet

22.40 Rokomet: Badel 1862-Pivovarna Laško (EL)

Vsedanes - TV dnevnik

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 9.15 Zenski ustvarjalnosti na rob (pripr. Tatjana Rojce); 9.25 Potpuri; 10.10 Koncert GM 16.2.98: Kvintet Triestango; 11.30 Filmi na ekranih; 11.40 Slov. glasba; 12.00 Krajevne stvarnosti: Ta rožajanski glas, nato Orkestri; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Nediški zvon, nato Evergreen; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Na-grajenca 2. medn. tekmovanja Trio di Trieste; 18.00 Mala scena: Biografije - Jože Plečnik (Mirko Mahnič); 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 10.00 Foyer; 13.00 Lestvica slov. moderne gl.; 15.00 Glasba po željah; 17.10 Zrno v etru (vsakih 14 dni), prenos Jadranovih košarkarskih tekem.

Radio Koper (slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 10.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 7.40 Agencijske zanimivosti; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15 Sobotni kviz;

8.50 Kulturni koledar; 9.00 Jingle, napoved; 9.15 Ne bojte se klasike; 10.50 -12.00 RK na obisku; 24. vzpon na Snežnik; 13.00 Pomorstvo; 13.30 Turistična poročila; 14.00 Glasba po željah; 15.30 DIO; 16.15 Glasbena lestvica; 17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00-19.00 Glasba in še kaj; 19.30 Glasba in sport; 22.00 Zrcalo dneva - Prenos RS; do 0.00 iz naše diskoteke.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.35 Nogomet; 8.40 Izbirali ste; 9.33 Sabato insieme; 10.00 Pregled tiska; 10.15 Lucianova pisma; 10.33 Fonorizzonte; 11.15 Doroty in Alice; 12.55 Pesem tedna; 13.00 Glasba po željah; 13.40 Bella bellissima; 14.00 Martina's attic; 14.33 Sigla single; 16.00 Hot hits; 18.00 Fun clubs; 18.45 Folk studio; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik in sport.

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro, otroci; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 13.20 Obvestila, osmrtnice; 14.05 Poslušalcio čestitajo; 15.30 DIO;

16.30 Naš gost; 17.05 Mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Koncert iz naših krajev; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nočno; 23.30 Igra.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti, koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 11.00 Planica; 12.40 Sport; 13.30 Glasb. želje; 14.00 Kinobluz; 15.00 Gost; 15.30 DIO; 16.00 S. Teršek; 18.45 Črna kronika; 19.30 Sport; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, promet; 22.30 Glasb. oddaja J. Webra.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 10.05 Jazz, blues...; 11.05 Naši umetniki; 11.25 Sobotni koncert; 13.05 Obzornik; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Zbori; 15.30 DIO; 16.15 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Tradicija glasbe 20. st.; 18.00 V podvečer; 20.00 Kačji pastir (P. Merčun); 22.10 Do polnoči.

Radio Koroška

18.10-19.00 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.o. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
financi in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Clan italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodno Evropo je območje visokega zračnega pritiska. Proti jugu se pomikajo oslabljeni frontalni valovi, ki vplivajo na vreme pri nas. V visinah doteka nad naše kraje s severnimi vetrovi hladen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.07 in
zatone ob 18.18.
Dolžina dneva 12.11.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 1.18 in
zatone ob 10.57.

MORJE

Morje skoraj mirno,
temperatura morja
10,2 stopinj C.

BIOPROGNOZA

Vreme zdravim ljudem
ne bo povzročilo opaz-
nejših težav in tudi
njihov spanec bo globok
in sproščujoč.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.39 najvišje 18 cm, ob 10.22 najnižje -23
cm, ob 18.30 najvišje 10 cm, ob 22.59 najvišje 4 cm.
Jutri: ob 4.21 najvišje 15 cm, ob 11.53 najnižje -30
cm, ob 19.00 najvišje 20 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	-3	2000 m	-11
1000 m	-2	2500 m	-15
1500 m	-7	2864 m	-18

DANES

Pretežno oblačno bo. Možne
so kratkotrajne padavine, de-
loma kot plohe. Na Primor-
skem po pihala burja.
SOSEDNJE POKRAJINE: Pre-
težno oblačno bo s krajevnimi
plohami, le ob Jadranu in se-
verni Italiji bo delno sončno.
Nad Alpami pa bo snežilo.

JUTRI

V nedeljo in ponedeljek bo
spremenljivo do pretežno
oblačno in razmeroma hladno
vreme. Občasno bodo krajevne
padavine, delno kot snežne
plohe, v nedeljo popoldne tudi
krajevne nevihte.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Življenjske navade Evropejcev na pragu novega tisočletja

BRUSELJ - V kateri državi
Evropske unije je največ ka-
dilecev? Kje je največ sa-
momorilcev? V kateri državi
EU naberejo največ delovnih
ur na teden? V kateri državi
petnajsterice je življenjska
doba najdaljša? Kje je naj-
večja gneča prebivalcev?

Odgovore na ta in številna
druga vprašanja je moč najti
v danes izdanem letniku
Statističnega urada EU Euro-
stata za leto 1997, ki odgo-
varja na tisoče vprašanj o
življenju državljanih unije

na pragu prihodnjega tisoč-
letja. "Eden od načinov
spoznavanja naših sosedov
je, da jih primerjamo s seboj.
In to je smisel mednarodne
statistike. Gre za pomembne
in realistične izračune o
naših življenjih v primerjavi
z drugimi," je v uvodu k
zbranim raziskavam zapisal
generalni direktor Eurostata
Yves Frichet.

Eurostat ugotavlja, da so
najbolj zagrizeni kadilci
Grki. Povprečen Grk na leto
pokadi 3012 cigaret. Pov-
prečje v EU je 1741 cigaret
na osebo. Visoko na lestvici
so se Španci z 2110 pokaje-
nimi cigaretami na osebo, pa
Nemci s 1815. Na drugi stra-
ni lestvice so Norvežani, kjer
na leto na povprečnega pre-
bivalca te države odpade 597
cigaret, pa Švedi z 992 ciga-
retami in Finci s 1016. Vi-
soko je povprečje v Luksem-
burgu - 2140 cigaret na ose-
bo, vendar pa na število vpli-
va visoka prodaja tobacnih
izdelkov v prodajalnah na
meji.

Med pivci se po letno pro-
danih litrih alkoholnih pijac
na osebo s 15,3 litra na vrh
unijine lestvice uvršča Luk-
semburg, vendar spet zaradi
zgoraj omenjenih razlogov.
Na povprečnega Francoza na
leto odpade 14,1 litra
alkoholnih pijac, na povreč-
nega Portugalca 13,1, visoko
na lestvici so tudi Danci,
Nemci in Avstrijci (vsi z let-
no prodajo več kot 12 litrov
na osebo). Bolj "trezni" od

omenjenih so Švedi s 6,5 li-
tra prodanih alkoholnih
pijac na osebo, pa Finci z 8,
2 litra in Britanci z 9,3 litra
prodanih alkoholnih pijac
na osebo.

Najvišjo stopnjo samomo-
rilstva med prebivalci v
uniji beležijo finski moski -
v razmerju 41,8 na 100.000.
Povprečje v uniji je 18,3 sa-
momora na 100.000 moskih
in 5,8 na 100.000 žensk. Sa-
momor je pri moskih v uniji
trikrat bolj verjeten kot pri
ženskah. Najmanj k samo-
moru so v uniji glede na po-
datke Eurostata nagnjene
grške ženske (1,1).

Povprečen državljani EU
dela 40,4 ure na teden. Po
delovnih urah na teden sicer
vodi Britanci, ki jih v pov-
prečju naberejo 43,9, z 41,2
delovnimi urami jim sledijo
Portugalci, nad povprečjem
so tudi Španci s 40,6 delov-
nimi urami na teden. Naj-
manj ur na teden delajo Bel-
gijci - 38,3.

Glede na napovedi Euro-
stata bodo ženske tudi v
prihodnje dlje živele kot
moski. Povprečna pričakova-
na življenjska doba žensk v
EU je 80,5 let in moskih 74
let. Najdlje bodo po pričako-
vanjih živele Francozinje -
81,9 let, medtem ko moski v
Franciji lahko pričakujejo,
da bodo dosegli povprečje
74 let. Sence bodo po
pričakovanjih živele dlje kot
80 let v desetih državah pe-
najsterice, razen na Dan-
skem, v Nemčiji, na Irskem,

na Portugalskem in v Veliki
Britaniji. Najnižjo pričakova-
na življenjsko dobo imajo
portugalski moski - 71 let.

V povprečju imajo ženske
v EU otroka pri 28,9 letih
starosti. Najstarejše mamice
so na Irskem, kjer rojevajo v
povprečju pri 30,2 letih, in
na Nizozemskem, kjer roje-
vajo pri 30 letih. Najnižje na
lestvici je Avstrija, kjer
imajo ženske v povprečju
otroka, ko so stare 27,7 let.

S prebivalci najbolj natr-
pane države EU sta Nizo-
zemska in Belgija. V prvi na
kvadratni kilometer živi 379
in v drugi 333 ljudi. Naj-
manj gneče je na Finskem,
kjer živi 15 ljudi na kvadrat-
ni kilometer, in na Sved-
skem, kjer jih je na kvadrat-
ni kilometer 20. V povprečju
v uniji živi 116 prebivalcev
na kvadratni kilometer.

Eurostatov letnik poleg
življenjskih navad unijinih
prebivalcev pokriva številna
druga področja, od okolje-
varstva, kmetijstva, gospo-
darstva, energije in drugih.
Primerjalni rezultati razis-
kav zajemajo podatke iz
različnih obdobjev v časov-
nem razponu od leta 1986
do 1996. "Statistika ni abso-
lutna resnica, vendar pa je
nedvomno ključ do odgovo-
ra na mnoga vprašanja, s ka-
terimi se danes soočajo
Evropejci," je v uvodni be-
sedi k letniku zapisal gene-
ralni direktor Eurostata Yves
Frichet.

Mihela Zupancič, STA

Preložili izstrelitev ariane

KOUROU (Francoska Gvaja-
na) - Zaradi tehnične težave
na francoskem umetnem sa-
telitu SPOT 4 (ime satelita
je francoska kratica za Sate-
lit za opazovanje Zemlje) so
za danes napovedano izstre-
litev zahodnoevropske no-
silne rakete ariane 40 pre-
ložili na 24. marec. Franco-
ska vesoljska agencija
(CNES) navaja, da so v re-
zervnem električnem piro-
tehničnem sistemu za spro-
stitev teleskopa na satelitu
zaznali nepravilnost. SPOT
4 bodo izstrelili predvidi-
mo v torek 24. marca ob
2.46 po srednjeevropskem
casu. (STA)

Pri 102 letih še vedno dela

WASHINGTON - Čeprav je star že 102 leti, je njegov glas
se vedno globok, glava pa bistra. Edina stvar, ki je tudi v
drugem stoletju ne mara, pa je kislo zelje. Inženir Milton
Garland je nedavno dobil nagrado za najstarejšega delavca
v ZDA. Se od leta 1920 dela za isto podjetje v Pensilvaniji,
svoje delo pa še vedno obožuje. Zda Garland dela 20 ur
na teden, za svoje področje - hladilniško tehnologijo - pa
je se vedno strokovnjak. Če ga kdo vpraša, kje bi bil, če bi
se pred 37 leti, ko jih je imel 65, upokojil, hitro odvrne: v
grobu. Sicer pa stoletnik pravi, da je bistveno, da se človek
ne vznemirja. (STA/AP)

Tisoč dolarjev kazni za šopek

CHAMBERY - Neki sprehajalec v francoskem mestu
Chambery je moral plačati tisoč dolarjev kazni, ker je trgati
zasciteno cvetje v parku. Nesrečnik je utrgal enajst cvetov
neke redke cvetlice iz vrst orhidej in jih spravil v prtljaž-
nik svojega avtomobila. Po nekaj kilometrih vožnje pa ga
je v okviru rutinskih pregledov ustavila policija in mu za-
računala kazen, poleg tega pa mora parku plačati še
odškodnino. (STA/AFP)

Kazen zaradi psa, ki je lulal v parku

BUKAREŠTA - Direktor nekega romunskega dnevnika je
bil obtožen na štiri dni zapora, ker so ga ujeli, ko je njegov
pes lulal v mestnem parku. Možakar je sicer plačal pet do-
larjev kazni, vendar pa potrdila o plačilu kasneje ni hotel
pokazati policistu. Sam pravi, da tako protestira proti ravn-
nanju policije, odločen pa je tudi odsluziti kazen.
(STA/AP)

Prodali Kennedyjevo jahto

NEW YORK - V New Yorku so na dražbi za 5,4 milijona
dolarjev prodali jahto, ki jo je uporabljal pokojni ameriški
predsednik John F. Kennedy. Jahto, imenovano Honey
Fitz, je Kennedy uporabljal zlasti med počitnicami na Flo-
ridi. Ime kupca ni znano, izvedelo pa se je, da je na dražbi
sodelovalo približno sto ljudi. (STA/AFP)

Vadba ni dovolj, treba je gledati tudi na prehrano

SANTA FE - Redna vadba ni dovolj, če človek želi nadzo-
rovati svojo težo, temveč mora hkrati paziti tudi na prehrano.
Zmanjšati je treba količino zaužitih mascob ter na-
sploh količino kalorij, trdijo zdravniki z univerze v Santa
Feju. Zadnje raziskave so pokazale, da vadba dolgoročno
ne zagotavlja nizke teže, saj je za preprečitev debelosti
mnogo pomembnejša prehrana. Kratkoročno so učinki
vadbe na težo sicer pozitivni, dolgočasno pa jih ni opaziti,
edina izjema naj bi bili ljudje, ki se s sportom intenzivno
ukvarjajo, na primer tisti, ki vsak dan tečejo vsaj eno uro,
pravijo ameriški strokovnjaki. (STA/AFP)